

Limbažu novada Sociālā atbalsta un veselības veicināšanas stratēģija 2024.-2030.gadam
apstiprināta ar Limbažu novada domes
2024. gada ____ . _____ lēmumu Nr. ____ (protokols Nr. _____)

Limbažu novada Sociālā atbalsta un veselības veicināšanas stratēģija 2024.- 2030.gadam

Limbaži 2024

SATURS

IEVADS	3
1. SOCIĀLĀS UN VESELĪBAS JOMAS SASAISTE AR ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	4
1.1. Nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumenti	4
1.2. Nacionālā līmeņa politikas plānošanas dokumenti	5
1.3. Reģionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumenti	6
1.4. Vietējā līmeņa attīstības plānošanas dokumenti	6
1.5. Nacionālā līmeņa vadlīnijas	6
2. LIMBAŽU NOVADA SOCIĀLEKONOMISKAIS RAKSTUROJUMS	8
2.1. Iedzīvotāju skaita un vecuma raksturojums	8
2.2. Iedzīvotāju izglītības raksturojums	9
2.3. Iedzīvotāju nodarbinātības un atalgojuma raksturojums	10
2.4. Iedzīvotāju sociālā atbalsta raksturojums	13
2.5. Iedzīvotāju veselības raksturojums	15
3. LIMBAŽU NOVADA ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS SOCIĀLAJĀ UN VESELĪBAS JOMĀ	19
3.1. Iedzīvotāju informētība un vērtējums par pašvaldības iestādēm	19
3.2. Sociālo un veselības pakalpojumu nodrošināšana	21
3.2.1. Sociālo pakalpojumu raksturojums	21
3.2.2. Bērnu tiesību nodrošināšana	25
3.2.3. Drošība	26
3.2.4. Veselības jomas raksturojums	28
3.3. Pakalpojumu pieejamība un vides pieejamība	33
3.3.1. Pakalpojumu pieejamība	33
3.3.2. Vides pieejamība	37
3.4. Pašvaldības budžeta sadalījuma raksturojums	39
4. SOCIĀLĀS UN VESELĪBAS JOMAS SVID ANALĪZE	41
5. STRATĒGISKĀ DAĻA	42
5.1. Vīzija, mērķis un prioritātes	42
5.2. Rīcības plāns	44
5.2.1. Rezultatīvie rādītāji	44
5.2.2. Rīcības virzieni un uzdevumi	48
5.3. Uzraudzība un novērtēšana	58

IEVADS

Limbažu novada Sociālā atbalsta un veselības veicināšanas stratēģija 2024.-2030.gadam ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kas paredz attīstīt iedzīvotājiem nepieciešamus un sabiedrībā balstītus sociālos un veselības pakalpojumus. Stratēģija nosaka pašvaldības rīcības virzienus un prioritātes sociālās aprūpes un veselības veicināšanas jomā, vērstot uzmanību uz visiem Limbažu novada iedzīvotājiem un veicinot viņu cieņpilnu dzīvi novadā – vienu no svarīgākajiem principiem sociālajā un veselības jomā.

Stratēģija ir izstrādāta, ņemot vērā pašvaldības autonomās funkcijas, kas noteiktas Pašvaldību likuma 4. panta 6., 9., 10., 11., 14. un 21. punktā. Tās izstrādē ir ievēroti sociālās un veselības jomas attīstības plānošanas dokumenti un vadlīnijas, lai vietējā pašvaldības līmenī nodrošinātu saskaņotu rīcību ar nacionālo un reģionālo līmeni.

Nepieciešamība definēt stratēģiskos mērķus un sasniedzamos rezultātus sociālajā un veselības jomā izriet no būtiskiem demogrāfiskiem izaicinājumiem, ar kuriem saskaras vairums Latvijas pašvaldību, tostarp Limbažu novads. Sociālekonomisko situāciju raksturojošie dati par Limbažu novadu liecina par iedzīvotāju novecošanos un zemu dzimstību, kas nākotnē var radīt pieprasījumu pēc sociālajiem pakalpojumiem un veselības aprūpes pakalpojumiem.

Stratēģija ir izstrādāta, lai nodrošinātu pārdomātu un ilgtspējīgu sociālās aprūpes un veselības veicināšanas politiku, savlaicīgi veicot pasākumus, izmantojot Limbažu novada stiprās puses un iespējas. Tajā ir apkopoti izaicinājumi, noteikti mērķi un prioritātes, kā arī definēti sasniedzamie rezultāti un nepieciešamie resursi to īstenošanai Limbažu novada sociālajā un veselības jomā.

Stratēģija ir veidota vairākās nodaļās, nodrošinot pārskatāmu un saprotamu informācijas sniegšanu. Pirmajā nodaļā ir sniegts apraksts par attīstības plānošanas dokumentiem pašvaldības, reģionālajā un nacionālajā līmenī, kā arī vadlīnijām sociālajā un veselības jomā. Šeit identificēti kopīgie mērķi un prioritātes, veicinot vienotu rīcību to sasniegšanā. Nākamajā nodaļā pakāpeniski raksturota Limbažu novada sociālekonomiskā situācija, ievērojot līdzsvarotas attīstības principu atbilstoši novadā konstatētajai situācijai. Šāds raksturojums ļauj stratēģiju veidot, ņemot vērā faktiskos apstākļus. Turpinājumā sniegts esošās situācijas apraksts sociālajā un veselības jomā, sniedzot informāciju par pakalpojumu sniedzējiem, pakalpojumu veidiem un citiem būtiskiem aspektiem. Balstoties uz datu un informācijas analīzi, stratēģijas noslēdzošajā daļā izstrādāts rīcības plāns, noteikti rezultatīvie rādītāji, kā arī uzraudzības un novērtēšanas plāns. Šī daļa paredz konkrētas rīcības, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību Limbažu novadā sociālajā un veselības jomā.

Stratēģijas izstrādes procesu vadīja SIA "Civitta Latvija" ciešā sadarbībā ar Limbažu novada Sociālā atbalsta un veselības veicināšanas stratēģijas 2023.-2030. gadam darba grupu, kas tika apstiprināta ar 2022. gada 27. oktobra Limbažu novada domes lēmumu Nr. 1000, kā arī uzklusot nozaru ekspertus un ņemot vērā labāko praksi, pieredzi, statistikas datus un pētījumus sociālajā un veselības jomā. Stratēģijas ietvaros tika veikta arī iedzīvotāju aptauja no 2024. gada 17. maija līdz 29. maijam.

1. SOCIĀLĀS UN VESELĪBAS JOMAS SASAISTE AR ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija un plānošanas dokumenti sniedz detalizētu un vispusīgu pārskatu par valsts ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības prioritātēm un uzdevumiem, īpašu uzmanību veltot veselības un sociālajai jomai. Šie dokumenti veido pamatu tam, kā Latvija plāno uzlabot iedzīvotāju dzīves kvalitāti un sociālo drošību, nodrošinot pieejamus un kvalitatīvus veselības aprūpes un sociālos pakalpojumus sabiedrībai.

Limbažu novada Sociālā atbalsta un veselības veicināšanas stratēģija 2024.-2030.gadam ir izstrādāta, harmoniski iekļaujoties un papildinot vairāku nozīmīgu attīstības plānošanas dokumentu un vadlīniju kopumu dažādos līmeņos - gan nacionālajā, gan reģionālajā, gan vietējā pašvaldības līmenī. Šie dokumenti izvirza kopīgus mērķus, prioritātes un rīcības virzienus sociālajā un veselības jomā, tādējādi veicinot pēctecīgu un saskaņotu rīcību starp dažādiem līmeņiem.

1.1. NACIONĀLĀ LĪMEŅA ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

- **LATVIJAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA „LATVIJA 2030”** ir valsts mēroga ilgtermiņa attīstības stratēģija, kurā definēti galvenās Latvijas ilgtermiņa attīstības mērķi, prioritātes un rīcības virzieni. Veselības un sociālo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība ir definēts kā viens no prioritārajiem rīcības virzieniem prioritātes “Ilgtermiņa ieguldījumi cilvēkkapitālā” ietvaros, identificējot nepieciešamību gan restrukturizēt veselības aprūpes iestādes, gan veikt nepieciešamos ieguldījumus veselības aprūpes sistēmā, tai skaitā zināšanu un tehnoloģiju attīstībā.¹
- **NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2021.–2027. GADAM** (turpmāk- NAP) ir valsts mēroga vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kas definē valsts attīstības stratēģiskos mērķus, prioritātes un uzdevumus, ņemot vērā Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā izvirzītos mērķus. NAP prioritātes “Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki” mērķis ir, ka “veseli un aktīvi cilvēki Latvijā kopā veido iekļaujošu sabiedrību, kurā dzimst vairāk bērnu, ir vairāk laimīgu ģimeņu, atbildīgu un par nākotni drošu bērnu vecāku”. Tās ietvaros tiek definēti četri rīcības virzieni, tostarp:
 - “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe”, kura mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgi pieejamus veselības aprūpes pakalpojumus. Lai to sasniegtu, ir nepieciešams īstenot pasākumus, kas vērsti uz pakalpojumu pieejamības un to kvalitātes un efektivitātes uzlabošanu, ES vidējam līmenim atbilstoša ārstu un māsu skaita piesaisti, īpaši ārpus Rīgas, veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu īstenošanu, starpnozaru sadarbības un multidisciplināritātes veicināšanu veselības pakalpojumu sniegšanā, kā arī veselības aprūpes pārvaldības stiprināšanu, tai skaitā ieviešot digitālus risinājumus.
 - “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība”, kas vērsta uz atbalsta sniegšanu cilvēkiem krīzes situācijās un ietver gan sabiedrības psihiskās un emocionālās veselības stiprināšanu, īstenojot profilakses pasākumus, gan sniedzot atbalstu vecāku prasmju pilnveidošanai, gan ieviešot pierādījumos balstītus risinājumus atkarību izraisīto vielu un procesu izplatības ierobežošanai.
 - “Sociālā iekļaušana”, kura mērķis ir ieviest individualizētu, uz cilvēku orientētu sociālo atbalstu, kas ir pieejams ikvienam, kuram tas ir nepieciešams. Lai to

¹ Latvijas Republikas Saeima. (2010). Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam. <[Saite](#)>

sasniegtu, ir jāievieš pasākumi, kas vērsti uz individuālajām vajadzībām vērstu sociālo pakalpojumu pieejamību, sociālā darba speciālistu un sociālo pakalpojumu sniedzēju motivācijas sistēmas un profesionālās kvalifikācijas pilnveidi, ģimeniskas vides veidošanu ārpusģimenes aprūpē esošajiem bērniem, kā arī sociālās politikas plānošanas, uzraudzības un novērtēšanas sistēmas stiprināšanu un uzlabošanu.²

1.2. NACIONĀLĀ LĪMEŅA POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

- **REĢIONĀLĀS POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2021.-2027. GADAM** ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments reģionālās politikas jomā, kurās ir uzstādīts mērķis attīstīt visu reģionu potenciālu un mazināt sociālekonomiskās atšķirības. Galvenie definētie tematiskie virzieni pamatnostādņu ietvaros ir reģionālās ekonomikas attīstība, pakalpojumu efektivitātes uzlabošana un plānošanas reģionu, pašvaldību administrāciju un citu teritorijas attīstībā iesaistīto pušu kapacitātes celšana.³
- **SABIEDRĪBAS VESELĪBAS PAMATNOSTĀDNES 2021.–2027. GADAM** ir vidēja termiņa Latvijas mēroga veselības politikas plānošanas dokuments, kurā uzstādītais mērķis ir uzlabot Latvijas iedzīvotāju veselību, pagarinot labā veselībā nodzīvoto mūžu, novēršot priekšlaicīgu mirstību un mazinot nevienlīdzību veselības jomā. Galvenie pamatnostādnēs definētie rīcības virzieni ir veselīga un aktīva dzīvesveida veicināšana, infekciju izplatības mazināšana, uz cilvēku integrētas veselības aprūpes attīstīšana, cilvēkresursu nodrošinājuma un prasmju uzlabošana, kā arī veselības aprūpes ilgtspējas un efektīvas resursu izmantošanas veicināšana. Pamatnostādnes arī definē prioritārās veselības jomas, attiecībā uz kurām īstenojami pasākumi indivīda veselības aizsardzībai un ilgākai dzīvei ar labu veselību. Tās ir: sirds un asinsvadu slimības, onkoloģija, psihiskā veselība, mātes un bērna veselības (perinatālais un neonatālais periods) aprūpe, retās slimības, paliatīvā aprūpe un medicīniskā rehabilitācija.⁴
- **SOCIĀLĀS AIZSARDZĪBAS UN DARBA TIRGUS POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2021.–2027. GADAM** ir vidēja termiņa sociālās iekļaušanas politikas plānošanas dokuments, kura definētais mērķis ir sekmēt iedzīvotāju sociālo iekļaušanu, mazināt ienākumu nevienlīdzību un nabadzību, attīstīt pieejamu un individuālajām vajadzībām atbilstošu sociālo pakalpojumu un juridiskā atbalsta sistēmu, kā arī veicināt augstu nodarbinātību. Pamatnostādnes paredz līdzvērtīgu sociālo pakalpojumu groza nodrošināšanu reģionos, sociālo pakalpojumu sniegšanas un satura pārskatīšanu atbilstoši mērķa grupu vajadzībām, aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanu visās pašvaldībās un invaliditātes statusa noteikšanas procesa pilnveidošanu. Turklāt tās norāda, ka būtu jāvirzās uz modernu un pieejamu sociālo pakalpojumu sistēmu, veicinot pieejamākus un atbilstošākus sociālos pakalpojumus mērķa grupas specifiskajām vajadzībām, aprūpes pakalpojumos nepieciešams ieviest integrētu sociālās un veselības jomas pieeju, institucionālo aprūpi tuvinot ģimeniskai videi un veicinot sabiedrības uzticēšanos sociālajiem darbiniekiem / sociālo pakalpojumu sniedzējiem.⁵
- **SOCIĀLO PAKALPOJUMU PILNVEIDOŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2022.–2024. GADAM** ir īstermiņa politikas plānošanas dokuments, kura mērķis ir sekmēt vienmērīgu, personu vajadzībām atbilstošu sociālo pakalpojumu attīstību. Tas ietver divus galvenos rīcības virzienus: modernas un pieejamas sociālo pakalpojumu sistēmas

² Pārresorsu koordinācijas centrs. (2020). Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam. <[Saite](#)>

³ Ministru kabineta 2019. gada 26. novembra rīkojums Nr. 587 "Par Reģionālās politikas pamatnostādnēm 2021.–2027. gadam". <[Saite](#)>

⁴ Ministru kabineta 2022. gada 26. maija rīkojums Nr. 359 "Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam". <[Saite](#)>

⁵ Ministru kabineta 2021. gada 1. septembra rīkojums Nr. 616 "Par Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnēm 2021.–2027. gadam". <[Saite](#)>

attīstību, kas vērsta uz iedzīvotāju spēju dzīvot neatkarīgi un dzīvot sabiedrībā, kā arī iekļauties izglītībā, un darba tirgū uzlabošanu un sociālo pakalpojumu nozares pārvaldības stiprināšanu.⁶

1.3. REĢIONĀLĀ LĪMEŅA ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

- **VIDZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2030** ir reģionālā līmeņa ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments. Viens no tajā iekļautajiem mērķiem ir uzlabot iedzīvotāju rīcībspējas un dzīves kvalitāti. Tā ietvaros ir paredzēts stiprināt iedzīvotāju veselību uzlabojošos paradumus, kā arī veselības un sociālo pakalpojumu pieejamību.⁷
- **VIDZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2022.-2027. GADAM** ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kura viens no izvirzītajiem mērķiem ir cilvēku dzīves kvalitātes uzlabošana, attīstot drošu, iekļaujošu un veselu sabiedrību, kā arī kvalitatīvus un pieejamus sociālos pakalpojumus. Attīstības programmas ietvaros ir paredzēts attīstīt veselības veicināšanas un aprūpes pakalpojumu pieejamību, kā arī uzlabot sociālo pakalpojumu kvalitāti un pieejamību.⁸

1.4. VIETĒJĀ LĪMEŅA ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

- **LIMBAŽU NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2022. - 2046. GADAM** ir novada ilgtermiņa teritorijas plānošanas dokuments, kas ietver pašvaldības ilgtermiņa attīstības vīziju un prioritātes. Viens no tajā definētajiem stratēģiskajiem mērķiem ir – “Izglītots, radošs, inovatīvs, sabiedriski aktīvs un vesels iedzīvotājs (cilvēki)”, kas ietver iedzīvotāju dzīves kvalitātes celšanu, tai skaitā, nodrošinot daudzveidīgu sociālās aprūpes un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību. Tāpat stratēģija paredz sadarbības veidošanu sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu jomā ar tuvāk esošajiem reģioniem – Rīgu, Valmieras, Cēsu, Siguldas un Saulkrastu novadu.⁹
- **LIMBAŽU NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2022. - 2028. GADAM** ir novada vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments. Kā viena no vidēja termiņa attīstības prioritātēm, kas ietverta dokumentā, ir kvalitatīvu publisko pakalpojumu nodrošināšana, tai skaitā sociālās un veselības aprūpes pakalpojumu, kā uzdevumu izvirzot sociālo pakalpojumu pieejamības un dažādības uzlabošanu.¹⁰

1.5. NACIONĀLĀ LĪMEŅA VADLĪNIJAS

- **SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA “VADLĪNIJAS PAŠVALDĪBĀM VESELĪBAS VEICINĀŠANĀ”** piedāvā rekomendācijas pašvaldībām, izstrādājot politikas plānošanas dokumentus, kas aptver sabiedrības

⁶ Ministru kabineta 2022. gada 30. marta rīkojums Nr. 231 "Par Sociālo pakalpojumu pilnveidošanas un attīstības plānu 2022.–2024. gadam". <[Saite](#)>

⁷ Vidzemes plānošanas reģions. (2015). Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. <[Saite](#)>

⁸ Vidzemes plānošanas reģions. (2022). Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2022-2027. <[Saite](#)>

⁹ Limbažu novada pašvaldība, SIA “Ķemers Business and Law Company”. (2022). Limbažu novada Attīstības programma 2022.-2028.gadam. <[Saite](#)>

¹⁰ Limbažu novada pašvaldība, SIA “Ķemers Business and Law Company”. (2022). Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2046.gadam. <[Saite](#)>

veselības un veselības veicināšanas pasākumu īstenošanu. Tā kā Limbažu novada pašvaldība ir Nacionālo veselīgo pašvaldību tīkla dalībniece, izstrādājot šos plānošanas dokumentus, tiek ieteikts ņemt vērā Vadlīnijās iekļautās rekomendācijas dažādām mērķa grupām, iekļaujot vairākas sabiedrības veselības jomas.¹¹

¹¹ Slimību profilakses un kontroles centrs. (2023). Vadlīnijas pašvaldībām veselības veicināšanā. <[Saite](#)>

2. LIMBAŽU NOVADA SOCIĀLEKONOMISKAIS RAKSTUROJUMS

Limbažu novada sociālās un veselības politikas veidošanā ir svarīgi ņemt vērā konkrētās pašvaldības teritorijas sociālekonomisko situāciju, tādēļ šajā nodaļā, balstoties uz situācijas analīzi un prognozēm, sniedzot ieskatu novada demogrāfiskajā situācijā, iedzīvotāju vecuma struktūrā, nodarbinātības rādītājos un citos būtiskos aspektos, kas ietekmē sociālo un veselības pakalpojumu pieprasījumu, identificējot Limbažu novadam raksturīgās iezīmes, lai, izstrādājot stratēģiju, tiktu ņemti vērā specifiskie apstākļi un izaicinājumi.

2.1. IEDZĪVOTĀJU SKAITA UN VECUMA RAKSTUROJUMS

Limbažu novadā iedzīvotāju skaits 2023. gada sākumā bija 28 tūkstoši un kopš 2021. gada tas ir samazinājies par aptuveni 300 iedzīvotājiem (Tabula 1). Šajā periodā novadā ir vērojamas demogrāfiskās izmaiņas, kas atspoguļojas gan iedzīvotāju skaita samazinājumā, gan dabiskajā pieaugumā un migrācijas saldo.

Lielākā daļa iedzīvotāju (58 %) dzīvo lauku teritorijās, savukārt mazāk kā puse jeb 42% iedzīvotāju dzīvo pilsētu teritorijās – Ainažos, Alojā, Limbažos, Salacgrīvā un Staiceļē.

TABULA 1. LIMBAŽU NOVADA IEDZĪVOTĀJU SKAITS UN TĀ IZMAIŅAS 2021.-2023. GADU PERIODĀ

RĀDĪTĀJS	2021	2022	2023
iedzīvotāju skaits gada sākumā	28546	28273	28207
iedzīvotāju dabiskais pieaugums	-299	-283	-
Migrācijas saldo	26	217	-
iedzīvotāju skaita izmaiņas - pavisam	-273	-66	-

Avots: CSP

Pozitīvs migrācijas saldo Limbažu novadā 2021. un 2022. gadā norāda uz ieceļošanas plūsmām, kas ir saistīts ar Ukrainas civiliedzīvotāju ieceļošanu Latvijā, bet negatīvs dabiskais pieaugums liecina par iedzīvotāju skaita samazināšanos. Kopējās iedzīvotāju skaita izmaiņas ir ar negatīvu tendenci.

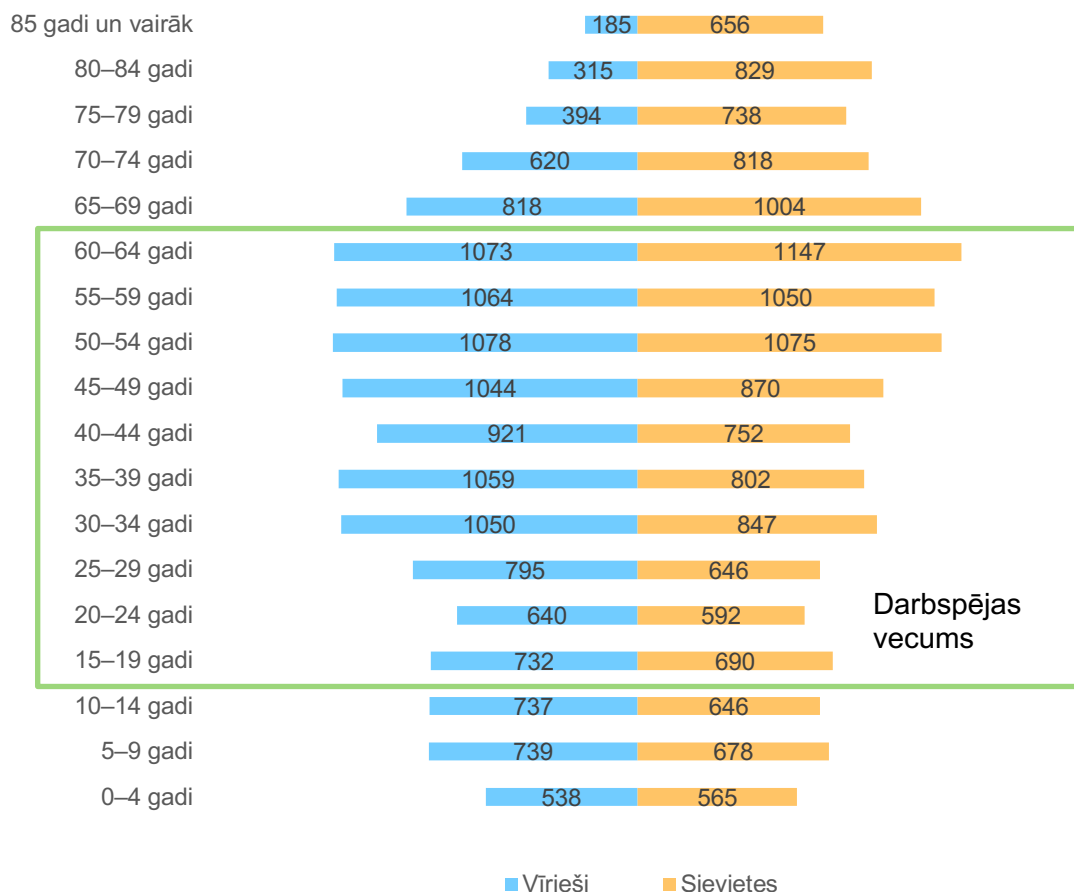
2023. gadā Limbažu novadā lielākais īpatsvars iedzīvotāju pēc iedzīvotāju vecuma struktūras bija vecuma grupā 30-49 gadi (26 %) (Attēls 1). Šī grupa potenciāli ir aktīvākā darba tirgū un bieži vien arī ģimenes veidotāji, kas rada pieprasījumu pēc dažādiem pakalpojumiem, piemēram, izglītības, bērnu aprūpes un veselības aprūpes pakalpojumiem.

Kopumā Limbažu novadā ir novērojams darbaspējas vecuma (no 15 līdz 64 gadiem) pārsvars, kas 2023. gadā bija 64 % no kopējā iedzīvotāju īpatsvara, un tas norāda uz relatīvi lielu potenciālo darba spēku, kas ir svarīgi ekonomiskai attīstībai un vietējo uzņēmumu darbaspēka nodrošināšanai.

Pensijas vecumā (65 gadus veci un vecāki iedzīvotāji) bija 23 % no visiem iedzīvotājiem, un tas liecina par būtisku vecāka gadagājuma cilvēku īpatsvaru, līdz ar to pašvaldībai ir jāplāno, kā nodrošināt pietiekamus resursus un infrastruktūru, lai apmierinātu vecāka gadagājuma iedzīvotāju vajadzības, piemēram, aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumus, pieejamu veselības aprūpi un sociālo atbalstu.

Tomēr kopumā, līdzīgi kā Latvijā un Vidzemes reģionā kopumā, notiek sabiedrības novecošanās, attiecīgi Limbažu novadā tikai 14 % iedzīvotāju ir vecuma grupā no 0-14.¹² Šāda situācija liecina, ka dzimstība ir salīdzinoši zema, kas var radīt nākotnes izaicinājumus saistībā ar darbaspēka atjaunošanos ekonomikas uzturēšanai un attīstībai novadā.

ATTĒLS 1. LIMBAŽU NOVADA IEDZĪVOTĀJU VECUMA STRUKTŪRA 2023. GADĀ

Avots: CSP

Latvijas Universitātes 2023. gada pētījumā "Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem"¹³ (turpmāk – Pētījums) demogrāfiskais spiediens, attiecīgi iedzīvotāju samazināšanās ir viens no būtiskākajiem izaicinājumiem, ar ko Limbažu novadam ir jāērķinās gan plānojot turpmāko novada attīstību, gan analizējot turpmāko darbību veselības un sociālajā jomā.

2.2. IEDZĪVOTĀJU IZGLĪTĪBAS RAKSTUROJUMS

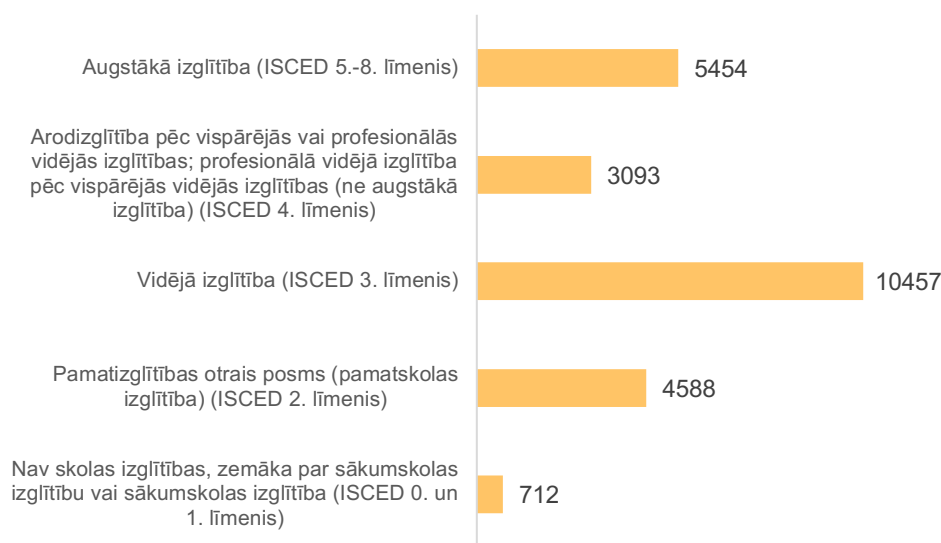
Pēc 2023. gada datiem vidējā izglītība ir lielākai daļai (43 %) Limbažu novada iedzīvotāju (Attēls 2), savukārt augstākā izglītība ir 22 %, kas kopumā ir nedaudz mazāk kā vidēji Latvijā (31 %) un vidēji Vidzemes reģionā (25 %).¹⁴ Augstākās izglītības iegūšana var būt gan paša cilvēka motivācijas trūkums, gan arī ierobežotas finansiālās iespējas.

¹² CSP. (2023). Iedzīvotāji pēc dzimuma un vecuma reģionos, valstspilsētās un novados gada sākumā. <Saite>

¹³ Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem.

¹⁴ CSP. (2023). Iedzīvotāji 15 un vairāk gadu vecumā pēc izglītības līmeņa grupām. <Saite>

ATTĒLS 2. LIMBAŽU NOVADA IEDZĪVOTĀJU IZGLĪTĪBAS LĪMEŅU STRUKTŪRA 2023. GADĀ

Avots: CSP

Taču kopumā Limbažu novada pašvaldībā pēdējo piecu gadu laikā ir novērojama pozitīva tendence pieaugošajam iedzīvotāju īpatsvaram ar augstāko izglītību. Attiecīgi, neskatoties uz iedzīvotāju skaita samazināšanos, kopš 2019. gada iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību ir pieaudzis par vidēji 11 %, kur lielākais pieaugums ir bijis Skultes pagastā – aptuveni 44 %.¹⁵ Pieaugošais iedzīvotāju skaits ar augstāko izglītību var veicināt Limbažu novada ekonomisko un sociālo attīstību, piesaistot investīcijas un radot augstākas kvalifikācijas darba vietas.

2.3. IEDZĪVOTĀJU NODARBINĀTĪBAS UN ATALGOJUMA RAKSTUROJUMS

Bezdarba līmenis Limbažu novadā 2023. gadā bija 3,7 %, kas bija zemāks kā vidēji Latvijā kopumā (3,9 %), vienlaikus tas ir bijis nedaudz augstāks kā vidēji Vidzemes reģionā (3,6 %). Papildus jāpiemin, ka kopš 2021. gada tas ir samazinājies par 0,5 %, norādot uz iespējamu ekonomiskās situācijas uzlabošanu novadā.

Zemāks bezdarba līmenis bija novērojams sievietes vidū (3,1 %) un augstāks - vīriešu vidū (4,4 %), kas varētu norādīt uz dažādu nozaru struktūras atšķirībām vai potenciāliem sociālekonomiskiem faktoriem, kas saistīti ar darba tirgu. Savukārt, kopējais ekonomiskās aktivitātes¹⁶ līmenis Limbažu novadā 2023. gadā bija 56 %, kas ir zemāks kā vidēji valstī (58,6 %) un vidēji Vidzemes reģionā (57,9 %)¹⁷.

Mēneša vidējā darba samaksa Limbažu novadā 2022. gadā bija 1 094 EUR bruto, kas bija mazāks kā vidēji Latvijā (1 286 EUR bruto) un vidēji Vidzemes reģionā (1 165 EUR bruto). Papildus jāpiemin, ka kopš 2021. gada mēneša vidējā darba samaksa ir pieaugusi par aptuveni 109 bruto EUR.¹⁸

Savukārt, darba struktūru Limbažu novadā raksturo biežāk pārstāvētās profesijas Limbažu novada iedzīvotāju vidū ir: tirdzniecības darbinieki; pašgājēju mašīnu un iekārtu vadītāji un ceļšanas

¹⁵ CSP. (2023). Iedzīvotāji 15 un vairāk gadu vecumā pēc izglītības līmeņa grupām. <[Saite](#)>

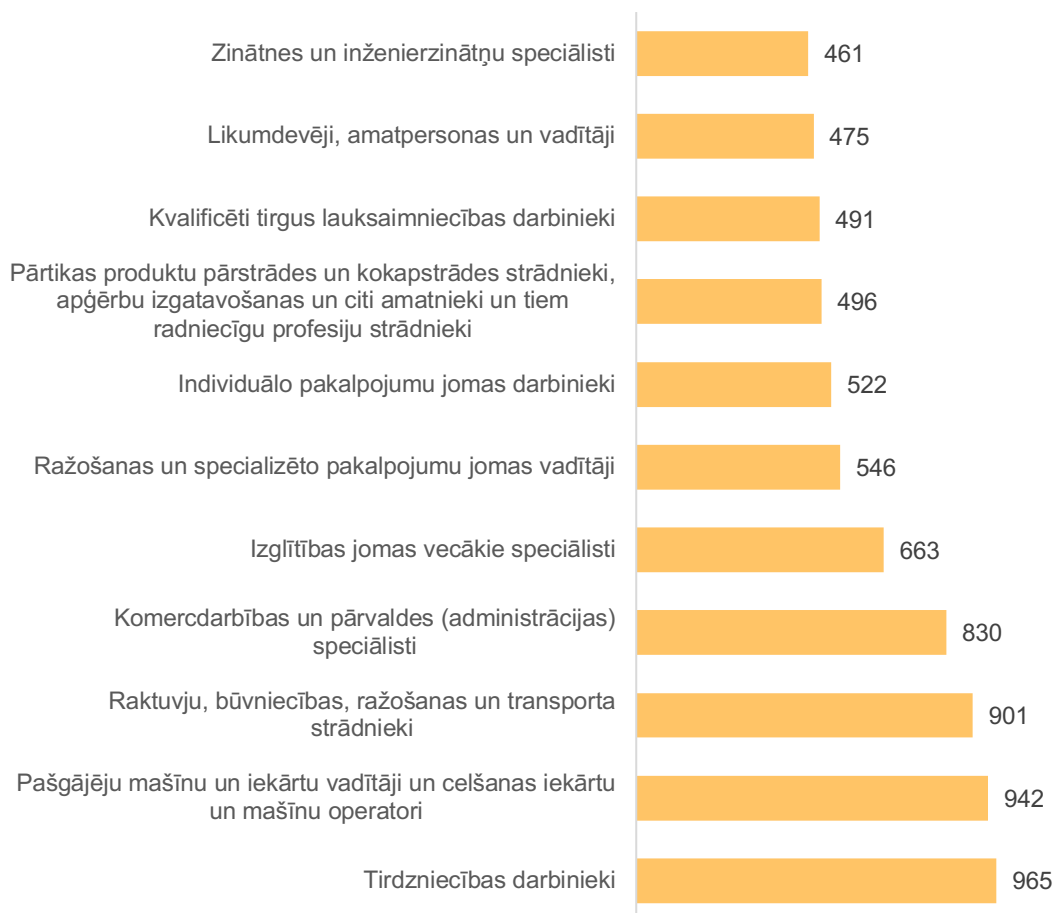
¹⁶ Ekonomiskās aktivitātes līmenis ir ekonomiski aktīvo iedzīvotāju (nodarbināto un bezdarbnieku, kas aktīvi meklē darbu) īpatsvars procentos atbilstošās vecuma grupas iedzīvotāju kopskaitā

¹⁷ CSP. (2023). Ekonomiskās aktivitātes, nodarbinātības un bezdarba līmenis pēc dzimuma un vecuma grupas. <[Saite](#)>

¹⁸ CSP. (2023). Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa. <[Saite](#)>

iekārtu un mašīnu operatori; raktuvju, būvniecības, ražošanas un transporta strādnieki un komercdarbības un pārvaldes (administrācijas) speciālisti (Attēls 3).¹⁹

ATTĒLS 3. TOP 10 PĀRSTĀVĒTĀKĀS PROFESIJAS LIMBAŽU NOVADĀ 2023. GADĀ

Avots: CSP

Vienlaikus ir jāņem vērā būtiskās atšķirības starp sieviešu un vīriešu pārstāvētajām profesijām (Attēls 4). Vīriešu vidū biežāk ir pārstāvētas profesijas, kas saistītas ar fizisku darbu un kurām var būt ietekme uz viņu veselību un labklājību. Tāpēc nepieciešami īpaši veselības uzraudzības un profilakses pasākumi, darba drošības programmas un ergonomikas risinājumi, kas piemēroti veiktajiem darbiem.

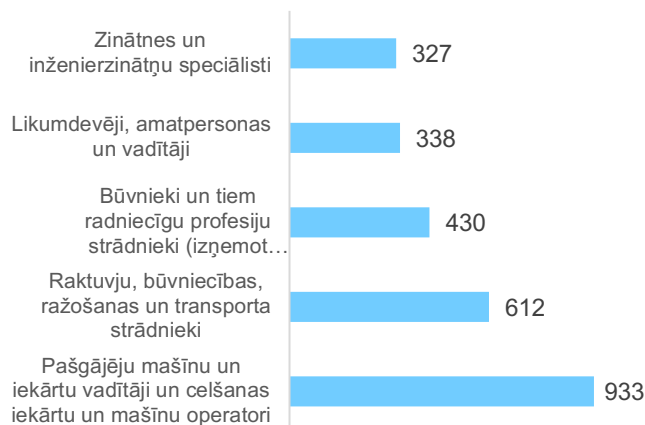
Savukārt, sievietes (Attēls 5) biežāk strādā profesijās, kas saistīts ar klientu apkalpošanu, biroja darbu, izglītību un veselības aprūpi. Šajās jomās svarīgi nodrošināt atbalstu stresa vadībā, veselīga dzīvesveida veicināšanā, kā arī pakalpojumus, kas saistīti ar ergonomiskiem risinājumiem ilgstošai sēdēšanai vai stāvēšanai un emocionālās un psiholoģiskās veselības uzturēšanai.²⁰

¹⁹ CSP. (2023). Nodarbinātie iedzīvotāji 15 un vairāk gadu vecumā pēc profesijas. <[Saite](#)>

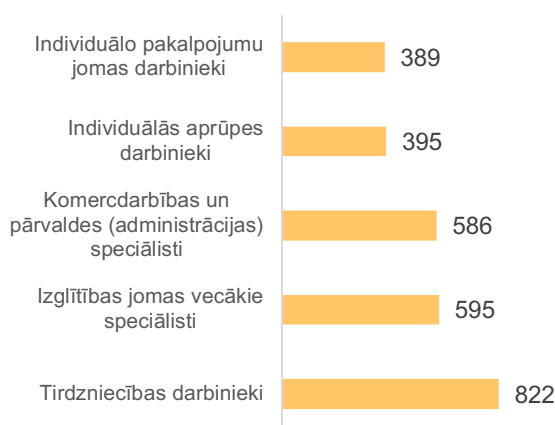
²⁰ Väisänen, D., Kallings, L.V., Andersson, G. et al. (2020). Lifestyle-associated health risk indicators across a wide range of occupational groups: a cross-sectional analysis in 72,855 workers. BMC Public Health 20, 1656. <[Saite](#)>

Šie aspekti ir jāņem vērā plānojot attiecīgos pakalpojumus un atbalsta pasākumus sociālajā un veselības jomā Limbažu novadā, lai tie būtu piemēroti un pēc iespējas atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām.

ATTĒLS 4. TOP 5 PĀRSTĀVĒTĀKĀS PROFESIJAS VĪRIEŠU VIDŪ

ATTĒLS 5. TOP 5 PĀRSTĀVĒTĀKĀS PROFESIJAS SIEVIEŠU VIDŪ

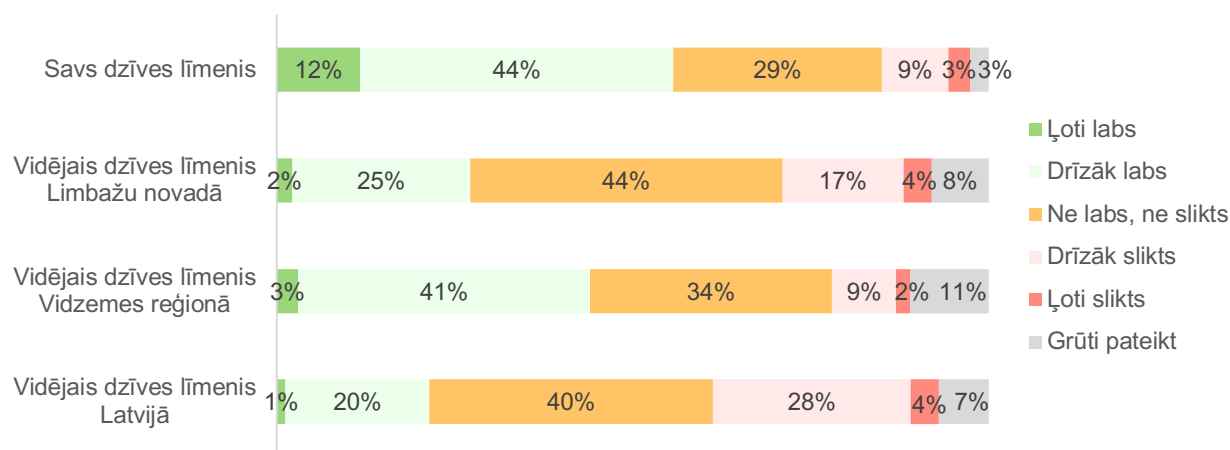

Avots: CSP

2023. gadā liela daļa Limbažu novada iedzīvotāju bija nodarbināti. Darba devēju īpatsvars no visiem nodarbinātajiem bija 3,8 %, pieaugot par 0,4 % kopš 2021. gada.²¹ Savukārt, pašnodarbināto īpatsvars sasniedza 12,1 % un bija pieaudzis par 1,5 % kopš 2021. gada.²²

Lielākā daļa (55 %) iedzīvotāju aptaujas anketā savu dzīves līmeni ir novērtējuši kā labu vai ļoti labu, un kopumā to vērtē labāk nekā vidējo dzīves līmeni Limbažu novadā, Vidzemes reģionā un Latvijā kopumā (Attēls 6).

ATTĒLS 6. IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS PAR DZĪVES LĪMENI

Avots: Iedzīvotāju aptauja. N=343

Zemais bezdarba līmenis norāda par pozitīvu nodarbinātības situāciju novadā. Tomēr ekonomiskā aktivitāte ir zemāka nekā vidēji Latvijā un Vidzemes reģionā, norādot, ka daļa iedzīvotāju nav

²¹ CSP. (2021-2023). Darba devēju īpatsvars. <Saite>

²² CSP. (2021-2023). Pašnodarbināto īpatsvars. <Saite>

iesaistījusies ne nodarbinātībā, ne darba meklēšanas procesā. Tādēļ nākotnē būtu jāveicina iedzīvotāju iesaiste darba tirgū un ekonomiskajās aktivitātēs.

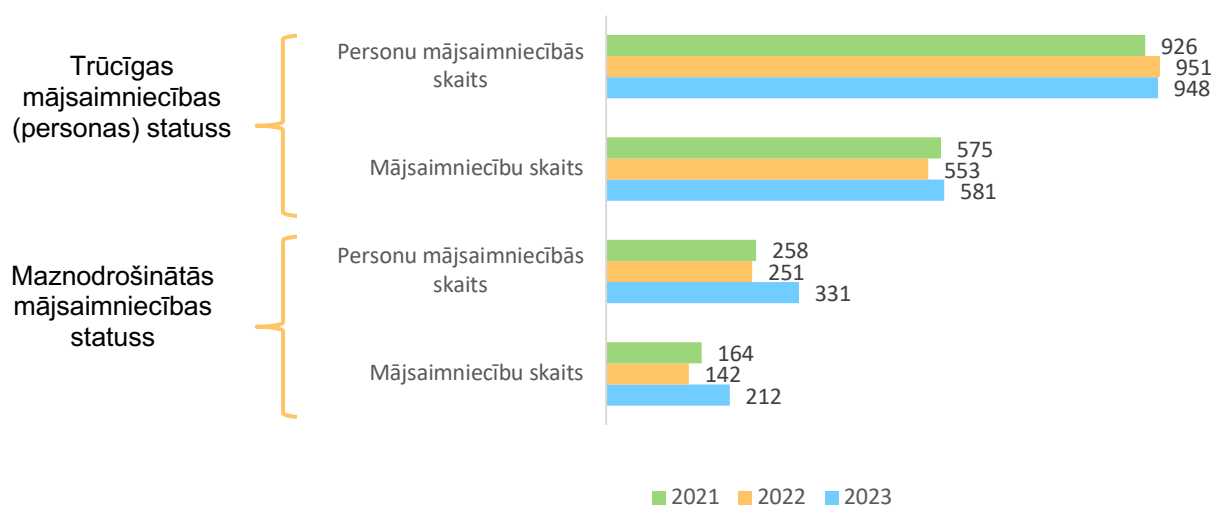
2.4. IEDZĪVOTĀJU RAKSTUROJUMS

SOCIĀLĀ

ATBALSTA

Limbažu novadā 2023. gadā sociālo palīdzību saņēma 4 359 personas un sociālos pakalpojumus, neskaitot sociālā darba pakalpojumu, 418 personas. Kopš 2023. gadā ir pieaudzis to mājsaimniecību skaits, kurām ir piešķirts maznodrošinātās vai trūcīgās mājsaimniecības statuss (Attēls 7).²³

ATTĒLS 7. MĀJSAIMNIECĪBAS, KURĀM IR TRŪCĪGĀS VAI MAZNODROŠINĀTĀS MĀJSAIMNIECĪBAS STATUSS 2021.-2023. GADU PERIODĀ

Avots: Limbažu novada sociālā dienesta dati

Limbažu novadā sociālo pabalstu vidējais lielums vienai personai gadā bija nedaudz zemāks nekā vidēji valstī. Proti, pamata pabalsti vienai personai gadā Latvijā vidēji bija 404,4 EUR, turpretī Limbažu novadā – 319,1 EUR.

Savukārt garantētais minimālais ienākuma pabalsts vienai personai valstī sasniedza vidēji 379,6 EUR, bet Limbažu novadā tas bija 309,4 EUR. Arī mājokļa pabalsta vidējais lielums vienai personai Latvijā pārsniedza Limbažu novada rādītāju, attiecīgi sasniedzot 310,5 EUR pret 240,2 EUR novadā.²⁴

Limbažu pašvaldībā 2024. gadā ir pieejami divi pamata pabalstu veidi un ir noteikti četri papildus pabalsti:

- Garantētā minimālā ienākuma pabalsts;
- Mājokļa pabalsts.
- Kā papildu pabalsti ir noteikti:
 - Veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai;
 - Mācību līdzekļu iegādei;
 - Ēdināšanai skolā un pirmsskolas izglītības iestādēs;
 - Pabalsts krīzes situācijā.²⁵

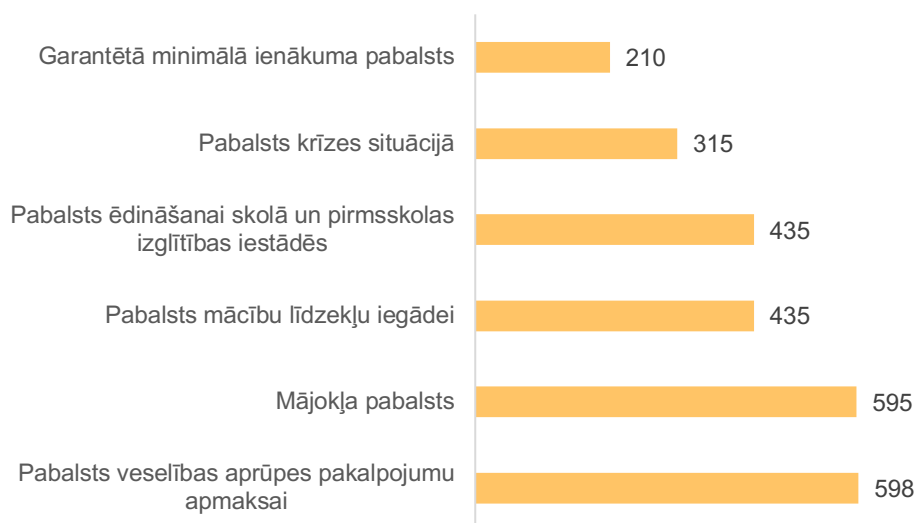
²³ Labklājības ministrija. (2021-2022). Statistika sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomā. Gada dati. <Saite>

²⁴ CSP. (2022). Vidējais pašvaldības sociālo pabalstu lielums valstspilsētās un novados (EUR). <Saite>

²⁵ Limbažu novada domes 2021. gada 28. oktobra saistošie noteikumi Nr. 16 "Par sociālās palīdzības pabalstiem Limbažu novadā". <Saite>

Biežāk izmantotie sociālie pabalsti ir bijuši pabalsts veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai un mājokļa pabalsts (Attēls 8). Savukārt resursietilpīgākie ir bijuši mājokļa pabalsts 368,9 tūkstošu EUR apmērā un garantētā minimālā ienākuma pabalsts 145 tūkstošu EUR apmērā.²⁶

ATTĒLS 8. MĀJSAIMNIECĪBU SKAITS, KAS SAŅĒMUŠAS SOCIĀLO PALĪDZĪBU 2023. GADĀ

Avots: Limbažu novada sociālā dienesta gada pārskats par 2023. gadu

Vērtējot, pie kā vispirms vērstos pēc palīdzības finansiālu grūtību gadījumā, iedzīvotāji prioritāri norādīja, ka:

1. Izmantotu personiskos uzkrājumus;
2. Lūgtu palīdzību ģimenes locekļiem vai radniekiem;
3. Izmantotu Valsts sociālās apdrošināšanas pabalstus;
4. Lūgtu palīdzību draugiem, kaimiņiem, kolēģiem;
5. Vērstos pašvaldībā, lai saņemtu atbalstu;
6. Vērstos pie nevalstiskajām un brīvprātīgo organizācijām pēc palīdzības;
7. Vērstos pēc palīdzības pie baznīcas draudzes.²⁷

Lielākā daļa respondentu (75 %) pēdējā gada laikā nebija saņēmuši palīdzību no citiem. No tiem, kas palīdzību bija saņēmuši (25 %), biežāk tā bija palīdzība no ģimenes vai draugiem, no pašvaldības, sociālā dienesta vai no NVO/ brīvprātīgo organizācijām (Attēls 9).

²⁶ Limbažu novada sociālais dienests. (2023). Gada pārskats par 2023. gadu.

²⁷ Iedzīvotāju 2024. gada aptaujas anketas dati

ATTĒLS 9. IEDZĪVOTĀJI, KAS PĒDĒJO 12 MĒNEŠU LAIKĀ IR SAŅĒMUŠI PALĪDZĪBU NO CITIEM

Attēls: Iedzīvotāju aptauja. N=323

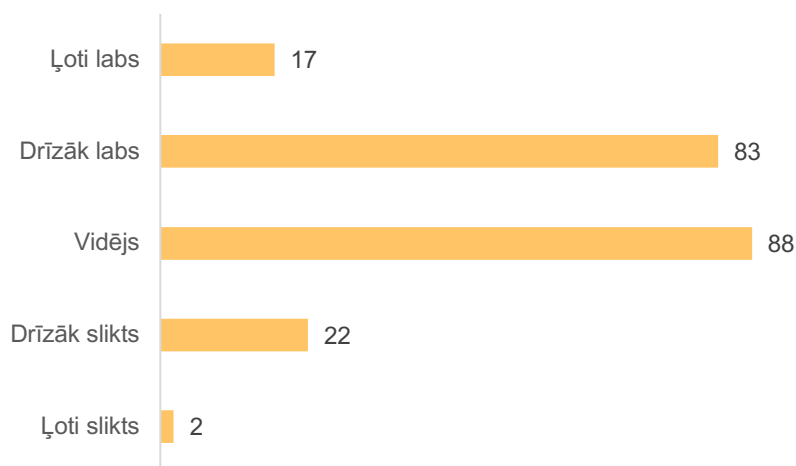
Iedzīvotāji, kas aptaujā bija norādījuši, ka ir saņēmuši finansiālu atbalstu, tai skaitā arī pabalstus, biežāk minēja bērnu pabalstu vai mājokļa pabalstu, materiālu atbalstu, piemēram, pārtiku un apģērbu, kā arī atbalstu daudz bērnu ģimenēm.

2.5. IEDZĪVOTĀJU VESELĪBAS RAKSTUROJUMS

Pētījumā²⁸ 61 % aptaujāto iedzīvotāju norādīja, ka jūtas laimīgi vai drīzāk laimīgi vērtējot savu veselības stāvokli, kas ir pozitīvs rādītājs pašiem iedzīvotājiem un novada pašvaldībai. Līdzīgi arī vērtējot savu veselības stāvokli, iedzīvotāji biežāk to novērtēja kā drīzāk labu vai vidēju (Attēls 10), kas norāda uz salīdzinoši labu pašvērtējumu par veselības līmeni iedzīvotāju vidū.

ATTĒLS 10. IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS PAR SAVU VESELĪBAS STĀVOKLI

Avots: Iedzīvotāju aptauja. N=212

Aptaujas dati arī norāda uz to, ka iedzīvotāji seko līdzīgai savai veselībai, veicot profilaktiskas veselības pārbaudes – 80 % respondentu norādīja, ka pēdējo 12 mēnešu laikā ir veikuši veselības

²⁸ Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem

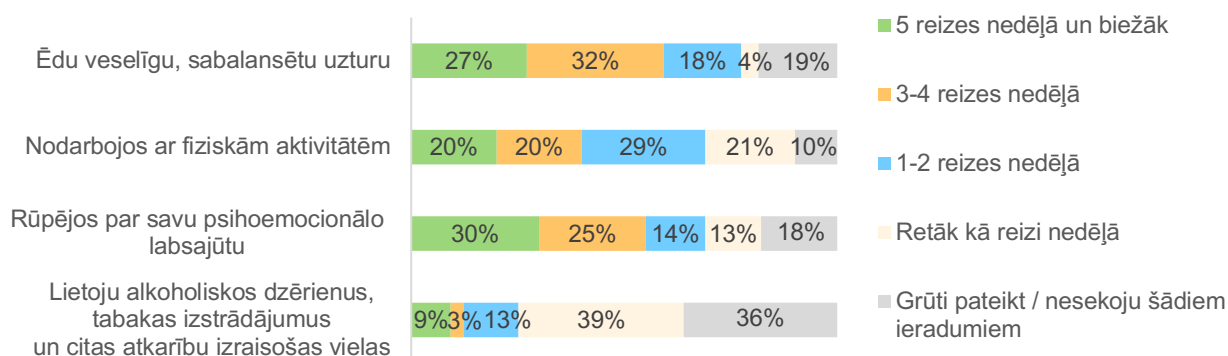
pārbaudes profilakses nolūkos. Iedzīvotāji lielākoties ir veikuši asins analīzes, apmeklējuši ģimenes ārstu vai citu speciālistu, kā arī veikuši dažādus izmeklējumus, piemēram ultrasonogrāfiju un plaušu rentģenu.

Papildu veselības pārbaudēm iedzīvotāji arī seko līdzīgi saviem ikdienas paradumiem. Aptaujas dati liecina, ka lielākā daļa iedzīvotāju cenšas ievērot veselīgus ieradumus, tomēr dažās jomās būtu nepieciešami uzlabojumi.

Pozitīvi vērtējams, ka lielākā daļa (59 %) iedzīvotāju cenšas ēst veselīgu un sabalansētu uzturu vismaz trīs reizes nedēļā vai biežāk. Tomēr vienlaikus aptaujas dati parāda, ka mazāk nekā puse (40 %) aptaujāto iedzīvotāju nodarbojas ar fiziskajām aktivitātēm biežāk kā trīs reizes nedēļā. Tas norāda, ka fiziskās aktivitātes, kas ir svarīgas sirds un asinsvadu veselībai, muskuļu spēkam un vispārējai fiziskajai formai, iedzīvotāju vidū vēl nav pietiekami populāras.

Atzinīgi vērtējama tendence, ka 55 % iedzīvotāju cenšas rūpēties par savu psihoemocionālo stāvokli vismaz trīs reizes nedēļā. Savukārt, 9 % iedzīvotāju ikdienā lieto atkarību izraisošas vielas, piemēram, alkoholiskos dzērienus vai tabakas izstrādājumus (Attēls 11).

ATTĒLS 11. IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS PAR SAVIEM IKDIENAS PARADUMIEM

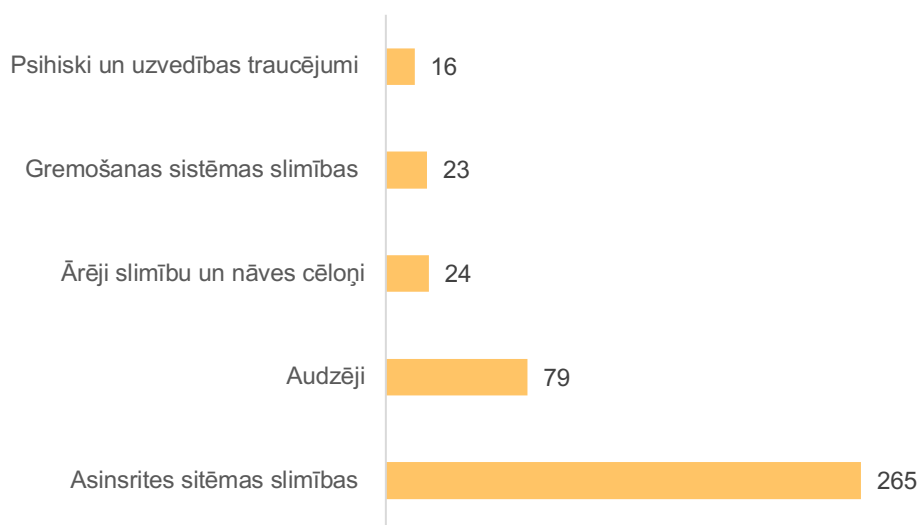
Attēls: Iedzīvotāju aptauja. N=218

Limbažu novada iedzīvotāju vidū galvenais nāves cēlonis ir asinsrites sistēmas, tam seko audzēji, ārējie slimību un nāves cēloņi, kā arī gremošanas sistēmas slimības, norādot uz nepieciešamību pievērst uzmanību šo slimību profilaksei un veselības aprūpei (Attēls 12).

Savukārt 16 cilvēku nāves cēlonis 2022. gadā bijuši psihiski un uzvedības traucējumi.²⁹ Tas liecina par nepieciešamību stiprināt garīgās veselības aprūpes pakalpojumus un veikt profilaktiskos pasākumus šajā jomā.

²⁹ Veselības statistikas datubāze. Mirstība sadalījumā pa galvenajiem nāves cēloņiem, reģioniem, valstspilsētām un novadiem (pēc administratīvi teritoriālās reformas 2021.gadā) 2017 – 2022. [<Saite>](#)

ATTĒLS 12. BIEŽĀKIE NĀVES CĒĻI LIMBAŽU NOVADĀ 2022. GADĀ

Avots: Veselības statistikas datubāze

Vienlaikus, salīdzinot nāves cēloņus uz 100 000 iedzīvotājiem ar Latvijas vidējiem rādītājiem, Limbažu novadā augstāki rādītāji ir šādiem nāves cēloņiem:

- asinsrites sistēmas slimības, attiecīgi 938,4 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem Limbažu novadā un 842,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem vidēji Latvijā;
- psihiski un uzvedības traucējumiem, attiecīgi 56,7 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem Limbažu novadā un 31,1 gadījums uz 100 000 iedzīvotājiem vidēji Latvijā;
- gremošanas sistēmas slimības, attiecīgi 81,4 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem Limbažu novadā un 63,6 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem vidēji Latvijā;
- ārēji slimību un nāves cēloņi, attiecīgi 85,0 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem Limbažu novadā un 78,0 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem vidēji Latvijā;
- uroģenitālās sistēmas slimības, attiecīgi 31,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem Limbažu novadā un 28,3 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem vidēji Latvijā.³⁰

Kopumā dati parāda, ka, neskatoties uz salīdzinoši augsto vispārējo apmierinātību ar veselību, pastāv nozīmīgas problēmas, kas saistītas ar hroniskām slimībām, traumām un garīgo veselību.

Ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem 2021. gadā bija 111 651 apmeklējums jeb 6,68 apmeklējumi uz vienu iedzīvotāju, bet pie ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām – 16 136 jeb 0,97 apmeklējumi uz vienu iedzīvotāju, kas ir nedaudz augstāks rādītājs, salīdzinot ar Latvijas rādītājiem – vidējais ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem uz vienu iedzīvotāju Latvijā ir 6,05 apmeklējumi, bet pie ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām – 0,86 apmeklējumi.³¹ Līdz ar to Limbažu novada iedzīvotāji pie ārstiem vēršas nedaudz biežāk kā vidēji Latvijā, izmantojot arī iespēju pakalpojumus saņemt pie ārstu palīgiem, medicīnas māsām un vecmātēm.

Limbažu novadā pirmreizēji reģistrēto ļaundabīgo audzēju gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem (460,5 gadījumi) ir zemāks, nekā vidēji Latvijā (503,2 gadījumi).³² Salīdzinot ar

³⁰ Veselības statistikas datubāze. Mirstība sadalījumā pa galvenajiem nāves cēloņiem, reģioniem, valstspilsētām un novadiem (pēc administratīvi teritoriālās reformas 2021.gadā) 2017 – 2022. [<Saite>](#)

³¹ Veselības statistikas datubāze. Ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem un ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām. [<Saite>](#)

³² Veselības statistikas datubāze. Pirmreizēji reģistrēto ļaundabīgo audzēju gadījumu skaits sadalījumā pa administratīvajām teritorijām. [<Saite>](#)

iepriekšējiem gadiem, šis rādītājs Limbažu novadā ir samazinājies. Piemēram, 2020. gadā tas bija 555,0 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.³³

Limbažu novadā 2023. gadā bija reģistrētas 4 203 pilngadīgas personas (vecumā no 18 gadiem) ar invaliditāti. Šis skaits ir pieaudzis par 365 personām kopš 2021. gada. Lielākā daļa (32 %) no šīm personām ir vecumā 65 gadi un vairāk. Turklāt, pusei (52 %) gadījumu personām ir noteikta 3. invaliditātes grupa.³⁴

2022. gadā vidēji uz katrām 1 000 iedzīvotājiem Limbažu novadā bija 171 pilngadīga persona ar invaliditāti. Tas ir otrais augstākais rādītājs Vidzemes reģionā un astotais augstākais rādītājs Latvijā.³⁵ Tādējādi personas ar invaliditāti veido lielu iedzīvotāju daļu Limbažu novadā. Tāpēc, plānojot sociālās un veselības pakalpojumus, ir ļoti svarīgi ņemt vērā šīs iedzīvotāju grupas īpašās vajadzības.

IZAICINĀJUMI

Balstoties uz sociālekonomiskajiem rādītājiem, galvenie izaicinājumi Limbažu novadā ir saistīti ar iedzīvotāju novecošanos, kas veido nepieciešamību pēc daudzveidīgākiem un specifiskākiem pakalpojumiem gan sociālajā jomā, gan veselības aprūpē.

Bezdarba rādītājs Limbažu novadā ir zemāks kā vidēji valstī, vienlaikus izaicinājums ir iesaistīt iedzīvotājus darba tirgū vai darba meklēšanā, ņemot vērā, ka ekonomiskās aktivitātes līmenis ir zemāks kā vidēji valstī un vidēji Vidzemes reģionā. Pieaugoša tendence ir arī māsaimniecību skaitam, kas ir saņēmušas trūcīgās māsaimniecības statusu vai maznodrošinātās māsaimniecības statusu. Tas kopumā liecina par izaicinājumiem darba tirgū Limbažu novadā, zemiem ienākumiem un iespējamu papildu atbalsta trūkumu, kas veicinātu iedzīvotāju ekonomisko aktivitāti.

Ņemot vērā, ka Limbažu novadā biežākie nāves cēloņi ir asinsrites sistēmas slimības, gremošanas sistēmas slimības un psihiski un uzvedības traucējumi, būtu jāsekmē iedzīvotāju iesaiste veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumos.

³³ Veselības statistikas datubāze. Pirmreizēji reģistrēto ļaundabīgo audzēju gadījumu skaits sadalījumā pa administratīvajām teritorijām. <[Saite](#)>.

³⁴ CSP. (2021-2023). Pieaugušo personu ar invaliditāti skaits pēc invaliditātes grupas un vecuma. <[Saite](#)>

³⁵ CSP. (2021-2023). Personas ar invaliditāti. <[Saite](#)>

3. LIMBAŽU NOVADA ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS SOCIĀLAJĀ UN VESELĪBAS JOMĀ

3.1. IEDZĪVOTĀJU INFORMĒTĪBA UN VĒRTĒJUMS PAR PAŠVALDĪBAS IESTĀDĒM

Pētījumā³⁶ tika izvērtēti vairāki aspekti, kas saistīti ar iedzīvotāju informētību, apmierinātību ar dzīves apstākļiem, kā arī piesaisti un piederības sajūtu dzīvesvietai. Šie aspekti ir nozīmīgi, lai izprastu iedzīvotāju vēlmi un gatavību iesaistīties savas pašvaldības attīstībā, kā arī veselības un sociālās vides veidošanā.

Atbilstoši Pētījuma³⁷ datiem, 61 % aptaujāto iedzīvotāju norādīja, ka ir apmierināti ar dzīves apstākļiem Limbažu novadā. Savukārt, novērtējot kopienas un vides faktoros, 63 % respondentu atzina, ka jūtas laimīgi vai drīzāk laimīgi.

Pētījumā noskaidrots, ka lielākā daļa (82 %) Limbažu novada iedzīvotāju jūtas labi informēti par sabiedriskajiem notikumiem savā pilsētā vai pagastā. Tomēr nedaudz mazāk (58 %) ir informēti par pašvaldības lēmumiem. Tas nozīmē, ka kopumā iedzīvotāji ir diezgan labi informēti par norisēm novadā.

Daudzi iedzīvotāji (55 %) pēdējā gada laikā ir palīdzējuši sakārtot un labiekārtot apkārtni. Taču daudz mazāk (19%) ir mēģinājuši ietekmēt pašvaldības lēmumus, piemēram, piedaloties sabiedriskās apspriedēs vai rakstot vēstules. Tas liecina, ka iedzīvotājiem ir salīdzinoši mazāka vēlme līdzdarboties lēmumu pieņemšanā.

būtu nepieciešams domāt par veidiem, kā rosināt un veicināt iedzīvotāju iespējas aktīvāk līdzdarboties lēmumu pieņemšanas procesā un tas attiecas arī uz veselības un sociālo jomu, īpaši plānojot pašvaldības iestāžu un organizāciju sadarbību ar iedzīvotājiem.

Tāpēc pašvaldībai būtu jādomā, kā veicināt iedzīvotāju iespējas aktīvāk piedalīties lēmumu procesā, īpaši veselības un sociālajā jomā.³⁸ Viens no soļiem ir iedzīvotāju padomju veidošana, kas palīdzēs vairākos aspektos:

- Pārstāvēt vietējo teritoriju intereses;
- Sniegt pašvaldībai precīzāku informāciju par svarīgiem jautājumiem;
- Aktivizēt vietējos iedzīvotājus;
- Uzlabot informācijas apriti starp iedzīvotājiem un pašvaldību;
- Mazināt nomales efektu;
- Veicināt iedzīvotāju saliedētību krīžu laikā.³⁹

Pētījumā⁴⁰ iedzīvotāji kā vislabākos dzīves vides aspektus novērtēja drošību savā apkaimē, sabiedrisko kārtību, kā arī kopienas saliedētību un labās kaimiņattiecības. Tas liecina, ka sabiedrība kopumā ir vērsta uz savstarpēju sadarbību un vēlmi uzlabot dzīves vidi.

Lielākā daļa (81%) aptaujāto iedzīvotāju plāno noteikti vai drīzāk dzīvot Limbažu novadā arī nākamajos piecos gados. Tikai 6% norādīja, ka drīzāk vai noteikti nedzīvos novadā.

³⁶ Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem

³⁷ Turpat

³⁸ Pašvaldību likums. Pieņemts 2022. gada 20. oktobrī, stājās spēkā 2023. gada 1. janvārī. 58. pants Skatīts 2024. gada. 25. maijā . <[Saite](#)>

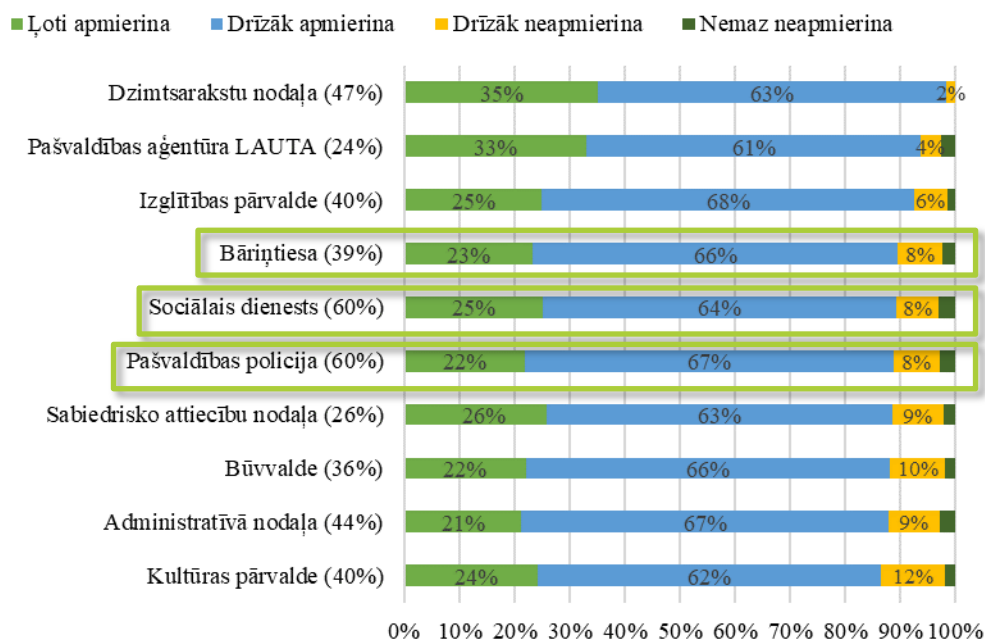
³⁹ Providus. (2022). Vadlīnijas iedzīvotāju padomju veidošanai pašvaldībās. <[Saite](#)>

⁴⁰ Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem

Tomēr pašvaldības un tās iestāžu komunikācijai ar iedzīvotājiem ir potenciāls attīstīties. Tikai 29 % iedzīvotāju⁴¹ atzina, ka pašvaldība pēdējā gada laikā ir bijusi ļoti atsaucīga vai atsaucīga pret viņu vajadzībām un raizēm. Vairums (30 %) to vērtēja kā atsaucīgu nekā neatsaucīgu, bet 15 % - kā vairāk neatsaucīgu vai neatsaucīgu.

Tajā pašā laikā iedzīvotāji kopumā bija apmierināti ar tādu pašvaldības iestāžu kā bāriņtiesas, sociālā dienesta un pašvaldības policijas darbu (Attēls 13).⁴² Tas liecina, ka tie, kas izmantojuši šo iestāžu pakalpojumus, bija apmierināti ar saņemto atbalstu.

ATTĒLS 13. IEDZĪVOTĀJU APMIERINĀTĪBAS VĒRTĒJUMS PAR DAŽĀDU PAŠVALDĪBAS IETĀŽU DARBU 2023. GADĀ

Piezīme: Iekavās norādīts, kāda daļa respondentu vispār spēja sniegt atbildi par konkrēto iestādi.

Avots: Latvijas Universitātes pētījums "Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem", rādītājs "Apmierinātība ar dažādu pašvaldības iestāžu darbu (%)".

Lai veicinātu iedzīvotāju iesaisti pašvaldība organizē NVO projektu konkursu. Tā mērķis ir atbalstīt sabiedriski nozīmīgu programmu, projektu un pasākumu īstenošanu; veicināt iedzīvotāju aktivitāti un līdzdalību aktuālu problēmu risināšanā, sekmējot viņu dzīves kvalitātes uzlabošanu; veicināt sadarbību starp pašvaldību un nevalstiskajām organizācijām, iedzīvotājiem.⁴³

2024. gadā NVO projektu konkursa ietvaros tika atbalstīti NVO 26 organizēti pasākumi 97,4 tūkstošu EUR apmērā, no kuriem pieci iekļāva kopienas saliedējošas, izglītojošas aktivitātes, kas saistītas ar sociālo un veselības jomu. Vienlaikus pašvaldība arī līdzfinansē biedrības, nodibinājumus, reliģiskās organizācijas un to struktūrvienības.⁴⁴ 2024. gadā kopumā tika atbalstītas 53 NVO tām piešķirot kopā 100 tūkstošus EUR. Astoņas NVO no visām atbalstītajām ir saistītas ar sociālo vai veselības jomu, tai skaitā iedzīvotāju iesaisti.

⁴¹ Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem

⁴² Turpat.

⁴³ Limbažu novada domes 24.02.2022. sēdes lēmumu Nr.217. Limbažu novada pašvaldības finansētā nevalstisko organizāciju projektu konkursa nolikums.

⁴⁴ Limbažu novada domes 28.02.2019. sēdes lēmums. Noteikumi par Limbažu novada pašvaldības līdzfinansējumu nevalstiskajām organizācijām un reliģiskajām organizācijām.

IZAICINĀJUMI

Šobrīd pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības veselības un sociālajā jomā mērķtiecīgi neiesaista savus klientus un pacientus apmierinātības vērtējumos, piemēram, par pakalpojumu kvalitāti. Līdz ar to šobrīd nav pieejama pilnvērtīga informācija par iedzīvotāju apmierinātību ar konkrētiem pakalpojumiem, kā arī apzinātas viņu vajadzības.

Turklāt pašvaldībā komunikācija ar sabiedrību veselības un sociālajā jomā notiek fragmentāri un netiek vadīta. Lai arī kopumā iedzīvotāji jūtas informēti par dažādiem notikumiem pašvaldībā, tomēr liela daļa neiesaistās kādu konkrētu pašvaldības lēmumu ietekmēšanā.

Pēc iestāžu un organizāciju novērojumiem, ne vienmēr iedzīvotājiem ir skaidrs pie kā vērsties un kādus pakalpojumus var saņemt. Arī veids, kā informācija tiek nodota iedzīvotājam no pašvaldības, ne vienmēr ir pietiekami vienkāršs un viegli uztverams. Komunikācija mēdz būt pārāk sarežģīta.

3.2. SOCIĀLO UN VESELĪBAS PAKALPOJUMU NODROŠINĀŠANA

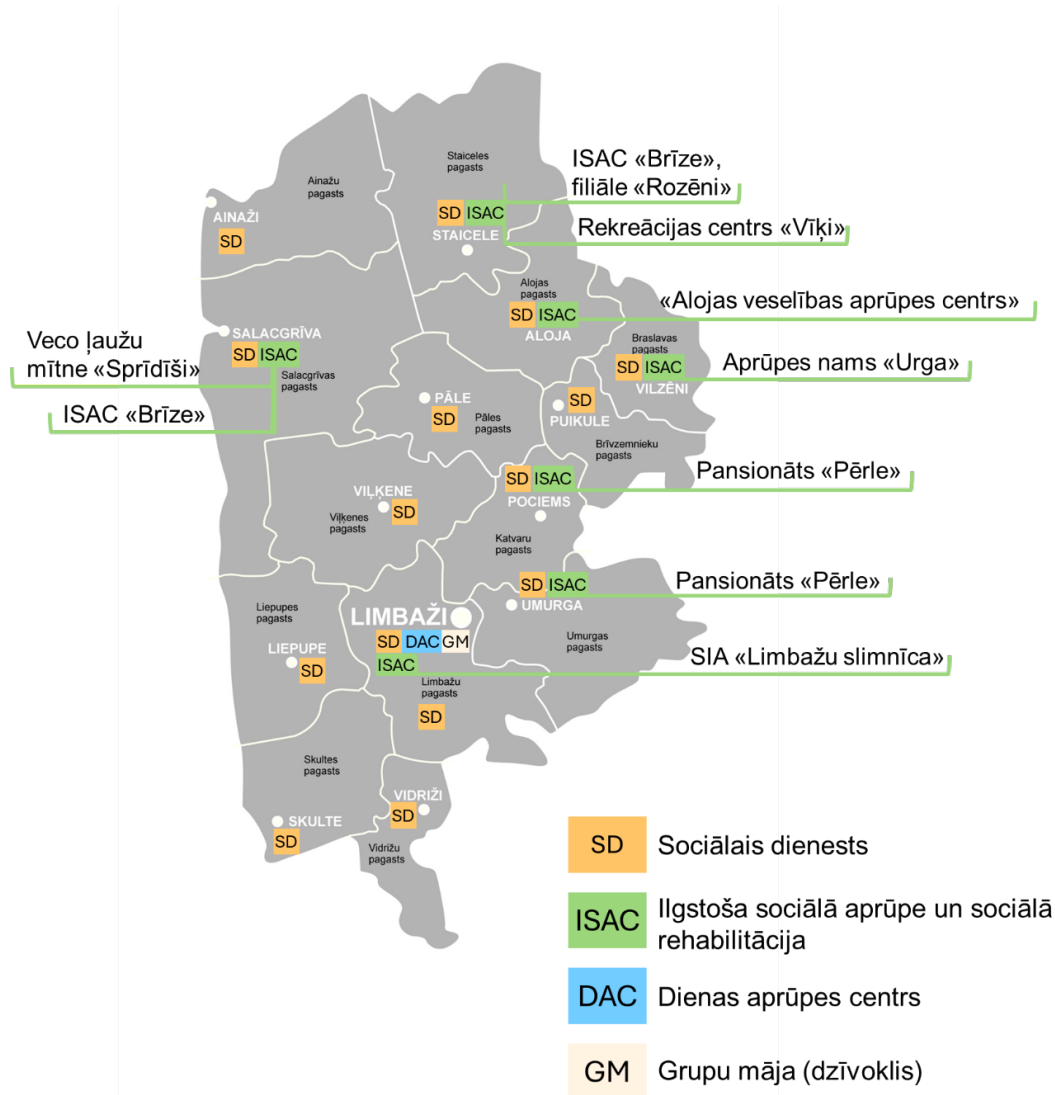
Limbažu novada pašvaldība ir atbildīga par sociālo un veselības pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem. Šīs jomas pakalpojumi ir būtiski, lai nodrošinātu cilvēku pamata vajadzības, uzlabotu dzīves kvalitāti un veicinātu sociālo iekļaušanu. Pakalpojumu efektīva nodrošināšana prasa ciešu sadarbību starp pašvaldību, sociālajiem dienestiem, veselības aprūpes iestādēm un nevalstiskajām organizācijām, kā arī nepieciešamību pastāvīgi sekot līdzi iedzīvotāju vajadzībām, racionāli izmantot resursus un pilnveidot pakalpojumus.

3.2.1. SOCIĀLO PAKALPOJUMU RAKSTUROJUMS

Atbilstoši Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistram⁴⁵, Limbažu novadā 2024. gadā sociālos pakalpojumus nodrošina vairākas iestādes (Attēls 14).

⁴⁵ Labklājības ministrija. (2024). Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs. <[Saite](#)>

ATTĒLS 14. SOCIĀLO PAKALPOJUMU SNIEDZĒJI LIMBAŽU NOVADĀ

Limbažu novadā kopumā 2022. gadā pašvaldības institūcijās sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību sniedza 136 darbinieki, no kuriem 42 bija sociālā darba speciālisti.⁴⁶

LIMBAŽU NOVADA SOCIĀLAIS DIENESTS. Sociālais dienests sniedz iedzīvotājiem profesionālus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību visā novada teritorijā.⁴⁷ Sociālais dienests, sadarbojoties arī ar citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, nodrošina pieejamību šādiem sociālajiem pakalpojumiem:

TABULA 2. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI LIMBAŽU NOVADĀ

PAKALPOJUMA NOSAUKUMS	ĪSS RAKSTUROJUMS	PAKALPOJUMA SAŅĒMĒJU SKAITS 2023. GADĀ
Aprūpe mājās	Personām, kuriem vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ nevar veikt ikdienas mājas darbus vai savu personisko aprūpi un kurai nav likumīgo apgādnieku vai tie objektīvu apstākļu dēļ nespēj nodrošināt nepieciešamo aprūpi. Aprūpi var	18 pilngadīgas personas 4 nepilngadīgas personas

⁴⁶ Labklājības ministrija. (2021-2022). Statistika sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomā. Gada dati. <Saite>

⁴⁷ Limbažu novada dome. Limbažu novada Sociālā dienesta nolikums. Apstiprināts ar Limbažu novada domes 28.10.2021. sēdes lēmumu Nr.455. <Saite>

PAKALPOJUMA NOSAUKUMS	ĪSS RAKSTUROJUMS	PAKALPOJUMA SAŅĒMĒJU SKAITS 2023. GADĀ
	saņemt gan pilngadīgas personas, gan nepilngadīgas personas.	
Asistenta pakalpojums	Pilngadīgām personām ar invaliditāti, kurām ar Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisijas lēmumu ir noteikta 1. vai 2. grupas invaliditāte un, veicot asistenta pakalpojuma nepieciešamības un atbalsta intensitātes novērtējumu, un Sociālais dienests ir pieņēmis lēmumu par asistenta pakalpojuma piešķiršanu, lai nodrošinātu personas socializāciju ārpus mājojla.	220
Dienas aprūpes centrs	Pakalpojums pilngadīgām personām ar invaliditāti, funkcionāliem traucējumiem un ar garīga rakstura traucējumiem.	20
Sociālā rehabilitācija	Sociālā rehabilitācijas pakalpojums vardarbībā cietušām pilngadīgām personām un bērniem. Pakalpojums pieejams 24 klientiem.	14
Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums	Pilngadīgai personai ar garīga rakstura traucējumiem, kurai ir objektīvas grūtības dzīvot patstāvīgi, bet nav nepieciešams atrasties ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā. Grupu mājas (dzīvokļi) pakalpojums pieejams 12 personām.	12
Atelpas brīža pakalpojums	Īslaicīgu diennakts sociālās aprūpes pakalpojumu pilngadīgām personām ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, kuras dzīvo ģimenēs un kurām ir izsniegts VDEĀVK atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem. Pakalpojums pieejams 2 klientiem.	-
Higiēnas pakalpojums	Duša un veļas mazgāšanas pakalpojumi.	486 (dušas pakalpojums) 212 (veļas mazgāšanas pakalpojums)

Avots: Limbažu novada Sociālais dienests

Galvenās sociālā dienesta klientu grupas:

- Ģimenes ar bērniem
- Personas ar invaliditāti
- Pensionāri, vientuļi pensionāri
- Ilgstošie bezdarbnieki
- No apcietinājuma atbrīvotas personas
- Personas pēc ārpus ģimenes aprūpes beigšanās
- Politiski represētas personas
- Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki
- Nepilngadīgie likumpārkāpēji
- Personas ar atkarībām
- Personas bez noteiktas dzīvesvietas

Pētījumā tika analizēta iedzīvotāju apmierinātība ar sociālā dienesta pakalpojumiem pēdējo piecu gadu laikā. No aptaujātajiem iedzīvotājiem, kas bija saskārušies ar sociālā dienesta pakalpojumiem (aptuveni 60 % no visiem respondentiem), 83 % norādīja, ka ir pilnībā vai drīzāk apmierināti ar saņemtajiem pakalpojumiem.⁴⁸

⁴⁸ Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem.

TABULA 3. IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS PAR SOCIĀLO DIENESTU

IEDZĪVOTĀJU SASKARE AR SOCIĀLO DIENESTU	POZITĪVIE ASPEKTI	NEPIECIEŠAMIE UZLABOJUMI
<p>Pētījuma ietvaros aptaujātie iedzīvotāji biežāk ar sociālo dienestu ir saskārušies saistībā ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pašvaldības atbalstu personām ar invaliditāti, • pabalstu garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai, • asistenta pakalpojumu personām ar invaliditāti, • sociālās aprūpes pakalpojumu personas dzīvesvietā (aprūpe mājās). 	<p>Visapmierinātākie iedzīvotāji ir bijuši ar šādiem sociālā dienesta darba aspektiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iespēju sarunāties ar speciālistiem, neizjutot valodas barjeru, • komfortu telpās, • privātuma nodrošināšanu, • informāciju aizsardzību pret tās noplūšanu; • ērtu piekļuvi pieņemšanas ēkai. 	<p>Kopumā iedzīvotāji bija neapmierināti ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iespēju trūkums risināt jautājumus attālināti, izmantojot e-pakalpojumus, • ar atbildēm uz rakstiskiem jautājumiem un komunikāciju ātrumu, • ar lēmumu gaidīšanas ilgumu, • informāciju par pakalpojumiem mājas lapā, • komunikāciju ar sabiedrību kopumā, • par klientiem nodrošināto nepieciešamo informācija par to, kāds atbalsts un pakalpojumi viņiem pienākas, • speciālistu nepietiekamo iedzījināšanos klientu situācijā un vajadzībās.

Avots: Latvijas Universitātes pētījums "Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem"

PAŠVALDĪBAS KAPITĀLSABIEDRĪBA SIA APRŪPES NAMS "URGA". Nodrošina pilnu aprūpi un sociālo rehabilitāciju personām, kuras vecuma vai slimības dēļ nespēj sevi aprūpēt. Vietu skaits aprūpes namā ir 60 klientiem.

PAŠVALDĪBAS KAPITĀLSABIEDRĪBA SIA REKREĀCIJAS CENTRS "VĪĶI". Nodrošina ilgstošu sociālo aprūpi un sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus personām ar garīga rakstura traucējumiem. Vietu skaits rekreācijas centrā ir 38 klientiem.

SOCIĀLĀS APRŪPES CENTRS - PANSIONĀTS "PĒRLE". Nodrošina pilnu aprūpi un sociālo rehabilitāciju pilngadīgām personām, kuras vecuma vai slimības dēļ nespēj sevi aprūpēt, personām ar invaliditāti fiziska rakstura traucējumiem, pensijas vecuma personām. Vietu skaits aprūpes centrā ir 30 klientiem Umurgas pagastā un 22 klientiem Katvaru pagastā.

ILGSTOŠAS SOCIĀLĀS APRŪPES UN REHABILITĀCIJAS CENTRS "BRĪZE" UN FILIĀLE "ROZĒNI". Nodrošina pilnu aprūpi un sociālo rehabilitāciju pensijas vecuma personām, personām ar funkcionāliem traucējumiem, kā arī pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Filiālē "Rozēnos" pakalpojums tiek nodrošināts personām ar izteiktu demenci. Vietu

skaits rehabilitācijas centrā "Brīze" ir 42 klientiem un vietu skaits struktūrvienībā "Rozēni" ir 32 klientiem.

VECO ĻAUŽU MĪTNE "SPRĪDĪŠI". Nodrošina sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pensijas vecumu sasniegušām personām un I, II grupas invalīdiem no 18 gadu vecuma. Pakalpojuma vietu skaits ir 18 klientiem.

ALOJAS VESELĪBAS APRŪPES CENTRS. Nodrošina sociālās aprūpes pakalpojumus dažādu problēmu risināšanai – sociālo aprūpi, paliatīvo aprūpi, hronisku slimnieku aprūpi, kā arī pagaidu patvērumu pacientiem. Vietu skaits aprūpes centrā ir 40 klientiem.

LIMBAŽU SLIMNĪCA. Tiek nodrošināts īslaicīgās sociālās aprūpes pakalpojums pacientiem, kuriem beidzies ārstēšanas kurss stacionārā, bet dažādu sociālu vai medicīnisku apstākļu dēļ īslaicīgi pacients nevar atrasties savā dzīves vietā vai ilgstošas sociālās aprūpes iestādē. Limbažu slimnīcas īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļā vienlaicīgi ir iespējams uzņemt 21 sociālās aprūpes klientu, kuru uzturēšanās ilgums nodaļā nepārsniedz 90 dienas. 2022. gadā šo pakalpojumu Limbažu slimnīcā ir izmantojušas 170 personas⁴⁹.

Papildus tam Latvijas Sarkanais Krusts piedāvā zupas virtuves pakalpojumus Limbažu novada iedzīvotājiem, savukārt biedrība "Iespēja visiem", kas darbojas kā labdarības noliktava un vāc ziedojumus dažādām mērķa grupām, piemēram, ģimenēm ar bērniem, pensionāriem, kā arī vientuļajiem iedzīvotājiem.

3.2.2. BĒRNU TIESĪBU NODROŠINĀŠANA

LIMBAŽU NOVADA BĀRIŅTIESA īsteno bērnu un aizgādībā esošo personu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību, kā arī Limbažu novada teritoriālajās vienībās, kurās nav notāra, Civillikumā noteiktajos gadījumos sniedz palīdzību mantojuma lietu kārtošānā, gādā par mantojuma apsardzību, kā arī izdara apliecinājumus un pilda citus tiesību aktos norādītos uzdevumus.

Periodā no 2021. gada līdz 2023. gadam ir bijušas vidēji 23 ģimenes ar vidēji 41 bērnu, kurās nav tikusi pietiekami nodrošināta bērna attīstība un audzināšana. Savukārt bērnu skaits ārpusģimenes aprūpē kopš 2021. gada ir samazinājies no 93 bērniem līdz 83 bērniem 2023. gadā. Lielākā daļa bērnu 2023. gadā (46 bērni) ir atradušies aizbildņa aprūpē, nedaudz mazāk (30) audžuģimenē un 7 ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.

Pētījumā tika analizēta iedzīvotāju apmierinātība ar bāriņtiesas pakalpojumiem pēdējo piecu gadu laikā. No aptaujātajiem iedzīvotājiem, kas bija saskārušies ar bāriņtiesas pakalpojumiem (aptuveni 39 % no visiem respondentiem), 76 % norādīja, ka ir pilnībā vai drīzāk apmierināti ar saņemtajiem pakalpojumiem.⁵⁰

TABULA 4. IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS PAR BĀRIŅTIESU

IEDZĪVOTĀJU SASKARE AR BĀRIŅTIESU	POZITĪVIE ASPEKTI	NEPIECIEŠAMIE UZLABOJUMI
Pētījuma ietvaros aptaujātie iedzīvotāji biežāk ar bāriņtiesu bija saskārušies saistībā ar bērna aizgādības tiesībām vai aizbildnību.	Biežāk iedzīvotāji ir bijuši apmierināti ar tādiem aspektiem, kā: <ul style="list-style-type: none">iespēju sarunāties ar speciālistu, neizjutot valodas barjeru,privātuma nodrošināšanu,informāciju aizsardzību pret tās noplūšanu,vienlīdzīgu izturēšanos pret visiem.	Aptaujātie iedzīvotāji ir bijuši neapmierināti saistībā ar: <ul style="list-style-type: none">informācijai par pakalpojumiem mājas lapā,iespējām risināt jautājumus attālināti, izmantojot e-komunikāciju,atbildes uz rakstisku komunikāciju ātrumu un

⁴⁹ Limbažu novada pašvaldība. SIA "Limbažu slimnīca" veiktās darbības apkopojums 2022.gadā. <Saite>

⁵⁰ Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem.

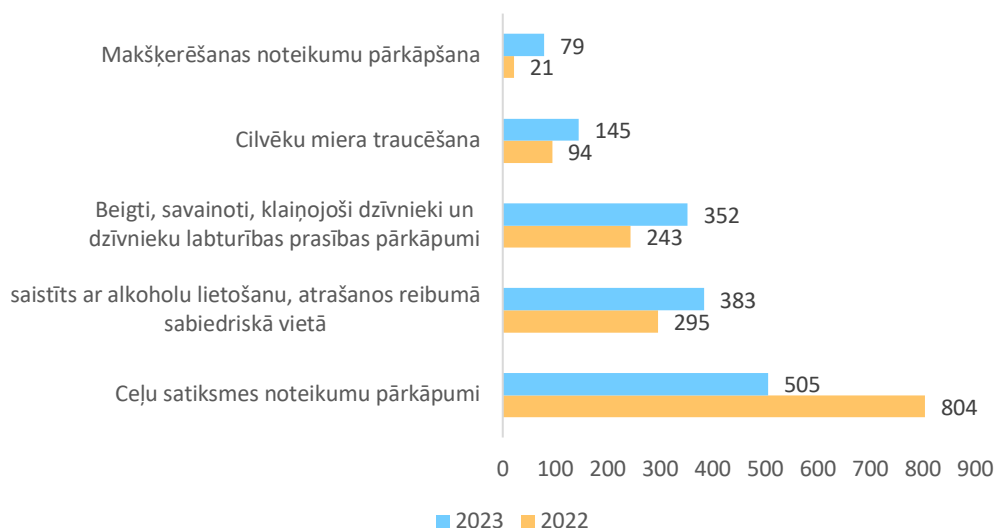
IEDZĪVOTĀJU SASKARE AR BĀRIŅTIESU	POZITĪVIE ASPEKTI	NEPIECIEŠAMIE UZLABOJUMI
		komunikāciju ar sabiedrību kopumā, <ul style="list-style-type: none"> komfortu iestādes telpās.

Avots: Latvijas Universitātes pētījums "Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem"

3.2.3. DROŠĪBA

Iestāde, kas Limbažu novadā galvenokārt nodrošina iedzīvotāju dzīvības aizsardzību, kā arī veselības, tiesību un brīvības, īpašumu, sabiedrības aizsardzību no noziedzīgiem un citiem prettiesiskiem apdraudējumiem, ir Limbažu novada pašvaldības policija.⁵¹ Biežāk reģistrētie notikumi gan 2023. gadā ir bijuši par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem un ir bijuši saistīti ar alkohola lietošanu, atrašanos reibumā sabiedriskās vietās (Attēls 15).

ATTĒLS 15. BIEŽĀK REĢISTRĒTIE LIMBAŽU NOVADA PAŠVALDĪBAS POLICIJAS NOTIKUMI 2023. GADĀ

Avots: Limbažu novada policijas 2023. gada pārskats

Kopš 2021. gada ir būtiski audzis personu skaits, kas ir tikušas nogādātas patversmē. 2021. gadā personu skaits bija 31, savukārt 2023. gadā tās jau bija 123 personas. Šobrīd Limbažu novadā nav patversmes, kā arī nav pakalpojuma sniedzēju, kas sniegtu atskurbināšanas pakalpojumu, līdz ar to šobrīd personas tiek nogādātas Latvijas Sarkanā Krusta sociālajā centrā "Gaiziņš", kas atrodas Rīgā.

Pētījumā tika analizēta iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības policijas pakalpojumiem pēdējo piecu gadu laikā. No aptaujātajiem iedzīvotājiem, kas bija saskārušies ar pašvaldības policijas pakalpojumiem (aptuveni 60 % no visiem respondentiem), 87 % norādīja, ka ir pilnībā vai drīzāk apmierināti ar saņemtajiem pakalpojumiem.⁵²

⁵¹ Limbažu novada dome. Limbažu novada pašvaldības policijas nolikums. Apstiprināts ar Limbažu novada domes 28.10.2021. sēdes lēmumu Nr.431.

⁵² Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem.

TABULA 5. IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS PAR PAŠVALDĪBAS POLICIJU

IEDZĪVOTĀJU SASKARE AR PAŠVALDĪBAS POLICIJU	POZITĪVIE ASPEKTI	NEPIECIEŠAMIE UZLABOJUMI
<p>Pētījuma ietvaros aptaujātie iedzīvotāji biežāk ar pašvaldības policiju bija saskārušies saistībā ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sabiedriskās kārtības traucējumu, • alkohola lietošanu vai smēķēšanu neatļautā vietā, • transportlīdzekļa novietošanu neatļautā vietā, • piemēsošanu/vides bojāšanu, • sadzīves konfliktiem, • dzīvnieku labturības jautājumiem. 	<p>Biežāk iedzīvotāji ir bijuši apmierināti ar tādiem aspektiem, kā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iestādes atrašanās vietu, ērtu piekļuvi, • iespēju sarunāties ar policijas darbiniekiem, neizjutot valodas barjeru, • privātuma nodrošināšanu, • informācijas aizsardzību pret tās noplūšanu, • darbinieku atsaucību un izpalīdzību, • kompetenci un profesionalitāti, • darbinieku centienus strādāt pēc iespējas ātrāk, bez kavēšanās, • sniegtās informācijas saprotamību, • iespējām policiju viegli sazināt. 	<p>Aptaujātie iedzīvotāji ir bijuši neapmierināti saistībā ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • policijas reakcija uz iedzīvotāju sūdzībām un ierosinājumiem, • policijas brigādes gaidīšanas ilgums notikuma vietā pēc izsaukuma, • atbildes uz rakstisku komunikāciju, tās ātrums, • gaidīšanas uz lēmumiem ilgums, kā arī policijas darba laiku.

Latvijas Universitātes pētījums "Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem"

Vienlaikus, kā secināts Pētījumā⁵³, Limbažu novada iedzīvotāji ir ļoti apmierināti ar savu drošību un aizsargātību – attiecīgi 87 % aptaujāto iedzīvotāju bija norādījuši, ka ir ļoti apmierināti vai apmierināti ar iespēju ikdienā savā apkaimē justies droši. Turklāt 81 % bija norādījuši, ka ir ļoti apmierināti vai apmierināti ar sabiedrisko kārtību, proti, nav traču, vandālisma u.tml. Tādējādi pētījuma dati liecina, ka kopumā Limbažu novada iedzīvotāji jūtas droši savā dzīvesvietā.

IZAICINĀJUMI

Sociālajā jomā pastāv sava veida konkurence starp citām pašvaldībām un privāto sektoru saistībā ar darbinieku piesaisti. Līdz ar to ir jādomā par risinājumiem, kā noturēt esošos un potenciāli piesaistīt jaunus darbiniekus.

Lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību un pēctecību, nozīmīga ir iestāžu un organizāciju sadarbība arī informējot pacientus un klientus par iespējām saņemt pakalpojumus un palīdzību citās iestādēs un organizācijās.

Viens no sadarbības aspektiem ir iestāžu starpinstitucionālās sadarbības attīstība, piemēram, starp veselības aprūpes iestādēm un Sociālo dienestu. Šobrīd sadarbība nav sistemātiska un organizēta, kā arī notiek drīzāk personīgā līmenī starp dažādu iestāžu darbiniekiem. Jomu sadarbībai ir iztrūkstošs pašvaldības starpinstitucionālās sadarbības un jomu koordinācijas mehānisms, kā arī viena koordinējošā institūcija vai persona, kas spētu gan virzīt un organizēt sociālās un veselības aprūpes jomas kopīgo jautājumu risināšanu, gan arī sniegtu atbalstu katras jomas ietvaros, piemēram, sekmējot NVO piesaisti atsevišķu pakalpojumu īstenošanai sociālo pakalpojumu jomā.

Vēl viens svarīgs aspekts ir sadarbība ar NVO, kuru būtu nepieciešams attīstīt. Šobrīd Limbažu novadā biedrība „Latvijas Sarkanais Krusts” nodrošina zupas virtuves pakalpojumu, biedrība “Iespēja visiem”

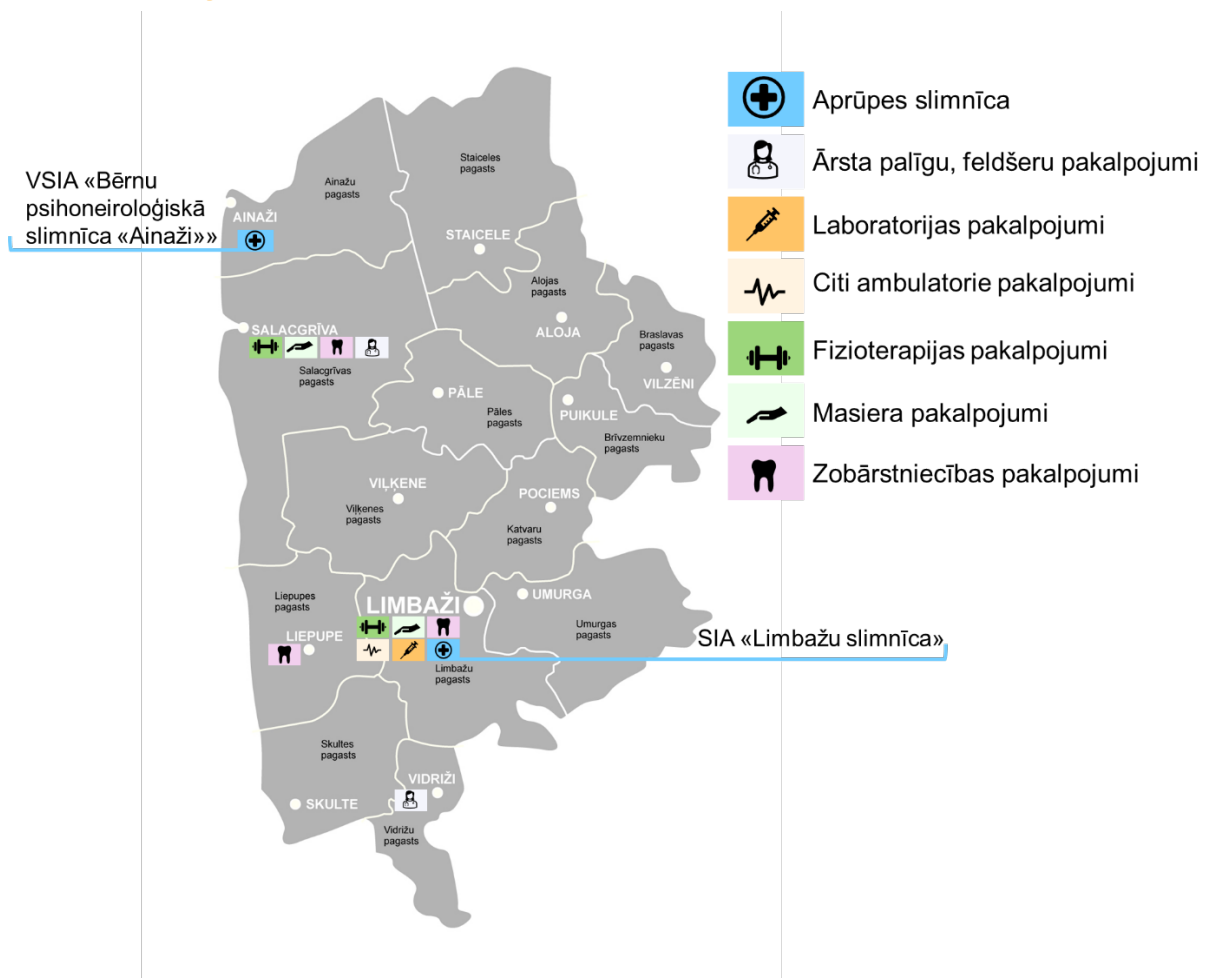
⁵³ Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem.

darbojas kā labdarības noliktava. Vienlaikus iestāžu un organizāciju pārstāvji atzīst, ka sadarbību ar NVO ir nepieciešams veicināt, lai nodrošinātu sabiedrībai pieejamākus pakalpojumus.

3.2.4. VESELĪBAS JOMAS RAKSTUROJUMS

Limbažu novadā darbojas 67 ārstniecības iestādes, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā⁵⁴. No tām lielākā daļa jeb 93 % ir privātās iestādes un viena – VSIA “Bērnu psihoneiroloģiskā slimnīca “Ainaži””, kas darbojas novada teritorijā, ir valsts īpašumā esoša VM pārraudzības iestāde. Savukārt pašvaldības īpašumā ir reģistrētas četras ārstniecības iestādes – SIA “Limbažu slimnīca” un tās filiāle (turpmāk – Slimnīca), Korģenes feldšeru vecmāšu punkts un Limbažu novada sporta skola (Attēls 16).

ATTĒLS 16. REĢISTRĒTĀS ĀRSTNIECĪBAS IESTĀDES LIMBAŽU NOVADĀ

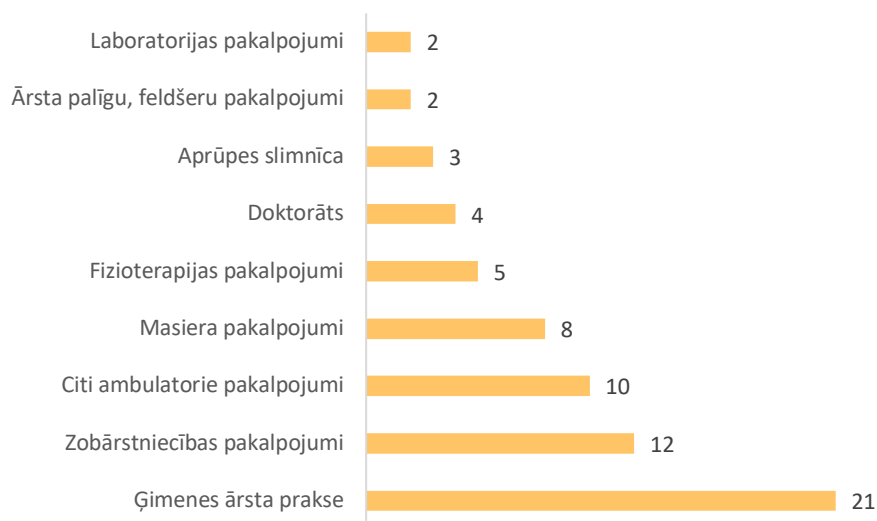
Analizējot ārstniecības iestādes pēc to darbības veidiem, novadā visvairāk ir ģimenes ārstu prakses⁵⁵. Kopumā Limbažu novadā darbojas 25 ģimenes ārstu prakšu vietas, kas ietver gan 21 privātās ģimenes ārstu praksi, gan četrus doktorātus. Starp novadā plašāk pārstāvētajām ārstniecības iestādēm ir iestādes, kas sniedz zobārstniecības pakalpojumus, kā arī citu ambulatoro pakalpojumu sniedzēji (Attēls 17/17). Citu ambulatoro pakalpojumu sniedzēji, galvenokārt, ietver gan konkrētu medicīnas nozaru speciālistu privātprakses, piemēram, ginekoloģijas, otolaringoloģijas, neiroloģijas speciālistu prakses. Savukārt fizioterapijas pakalpojumi tiek nodrošināti piecās novadā reģistrētajās ārstniecības iestādēs, bet masiera pakalpojumi – astoņās. Novadā darbojas arī divas iestādes, kas nodrošina ārsta palīgu vai feldšeru

⁵⁴ Veselības inspekcija. Ārstniecības iestāžu reģistrs. [<Saite>](#) (dati uz 27.05.2024.)

⁵⁵ Datos tiek uzskaitītas ģimenes ārstu prakšu sniegšanas vietas, tādējādi, ja viens ģimenes ārsts pakalpojumus sniedz divās vietās, tad datus viņš tiek iekļauts divas reizes. – Autora piezīme.

pakalpojumus. Viens no tādiem ir pašvaldības īpašumā esošais Korģenes feldšeru-vecmāšu punkts, bet otrs - ārsta palīga privātprakse Vidrižu pagastā.

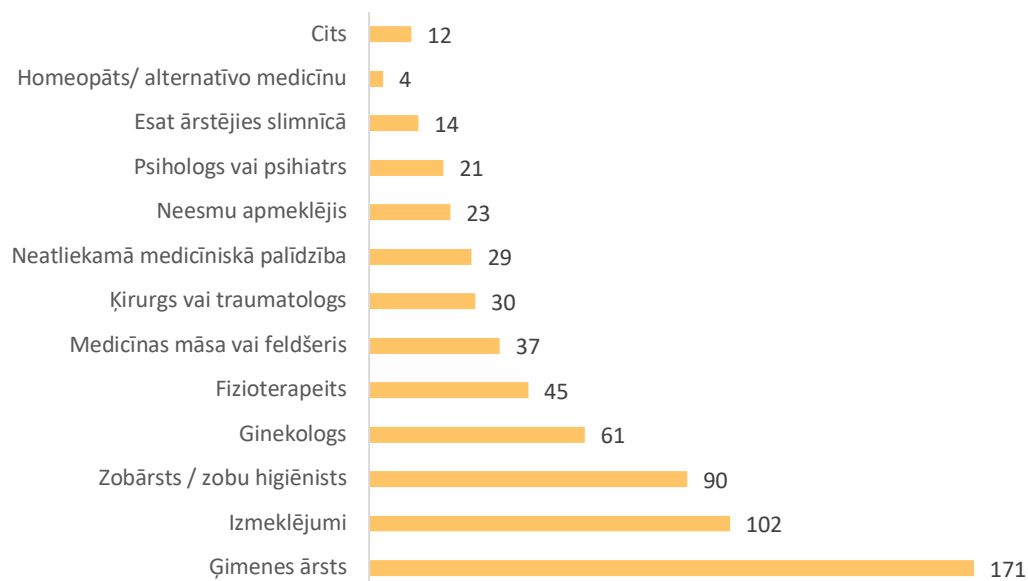
ATTĒLS 17. LIMBAŽU NOVADĀ REĢISTRĒTĀS ĀRSTNICĪBAS IESTĀDES PĒC TO DARBĪBAS VEIDIEM

Avots: Ārstniecības iestāžu reģistrs, Civitta analīze

Atbilstoši veiktajai iedzīvotāju aptaujas anketai, iedzīvotāji Limbažu novadā visvairāk apmeklē ģimenes ārstus, veic izmeklējumus un izmanto zobārsta un zobu higiēnista pakalpojumus (Attēls 18). Tam seko ginekologs, fizioterapeits, medicīnas māsa vai feldšeris, ķirurgs vai traumatologs un neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumi. Vienlaikus 23 respondenti norādīja, ka nav izmantojuši veselības aprūpes pakalpojumus novadā. Tādējādi ir secināms, ka Limbažu novadā iedzīvotāji visbiežāk izmanto primārās veselības aprūpes pakalpojumus, bet pārējos pakalpojumus – salīdzinoši mazāk.

ATTĒLS 18. IEDZĪVOTĀJU IZMANTOTIE VESELĪBAS APRŪPES PAKALPOJUMI LIMBAŽU NOVADĀ PĒDĒJO 12 MĒNEŠU LAIKĀ

Avots: Iedzīvotāju aptauja. N=217

Limbažu novadā ir vairākas Ārstniecības iestādes:

VSIA “BĒRNU PSIHONEIROLOĢISKĀ SLIMNĪCA “AINAŽI” ir valsts īpašumā un Veselības ministrijas pārraudzībā esoša specializēta ārstniecības iestāde, kura sniedz psihiatrisko palīdzību bērniem un jauniešiem vecumā no četriem līdz 18 gadiem ar ilgušiem psihiskiem traucējumiem un saslimšanām. VSIA “Bērnu psihoneiroloģiskā slimnīca “Ainaži” nodrošina galvenokārt stacionāro aprūpi, taču ir pieejami arī ambulatorie pakalpojumi gan bērniem, gan pieaugušajiem.

SIA “LIMBAŽU SLIMNĪCA” ir līmeņa ārstniecības iestāde un ambulatoro veselības pakalpojumu sniegšanas iestāde, kuras kapitāldaļu turētājs ir Limbažu novada pašvaldība. Slimnīca nodrošina gan sociālās, gan veselības aprūpes pakalpojumus, kas ietver gan neatliekamo palīdzību un hronisko pacientu aprūpi, gan ambulatoros pakalpojumus, astoņus diagnostiskos izmeklējumus un 19 dažādu speciālistu konsultācijas, kā arī 6 dienas stacionāra profila pakalpojumus. 2022. gadā Slimnīcu kopumā apmeklēja 71 537 pacientu, bet 2 238 pacienti saņēma stacionāro medicīnisko aprūpi.⁵⁶

Galvenos Slimnīcas pamatdarbības ieņēmumus veido valsts apmaksātie ambulatorie un dienas stacionārie pakalpojumi, par kuriem tiek saņemts finansējums no Nacionālā veselības dienesta, savukārt ieņēmumi no medicīniskajiem maksas pakalpojumiem un pacientu iemaksām katrs veido aptuveni 6-7 % no kopējiem Slimnīcas ieņēmumiem⁵⁷. Stacionāro pakalpojumu nozīmīgāko daļu veido hroniskie pacienti, kas sastāda aptuveni pusi jeb 46 % no visiem stacionāra pacientiem. Savukārt ambulatorajiem pakalpojumiem nozīmīgāko īpatsvaru veido rentgenoloģijas pakalpojumi, kas sastāda aptuveni piekto daļu jeb 21 % no visiem ambulatorajiem pakalpojumi, bet aptuveni 8 % – ultrasonogrāfijas pakalpojumi, savukārt datortomogrāfijas, oftalmoloģijas, otolaringoloģijas, neiroloģijas, endokrinoloģijas un zobārstniecības pakalpojumi katrs veido 4-5 % no kopējiem sniegtajiem ambulatorajiem pakalpojumiem⁵⁸. Slimnīcas saimnieciskā darbība tiek nodrošināta ar peļņu – 2023. gadā tā ir guvusi peļņu 63 099 EUR apmērā. Kā viens no Slimnīcas uzstādītajiem mērķiem ir maksas pakalpojumu attīstīšana, lai sekmētu veselības pakalpojumu pieejamību.⁵⁹

KORĢENES FELDŠERU – VECMĀŠU PUNKTS. Feldšeru – vecmāšu punkta darbības mērķis ir sekmēt primārās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību gadījumos, kad iedzīvotājiem ir apgrūtinātas iespējas nokļūt pie sava ģimenes ārsta vai cita speciālista, nodrošinot ārsta palīga (feldšera) konsultācijas. Īpaši nozīmīgi to pieejamību ir sekmēt lauku teritorijās. Feldšeru-vecmāšu punktā tiek nodrošināta palīdzība gan pieaugušajiem, gan bērniem, sniedzot pacientu aprūpi, izglītošanu par veselības jautājumiem, kā arī veicot izmeklējumus, manipulācijas un ārstniecību atbilstoši ārstniecības personāla kvalifikācijai. Feldšeru-vecmāšu punktā iespējams veikt EKG, urīna analīzes ar stripu, glikometriju, brūču apstrādi, injekcijas u.c. manipulācijas, kā arī ir iespējams pieteikt aprūpi mājās.

LIMBAŽU NOVADA SPORTA SKOLA. Lai arī Limbažu novada sporta skola ir reģistrēta kā ārstniecības iestāde, tomēr tā nesniedz veselības aprūpes pakalpojumus. Iestādes audzēkņi regulārās ārstnieciski-profilaktiskās pārbaudes veic VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”, kur ir pieejami sporta ārsti. Papildu tam, audzēkņiem ir nepieciešami fizioterapeita pakalpojumi, kuri šobrīd tiek saņemti Limbažos un Salacgrīvā, taču šādu pakalpojumu būtu nepieciešams nodrošināt arī Alojā.⁶⁰

ĢIMENES ĀRSTU PRAKSES. Limbažu novada teritorijā šobrīd darbojas 25 ģimenes ārstu prakšu vietas (21 ārstu privātprakses un 4 doktorāti), kurās ir nodarbināts 21 ģimenes ārsts. Četri no novadā strādājošajiem ģimenes ārstiem vienlaicīgi nodrošina divu ģimenes ārstu prakšu vietu darbību.⁶¹ 13 no 21 novadā praktizējošajiem ģimenes ārstiem ir nepilnas ārstu prakses, kurās reģistrēto pacientu skaits ir zemāks par pilnai ģimenes ārsta praksei noteikto pacientu skaitu (1800

⁵⁶ Limbažu novada pašvaldība. SIA “Limbažu slimnīca” veiktās darbības apkopojums 2022.gadā. [<Saite>](#)

⁵⁷ SIA Grant Thornton Baltic. (2022). SIA “Limbažu slimnīca” 4.08828 % kapitāla daļu novērtējums, 13. lpp.

⁵⁸ Turpat.

⁵⁹ SIA “Limbažu slimnīca”. 2023.gada pārskats.

⁶⁰ Atbilstoši iestādes sniegtajai informācijai. (Autora piezīme)

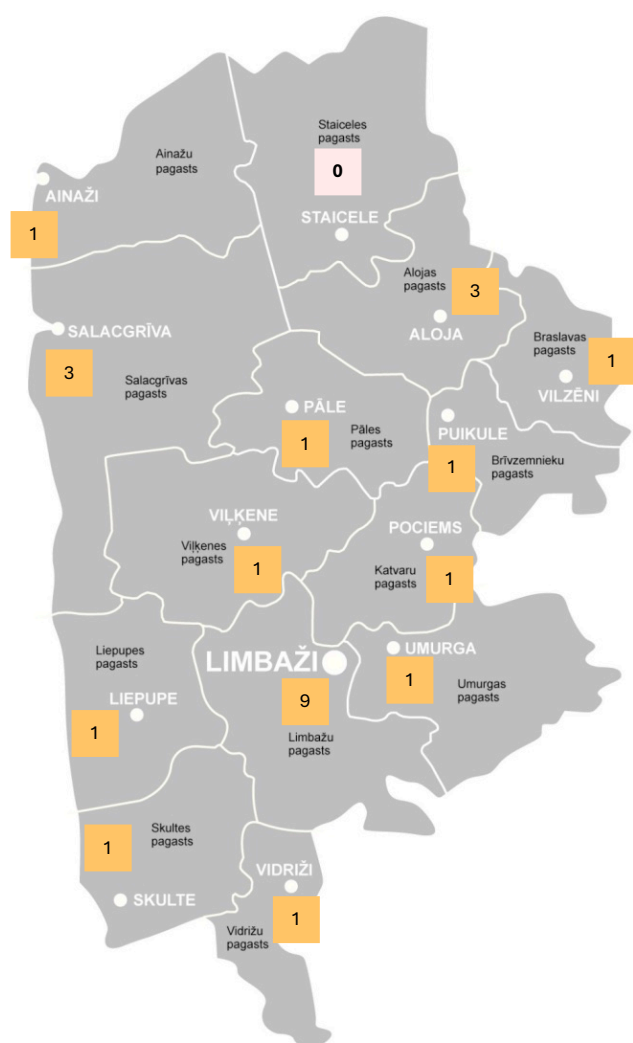
⁶¹ Nacionālais veselības dienests. (2024). Līgumattiecībās ar Nacionālo veselības dienestu esošo ģimenes ārstu (primārās aprūpes ārstu) saraksts. [<Saite>](#)

pieaugušie vai 800 bērni)⁶². Savukārt ģimenes ārstiem, kuriem ir pilnas prakses, to aizpildījums vidēji ir 1,6 reizes lielāks, nekā pilnai praksei noteiktais pacientu skaits.⁶³

Attiecībā uz ģimenes ārstu pieejamības un darbības nepārtrauktības nodrošinājumu Limbažu novadā ir jāņem vērā ārstu novecošanās faktors. Atbilstoši NVD sniegtajai informācijai par Limbažu novadā praktizējošo ģimenes ārstu vecuma struktūru, ģimenes ārstu vidējais vecums Limbažu novadā ir 60 gadi. 52 % no praktizējošajiem ārstiem jeb 11 no 21 Limbažu novada ģimenes ārstiem ir pensijas vecumā jeb vecāki par 64 gadiem, savukārt 28 % jeb 6 ģimenes ārsti ir pirmspensijas vecumā (vecumā no 53 līdz 63 gadiem).⁶⁴ Tas nozīmē, ka kopumā 80 % no Limbažu novadā praktizējošiem ģimenes ārstiem ir pirmspensijas vai pensijas vecumā.

Ģimenes ārstu prakšu vietu teritoriālais pārklājums aptver gandrīz visas lielākās apdzīvotās vietas. Visvairāk ģimenes ārstu prakses vietas ir Limbažos, savukārt Staicelē šobrīd nav reģistrēta nevienas ģimenes ārstu prakses vietas darbība (Attēls 19). Salacgrīvā un Alojā katrā darbojas trīs ģimenes ārstu prakses vietas, bet atsevišķos pagastos – pa vienai prakses vietai.

ATTĒLS 19. ĢIMENES ĀRSTU PRAKSES VIETAS LIMBAŽU NOVADĀ

Avots: NVD un Ārstniecības iestāžu reģistra dati

⁶² Nacionālais veselības dienests. Ģimenes ārsti atbilstoši teritorijām. <Saite>

⁶³ Nacionālais veselības dienests. (2024). Līgumattiecībās ar Nacionālo veselības dienestu esošo ģimenes ārstu (primārās aprūpes ārstu) saraksts. <Saite>

⁶⁴ Nacionālā veselības dienesta sniegtie dati par ģimenes ārstu vecuma struktūru Limbažu novadā.

VESELĪBAS VEICINĀŠANAS PAKALPOJUMI. Limbažu novada pašvaldība īsteno arī dažādus veselības veicināšanas pasākumus tās iedzīvotājiem. Kopš 2016. gada Limbažu novada pašvaldība ir piešķirts Veselīgās pašvaldības statuss un tā ir iekļauta Nacionālajā Veselīgo pašvaldību tīklā (turpmāk – NVPT), kura mērķis ir sekmēt labās prakses piemēru un pieredzes apmaiņu pašvaldību starpā, kā arī sniegt metodoloģisku atbalstu ar sabiedrības veselību saistītu jautājumu risināšanā vietējā līmenī.⁶⁵ Pašvaldībām, kuras vēlas būt NVPT dalībnieces, politikas plānošanas dokumentos ir jāietver sabiedrības veselības un veselības veicināšanas pasākumu nozīme atbilstoši “Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam” definētajām prioritātēm, gan politikas plānošanas dokumentos ietvertajiem pasākumiem ir jāatbilst VM izstrādātajām “Vadlīnijām pašvaldībām veselības veicināšanā”⁶⁶.

Limbažu novada pašvaldība (pirms administratīvi teritoriālās reformas 2021. gadā – Limbažu novada pašvaldība un Alojās novada pašvaldība), izmantojot Eiropas Sociālā fonda ietvaros pieejamo finansējumu, no 2017. gada līdz 2023. gadam jau ir īstenojusi projektu Nr. 9.2.4.2 pasākuma “Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei” ietvaros, kura mērķis bija uzlabot veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, īpaši sociālās atstumtības riska grupas pārstāvjiem. Projekta ietvaros tika īstenotas gan dažādas izglītojošas aktivitātes, piemēram, par veselīgu uzturu, psihisko veselību un izglītojošas nodarbības grūtniecēm un jaunajiem vecākiem, gan arī piedāvātas dažādas fiziskās aktivitātes, piemēram, nūjošanas, peldēšanas, dejošanas u.c. nodarbības⁶⁷. Limbažu novadā kopumā tika īstenoti 1 844 veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi (1 240 pasākumi Limbažu novadā un 604 – Alojās novadā), kopumā projekta aktivitātēs iesaistot 3 822 dalībniekus⁶⁸. Līdzvērtīga projekta aktivitātes tika īstenotas arī Salacgrīvas novada teritorijā (pirms administratīvi teritoriālās reformas 2021. gadā), taču tās organizēja un īstenoja Slimību profilakses un kontroles centrs projekta „Slimību profilakses un kontroles centra organizēti vietēja mēroga pasākumi sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei pašvaldībās” ietvaros.⁶⁹

Limbažu novadā ir pieejama arī sporta infrastruktūra, lai sekmētu iedzīvotāju fiziskās aktivitātes. Limbažu novadā ir reģistrētas 24 sporta bāzes, no kurām 22 ir pašvaldības īpašumā, bet viena valsts un viena – privātā iestāde.⁷⁰ Tāpat novadā ir viena Nacionālā sporta bāze – SIA “Olimpiskais centrs “Limbaži”” (turpmāk – Olimpiskais centrs) airēšanas bāze, kas arī atrodas pašvaldības īpašumā.⁷¹ Olimpiskais centrs nodrošina iedzīvotājiem peldbaseina, trenāžieru un vingrošanas zāles pakalpojumus, kā arī sporta halles un stadiona pieejamību. Olimpiskais centrs arī organizē aptuveni 30 sporta un aktīva dzīvesveida pasākumus gadā ar ilgumu no vienas dienas līdz pat 6 mēnešiem.⁷²

Limbažu novadā ir pieejama arī cita infrastruktūra fizisko aktivitāšu veicināšanai, piemēram, izveidots veselības maršruts gar Limbažu Lielezeru, kas ietver vienu kilometru garu pastaigu taku ar 10 stendiem ar sportiskiem vingrinājumiem.⁷³ Kopumā iedzīvotāji par šīm nodrošinātajām iespējām ir apmierināti, kā norādīts Pētījumā⁷⁴ 77 % aptaujāto iedzīvotāju ir ļoti apmierināti vai apmierināti ar iespējām nodarboties ar sportu un fiziskām aktivitātēm. Vienlaikus ir jāturpina attīstīt novada publiskā ārtelpa, lai veicinātu iedzīvotāju vēlmi tajā uzturēties, piemēram, nodrošinot pietiekami bieži izvietotus soliņus, ērti pieejamus ūdens brīvkrānus, kā arī attīstot bērnu rotaļlaukumus, kas ir piemēroti arī bērniem ar invaliditāti.

⁶⁵ SPKC. Veselīgo pašvaldību tīkls Latvijā. <Saite>

⁶⁶ SPKC. Kritēriji pašvaldībām, kuras vēlas iestāties Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā. <Saite>

⁶⁷ Limbažu novada pašvaldība. Projekts "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Limbažu novadā". <Saite>

⁶⁸ Atbilstoši Limbažu novada pašvaldības sniegtajai informācijai. (Autora piezīme)

⁶⁹ SPKC. (2020). ESF 9.2.4.2.pasākuma projekts. <Saite>

⁷⁰ Izglītības un zinātnes ministrija. Sporta bāzu reģistrs. <Saite>

⁷¹ Izglītības un zinātnes ministrija. Nacionālo sporta bāzu reģistrs. <Saite>

⁷² Atbilstoši SIA “Olimpiskais centrs “Limbaži”” sniegtajai informācijai. (Autora piezīme)

⁷³ SPKC. Veselības maršruts gar Limbažu Lielezeru. <Saite>

⁷⁴ Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem.

IZAICINĀJUMI

Galvenie izaicinājumi ir saistīti ar iestāžu cilvēkresursiem. Piemēram, veselības jomā viens no būtiskiem izaicinājumiem ir personāla novecošanās, kas liek plānot jaunu ārstniecības personu piesaisti un paaudžu nomaiņu. Viens no šādiem izaicinājumiem ir saistīts ar primārās veselības aprūpes speciālistu nodrošinājumu. 80 % no Limbažu novadā praktizējošiem ģimenes ārstiem šobrīd ir pensijas vai pirmspensijas vecumā. Ārstiem, dodoties pensijā, praksēs esošos pacientus ir nepieciešams vai nu nodot jaunam speciālistam, kurš pārņem prakses darbību, vai jānovirza citiem tuvākajā apkaimē esošiem ģimenes ārstiem. 2024.gadā 38 % Limbažu novadā praktizējošo ģimenes ārstu ir pilnas ārstu prakses, pārsniedzot pilnai praksei nepieciešamo pacientu skaitu. Papildu tam četri no praktizējošajiem ģimenes ārstiem sniedz pakalpojumu divās dažādās vietās novada teritorijā.

Cilvēkresursu piesaiste un esošā personāla novecošanās problēma ir aktuāla arī Limbažu slimnīcas darbības kontekstā. Iestādē šobrīd ir nodarbināti 136 darbinieki un, atbilstoši Limbažu slimnīcas datiem par personāla vecuma struktūru, personāla vidējais vecums ir 52 gadi. Medicīnas māsu vidējais vecums ir 51 gads, sanitāriem – 63 gadi, ārstu palīgiem – 49 gadi, bet ārstiem vidējais vecums ir 52 gadi. Citiem speciālistiem, kā piemēram, fizioterapeitiem, ergoterapeitiem, radiogrāferiem, uztura speciālistiem, vidējais vecums ir 40 gadi.⁷⁵ Savukārt attiecībā uz jauno speciālistu, piemēram, ārstu-rezidentu piesaisti, esošajā Limbažu slimnīcas darbības modelī atbilstoši valsts politikai ir apgrūtināta visu rezidentūras programmas izpildei nepieciešamo posmu nodrošināšana, tādēļ jauno speciālistu piesaistei rezidentūras programmas ietvaros būtu izstrādājams sadarbības mehānisms ar citu pašvaldību esošajām veselības aprūpes iestādēm.

3.3. PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA UN VIDES PIEEJAMĪBA

3.3.1. PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBA

Pētījumā⁷⁶ 63 % aptaujāto iedzīvotāju norādīja, ka ir ļoti apmierināti vai apmierināti ar sociālo pakalpojumu nodrošinājumu pašvaldībās, savukārt 54 % aptaujāto iedzīvotāju norādīja, ka ir ļoti apmierināti vai apmierināti ar pašvaldības piešķirtajiem sociālajiem pabalstiem.

Iedzīvotāju grupas, kuras iedzīvotāji norādījuši Pētījumā⁷⁷ un kurām būtu nepieciešams lielāks pašvaldības atbalsts, pēc respondentu domām, ir cilvēki ar īpašām vajadzībām, pensionāri un bērni. Savukārt iedzīvotāju aptaujas rezultāti norāda uz trim prioritārajām grupām, par kurām būtu jādomā turpmāk, attīstot sociālo jomu:

- Ģimenes ar bērniem – nepieciešami daudzveidīgi atbalsta pasākumi jaunajām ģimenēm, viena vecāka ģimenēm, daudz bērnu ģimenēm, trūcīgām ģimenēm un ģimenēm, kurās aug bērni ar invaliditāti.
- Seniori – papildu atbalsts, tai skaitā arī finansiāls, būtu nepieciešams senioriem, īpaši vientuļajiem senioriem, sniedzot iespējas, ka atbalstu var saņemt gan savā dzīvesvietā, gan institūcijā, piemēram, ilgstošās aprūpes centrā.
- Cilvēki ar invaliditāti – jāuzlabo vides pieejamība, jānodrošina rehabilitācijas iespējas un daudzveidīgāki pakalpojumi, īpaši bērniem ar funkcionāliem vai garīga rakstura traucējumiem.

Vienlaikus iedzīvotāji uzsver nepieciešamību pēc mājokļa pieejamības, tai skaitā jaunajiem speciālistiem, kā arī nodarbinātības veicināšanas novada ekonomiskajai attīstībai, daudzveidīgākiem pakalpojumiem, tai skaitā, tos nodrošinot pēc iespējas tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai (aprūpes pakalpojums, palīdzība ārkārtas situācijās), un labākas informācijas pieejamības par pakalpojumiem (par to, kur un kā var saņemt pakalpojumus) un lai tā būtu viegli uztverama un ērti lietojama.

⁷⁵ SIA "Limbažu slimnīca" sniegtie dati par darbinieku vecuma struktūru. (Autora piezīme)

⁷⁶ Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem.

⁷⁷ Turpat.

Intervijās⁷⁸ ar pašvaldības iestāžu darbiniekiem, NVO pārstāvjiem tika secināts, ka ne visiem iedzīvotājiem ir informācija par to, kādus pakalpojumus var saņemt Sociālajā dienestā, attiecīgi informācija šobrīd nav publiski pieejama tādā veidā, lai to varētu pietiekami viegli un saprotami atrast. Tāpat trūkst informācijas par kopumā pieejamajiem citiem sociālajiem pakalpojumiem, ko organizē ne tikai pašvaldība, bet arī privātā sektora uzņēmumi vai NVO.

Plānojot sociālo pakalpojumus, ir būtiski izvērtēt vietējās iedzīvotāju vajadzības un atbilstoši pielāgot esošos vai veidot jaunus sociālos pakalpojumus.⁷⁹ Sociālajā darbā viens no inovatīviem veidiem, kā pētīt un izvērtēt iedzīvotāju vajadzības ir sociālais darbs kopienā, kas paredz kopienas vajadzību un resursu apzināšanu, stratēģisko plānošanu un kopienas locekļu iesaisti. Šī pieeja paredz vairāku pušu iesaisti gan sociālo dienestu, gan NVO, kā arī privātās organizācijas. Kā noteikts metodiskajā materiālā "Metodiskais materiāls sociālajam darbam kopienā", ka "sociālā darba kopienā vidutēja loma palīdz:

- izveidot "lielo kopbildi", izprast situāciju kopienā un izvērtēt, vai un cik lielā mērā kolēģu, kas veic sociālo darbu ar gadījumu, novērotās problēmas skar plašākas iedzīvotāju grupas;
- noskaidrot pašas kopienas redzējumu par novēroto problēmu un informāciju par kopienas pārstāvju gatavību iesaistīties problēmas risināšanā;
- skaidrot iedzīvotāju grupām makrolīmeņa procesus un iedrošināt izmantot iespējas tos ietekmēt."⁸⁰

Pamatnostādnēs "Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam" tiek likts akcents uz sabiedrībā balstītu pakalpojumu nodrošināšanu, piemēram, viens no rezultatīvajiem rādītājiem ir sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu saņēmēju skaita, īpatsvara no kopējā pašvaldības sociālajā dienestā reģistrēto sociālo pakalpojumu saņēmēju skaita palielināšanās.⁸¹

Vienlaikus Valsts kontroles izvērtējumā ir minēts, ka galvenās mērķgrupas, kuru atbalstam nepieciešams pilnveidot īstenotos pasākumus vai attīstīt jaunas iniciatīvas, ir zemu ienākumu ģimenes ar bērniem, zemas darba intensitātes māsājniecības, gadus vecāki iedzīvotāji, īpaši ar atkarību problēmām, hroniskām saslimšanām vai invaliditāti.⁸²

Pētījumā⁸³ saistībā ar veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, iedzīvotāji vairāk ir apmierināti ar ģimenes ārstu pieejamību (85 % iedzīvotāji ir ļoti vai drīzāk apmierināti). Savukārt gandrīz puse (43%) ir kritiski vērtējuši slimnīcas pakalpojumu pieejamību. Tāpat 37% aptaujāto iedzīvotāju ir norādījuši, ka nav apmierināti ar speciālistu un izmeklējumu pieejamību ambulatorajā (sekundārajā) aprūpē. Kā secināts Pētījumā, daudziem iedzīvotājiem nav pārliecības par iespējām saņemt kvalitatīvu veselības aprūpi novadā.

Savukārt iedzīvotāju aptaujā kā turpmākās attīstības prioritātes veselības jomā tika norādītas: nodrošināt daudzveidīgu analīžu un izmeklējumu pieejamību, tai skaitā saistībā ar onkoloģiju, mazināt rindās gaidīšanas laiku un uzlabot pieejamību speciālistiem - ģimenes ārstiem, zobārstiem (īpaši bērnu), zobu higiēnistiem un ginekologiem. Tāpat iedzīvotāji uzsvēra nepieciešamību uzlabot kopējo veselības aprūpes kvalitāti – nodrošināt speciālistu pieejamību vajadzīgajā laikā, viņu ieinteresētību pacientu situācijā un spēju sniegt viegli saprotamu informāciju. Papildus tam, iedzīvotāji norādīja, ka ir svarīgi vairāk pievērsties profilaksei – veselības pratības uzlabošanai un fizisko aktivitāšu veicināšanai.

⁷⁸ Šīs stratēģijas izstrādes laikā veiktās intervijas.

⁷⁹ Ministru kabineta 2021. gada 1. septembra rīkojums Nr. 616 "Par Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnēm 2021.–2027. gadam". <[Saite](#)>

⁸⁰ Labklājības ministrija, Latvijas lauku forums. (2023). Metodiskais materiāls sociālajam darbam kopienā. <[Saite](#)>

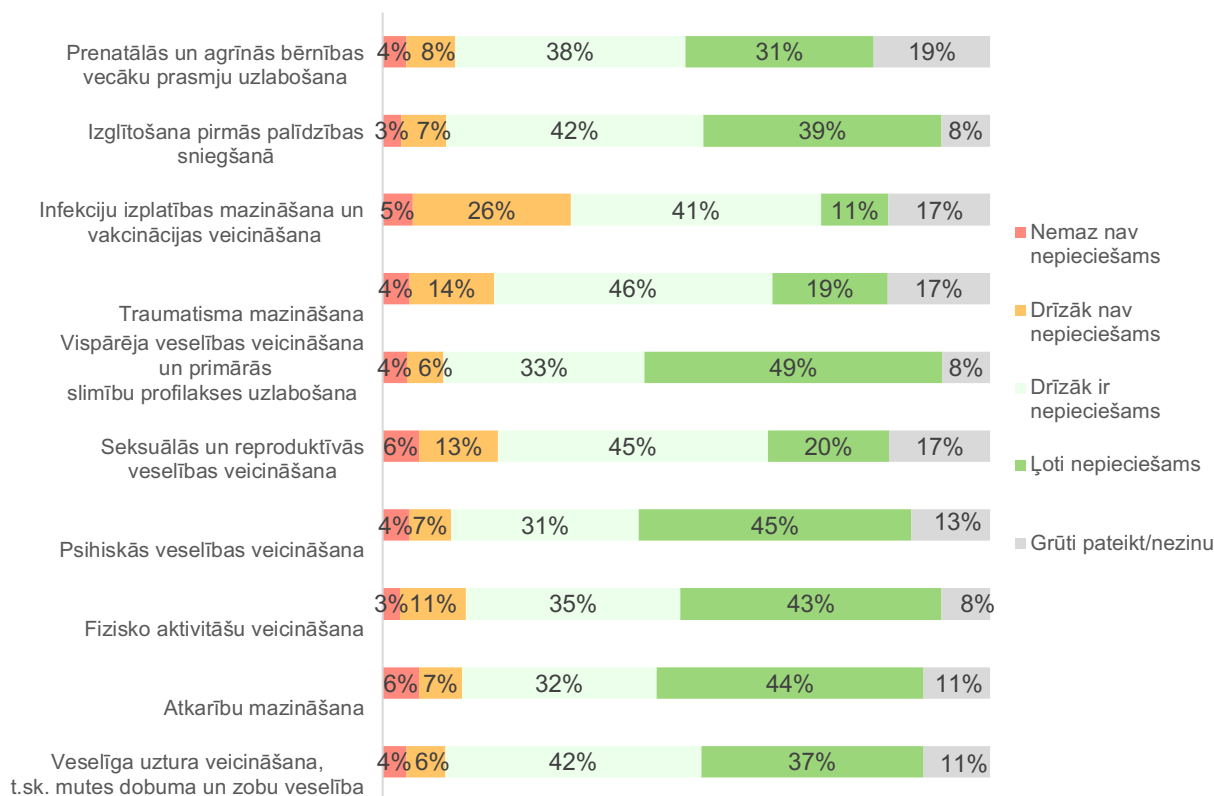
⁸¹ Ministru kabineta 2021. gada 1. septembra rīkojums Nr. 616 "Par Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnēm 2021.–2027. gadam". <[Saite](#)>

⁸² Valsts kontrole. (2020). Vai valstī īstenotā sociālās iekļaušanas politika sasniedz tai izvirzītos mērķus nabadzības mazināšanas jomā? <[Saite](#)>

⁸³ Valsts kontrole. (2020). Vai valstī īstenotā sociālās iekļaušanas politika sasniedz tai izvirzītos mērķus nabadzības mazināšanas jomā? <[Saite](#)>

Veselības veicināšanas un slimību profilakses ietvaros iedzīvotāji vērtēja, ka nozīmīgi ir pievērst uzmanību tādām tēmām kā psihiskās veselības veicināšana, vispārēja veselības veicināšana un primārās slimību profilakses uzlabošana, fizisko aktivitāšu veicināšana, atkarību mazināšana un izglītošana pirmās palīdzības sniegšanā (Attēls 20). Šie aspekti ir jāņem vērā, turpmāk plānojot un koordinējot veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumus.

ATTĒLS 20. NEPIECIEŠAMO VESELĪBAS VEICINĀŠANAS UN SLIMĪBU PROFILAKSES PASĀKUMU TĒMAS

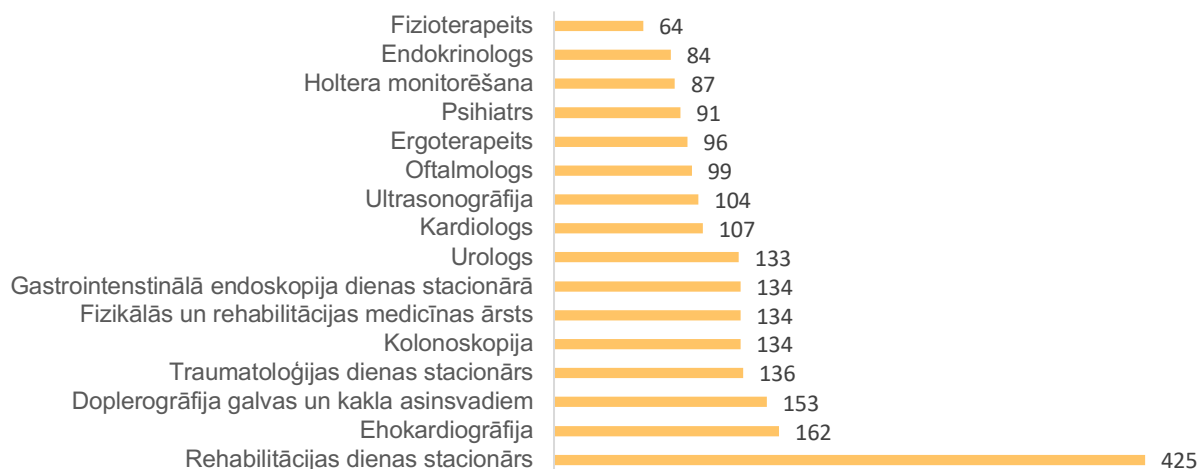

Avots: Iedzīvotāju aptauja. N=217

SIA "Limbažu slimnīca" nodrošināto medicīnisko pakalpojumu rindas dažādiem pakalpojumiem ir atšķirīgas. Vidējais gaidīšanas laiks valsts apmaksājamiem pakalpojumiem ir 62 dienas, bet maksas pakalpojumiem – 14 dienas. Jāatzīmē, ka ne visi Limbažu slimnīcas nodrošinātie medicīniskie pakalpojumi ir pieejami arī par maksu – ir pakalpojumi, kā piemēram, fizikālās rehabilitācijas medicīniskais ārsts, kardiologs un oftalmologs, kurus nodrošina tikai valsts apmaksāto pakalpojumu ietvaros. Garākās rindas uz valsts apmaksājamiem pakalpojumiem ir rehabilitācija dienas stacionārā, ehokardiogrāfija, doplerogrāfija galvas un kakla asinsvadiem un, traumatoloģijas dienas stacionārs (Attēls 2121). Vienlaikus ir pakalpojumi, uz kuriem nav gaidīšanas laika, piemēram, anesteziologs, dermatovenerologs, pneimonologs, elektrokardiogrāfija, pediatrs. Savukārt maksas pakalpojumiem garākās rindas ir uz ehokardiogrāfijas (75 dienas), zobārstniecības (65 dienas), zobu higiēnas (65 dienas) un urologa (60 dienas) pakalpojumiem.⁸⁴

⁸⁴ SIA "Limbažu slimnīca". (2024). Pārskats par rindas garumu valsts apmaksātu plānveida ambulatoro pakalpojumu saņemšanai uz 10.05.2024.

ATTĒLS 21. SIA "LIMBAŽU SLIMNĪCA" SNIEGTIE VALSTS APMAKSĀTIE VESELĪBAS APRŪPES PAKALPOJUMI, KURU GAIDĪŠANAS ILGUMS PĀRSNIEDZ 60 DIENAS

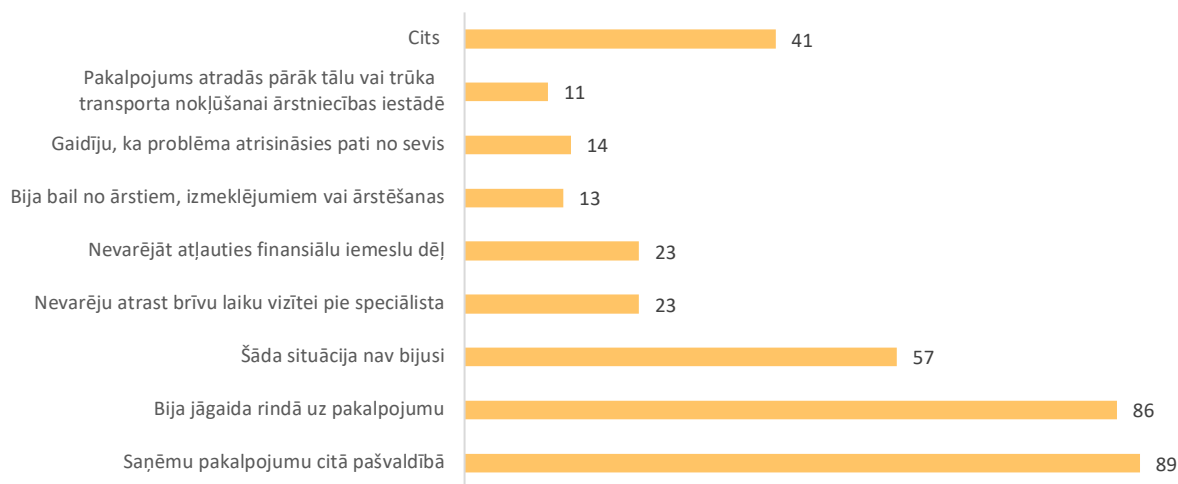

Avots: SIA "Limbažu slimnīca"

Atbilstoši Limbažu slimnīcas sniegtajai informācijai var identificēt divus galvenos rindu veidošanās cēloņus. Valsts apmaksājamiem pakalpojumiem pieejamību ierobežo valsts piešķirtā finansējuma apjoms, bet gadījumos, kad finansējums ir pietiekams, iespēju nodrošināt pakalpojumus negatīvi ietekmē speciālistu trūkums un to noslodze. Savukārt maksas pakalpojumu rindas galvenokārt veidojas speciālistu trūkuma un noslodzes dēļ. Saskaņā ar SIA "Limbažu slimnīca" novērojumiem, maksāspējīgi pacienti maksas pakalpojumu biežāk izvēlās saņemt privātās ārstniecības iestādēs, nevis mazpilsētas ārstniecības iestādē. Tādēļ būtu nepieciešams vairāk strādāt pie sabiedrības informēšanas par SIA "Limbažu slimnīca" esošajiem speciālistiem un to kvalifikāciju un pieredzi, kā arī pieejamo aprīkojumu izmeklējumu veikšanai.

Arī Limbažu novada iedzīvotāju atbildes aptaujā atspoguļo veselības pakalpojumu pieejamības problēmu novadā. Atbildot uz jautājumu par iemesliem, kādēļ situācijās, kad ir bijis nepieciešams saņemt veselības aprūpes pakalpojumus, tas nav izdarīts, lielākā daļa respondentu kā galvenos iemeslus norāda to, ka nepieciešamo pakalpojumu saņēma citā pašvaldībā un ka Limbažu novadā ir bijis jāgaida rindā uz pakalpojumu (Attēls 22). Vienlaikus 57 respondentiem nav bijusi situācija, kad būtu bijusi vajadzība saņemt veselības aprūpes pakalpojumus un tas nebūtu izdarīts Limbažu novadā.

ATTĒLS 22. IEMESLI, KĀDĒĻ VESELĪBAS PAKALPOJUMU NAV SAŅEMTI LIMBAŽU NOVADĀ PĒDĒJO 12 MĒNEŠU LAIKĀ

Avots: Iedzīvotāju aptauja. N=217

Kā citi iemesli, kādēļ iedzīvotāji nav saņēmuši nepieciešamos pakalpojumus Limbažu novadā, tiek minēta attiecīgā speciālista trūkums, attiecīgā pakalpojuma neesamība novadā vai arī nav bijusi vēlme saņemt pakalpojumu pie konkrēta speciālista. Tas kopumā norāda uz ierobežotām iespējām saņemt vajadzīgos pakalpojumus tieši Limbažu novadā.

Papildus arī personīgie apstākļi ir ietekmējuši medicīnas pakalpojumu saņemšanu – laika trūkums, finansiāli apsvērumi, kā arī bailes no ārstiem un izmeklējumiem. Tādējādi problēmas veselības pakalpojumu saņemšanā novadā ir saistītas gan ar piedāvājuma ierobežojumiem, gan iedzīvotāju individuālajiem apstākļiem un uztveri.

IZAICINĀJUMI

Nemot vērā Limbažu novada plašo teritoriju un atšķirīgo iedzīvotāju blīvumu, iedzīvotāju vajadzības sociālo un veselības pakalpojumu jomā ir dažādas, turklāt arī pakalpojumu pieejamība ievērojami atšķiras. Piemēram, sociālajā jomā viens no izaicinājumiem lauku reģionos ir pakalpojumu nodrošināšana vientuļajiem pensionāriem, kas dzīvo viensētās. Ir jārod risinājumi, lai nodrošinātu, ka visi iedzīvotāji, neatkarīgi no dzīvesvietas, jūtas droši un ir sasniedzami.

Nepieciešams sniegt izglītojošus pasākumus jaunajām ģimenēm, kurām ir grūtības ilgtermiņā plānot sadzīves lietas, tostarp saņemto ziedojumu vai nepieciešamo atbalstu. Šādās situācijās būtu noderīgi mentoru, ģimeņu asistentu pakalpojumi vai kursi jaunajām ģimenēm.

Sociālajā jomā uzsvars būtu liekams uz sociālajiem pakalpojumiem nevis tikai sociālo palīdzību. Pašlaik tiek piedāvāti galvenokārt valsts noteiktie obligātie pakalpojumi, taču nepieciešams attīstīt plašāku sociālo pakalpojumu klāstu atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām. Pastāv izaicinājums ieviest integrētu sociālās un veselības jomas pieeju aprūpes pakalpojumos, tuvinot institucionālo aprūpi ģimeniskai videi un veicinot sabiedrības uzticēšanos sociālajiem darbiniekiem un sociālo pakalpojumu sniedzējiem, kas arī tiek uzsvērts Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnēs 2021.–2027. gadam. Turklāt būtu jāvirzās uz modernu un pieejamu sociālo pakalpojumu sistēmu, veicinot pieejamākus un atbilstošākus sociālos pakalpojumus mērķa grupu specifiskajām vajadzībām.

Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību ierobežo divi galvenie faktori – transporta nodrošinājums un rindas uz pakalpojumu saņemšanu. Lai gan transporta infrastruktūra nokļūšanai Limbažu pilsētā tiek vērtēta kā apmierinoša, tomēr mazāk apdzīvotajās vietās un lauku teritorijās nokļūšana pie ģimenes ārsta ir apgrūtināta ierobežotā sabiedriskā transporta dēļ. Tādēļ viens no izaicinājumiem ir uzlabot pakalpojumu fizisko sasniedzamību, piemēram, salāgojot sabiedriskā transporta kursēšanas laikus ar ārstu pieņemšanas laikiem.

Novadā ir vērojamas rindas gan uz valsts apmaksātajiem, gan maksas ambulatorajiem pakalpojumiem, kas mudina iedzīvotājus meklēt iespēju saņemt nepieciešamos pakalpojumus citās pašvaldībās.

3.3.2. VIDES PIEEJAMĪBA

Saskaņā ar Pētījumu⁸⁵ tika secināts, ka Limbažu pašvaldības iestādes cilvēkiem ar mobilitātes traucējumiem vai vecākiem ar bērnu ratiņiem lielākoties nav pieejamas. Turklāt 2016. gadā apvienības “Apeiron” veiktajā izvērtējumā, apsekojot 69 objektus Limbažu novadā, tika konstatēts, ka 51,1 % no tiem nebija pieejami cilvēkiem ar kustību traucējumiem, bet 13 % bija daļēji pieejami. Savukārt pilnībā pieejami bija tikai 31,9 % no apsekotajiem objektiem.

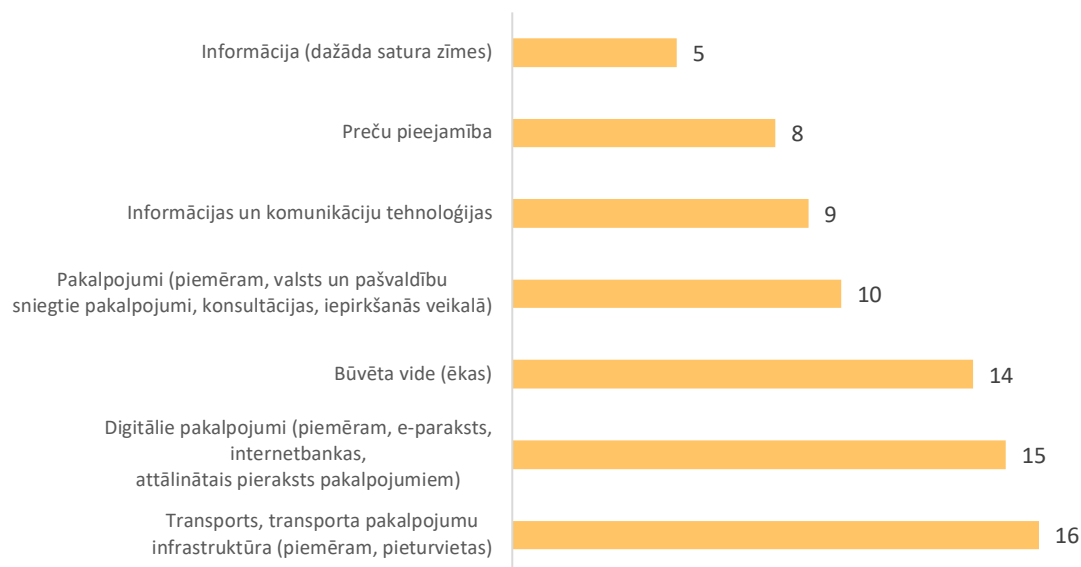
Tādējādi gan Pētījuma dati, gan iepriekšējā izvērtējuma rezultāti norāda, ka Limbažu novadā joprojām pastāv nopietnas problēmas attiecībā uz pašvaldības ēku un objektu pieejamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem un vecākiem ar maziem bērniem ratiņos.

Vērtējot iedzīvotāju saskari ar vides pieejamību novadā, aptaujā lielākā daļa (68 %) iedzīvotāju ir norādījuši, ka nav saskārušies ar vides pieejamības problēmām, savukārt 18 % ir norādījuši, ka paši vai ģimenes locekļi ir saskārušies ar vides pieejamības problēmām. Biežākās vides pieejamības problēmas iedzīvotāji aptaujā ir norādījuši transportu un transporta pakalpojuma infrastruktūru, digitālos pakalpojumus un būvēto vidi (ēkas) (Attēls 23). Saistībā ar virtuālās vides

⁸⁵ Latvijas Universitāte, Limbažu novada pašvaldība. (2023). Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem

pieejamību pašvaldība veic piekļūstamības izvērtējumu informācijai, kas ievietota internetā⁸⁶, lai nodrošinātu tās pieejamību pēc iespējas plašākai sabiedrības daļai.⁸⁷

ATTĒLS 23. IEDZĪVOTĀJU NOVĒROTĀS VIDES PIEEJAMĪBAS PROBLĒMAS LIMBAŽU NOVADĀ PĒDĒJO 12 MĒNEŠU LAIKĀ

Avots: Iedzīvotāju aptauja. N=33 (iedzīvotāji, kuri paši vai kuru ģimenes locekļi saskārušies ar vides pieejamības problēmām Limbažu novadā)

Līdz ar to viens no infrastruktūras aspektiem, kas būtu jārisina, ir vides pieejamības jautājumi.

Atbilstoši MK 20.01.2009. noteikumu Nr. 60 "Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības struktūrvienībām" 3.2. punktam, tiek noteikta prasība, ka ārstniecības iestādēm ir jānodrošina vides pieejamība personām ar funkcionāliem traucējumiem. Taču šo noteikumu 181. punkts paredz atrunu, ka iestādēm, kurām līdz 12.02.2009. ir saņemts atbilstības apliecinājums attiecībā uz iepriekš noteiktajām prasībām ārstniecības iestādēm, nav atkārtoti jāziņo ārstniecības reģistram par atbilstību šo noteikumu prasībām. Attiecībā uz šo situāciju pašvaldības darbinieki secināja, ka būtu jāvērtē ģimenes ārstu prakšu vietu atbilstība esošajām obligātajām prasībām pašvaldībai piederošajās ēkās, kurās ģimenes ārstu prakses nomā telpas. Turklāt būtu nepieciešams apzināt esošās pašvaldības ēkas, kurās ir izvietotas ārstu prakses un kuras ir reģistrētas līdz 12.02.2009., un to atbilstību vides pieejamības prasībām, identificēt tās, kuras šobrīd neatbilst aktuālajām prasībām un izstrādāt plānu risinājumam, lai sekmētu ģimenes ārstu prakšu darbības nepārtrauktību un jauno speciālistu piesaisti.

IZAICINĀJUMI

Līdz šim Limbažu novada pašvaldībai nav veikts visaptverošs izvērtējums par vides pieejamības situāciju visā novada teritorijā. Līdz ar to pašvaldībai trūkst pilnvērtīgas informācijas par nepieciešamajiem uzlabojumiem, lai nodrošinātu piekļuvi veselības un sociālajiem pakalpojumiem arī personām ar invaliditāti, tostarp personām ar mobilitātes, redzes un dzirdes traucējumiem.

Ir konstatēts, ka dažas ārstniecības iestādes Limbažu novadā, piemēram, atsevišķas ģimenes ārstu prakses, pašlaik neatbilst vides pieejamības prasībām, tomēr tās var sniegt pakalpojumus, ņemot vērā, ka ir saņemts atbilstības apliecinājums attiecībā uz noteiktajām prasībām. Taču jaunajiem ārstiem, kas nomainīs pensionējušos ģimenes ārstus, būs jāreģistrē jaunas prakses vietas, pierādot atbilstību spēkā

⁸⁶ Atbilstoši Ministru kabineta 2020. gada 14. jūlija noteikumi Nr. 445 "Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā". <[Saite](#)>

⁸⁷ Limbažu novada pašvaldība. (2023). Piekļūstamības paziņojums. <[Saite](#)>

esošajām normatīvo aktu prasībām. Ja esošajās ēkās nav veikti nepieciešamie uzlabojumi, pastāv risks, ka jaunie speciālisti nespēs reģistrēt prakses vietas un saskarsies ar grūtībām atrast piemērotas telpas.

Turklāt ir novērotas situācijas, kad pati ēka ir pielāgota pieejamībai, tomēr piekļuve līdz tai ir ierobežota, piemēram, sliktā stāvoklī esošu ietvju dēļ vai pat to neesamības dēļ.

Pašvaldībai šobrīd trūkst visaptverošas informācijas par vides pieejamības stāvokli, kas ir priekšnoteikums, lai varētu plānot un veikt nepieciešamos vides pieejamības uzlabojumus visā novada teritorijā.

3.4. PAŠVALDĪBAS BUDŽETA SADALĪJUMA RAKSTUROJUMS

Limbažu novada budžeta izdevumu īpatsvars sociālajai aizsardzībai kopš 2021. gada ir pieaudzis par 2 %, 2024. gadā izdevumus plānojot 5,5 miljonu EUR apmērā. Vienlaikus, vērtējot tendences sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomā, pašvaldības darbinieki vērtē, ka izmaksas turpinās pieaugt. Savukārt veselības jomā šī perioda laikā finansējums ir bijis mazāks par 1 % no kopējiem budžeta izdevumiem, 2021. gadā ir bijis lielākais finansējuma apmērs veselības jomā apskatītajā periodā.

TABULA 6. LIMBAŽU NOVADA BUDŽETA IZDEVUMI UN IEŅĒMUMI 2021.-2024. GADU PERIODĀ

GADS	IZDEVUMI					IEŅĒMUMI
	KOPĀ	Sociālā aizsardzība		Veselība		
		EUR	% no kopējā budžeta	EUR	% no kopējā budžeta	
2021	50 908 794	4 986 106	10 %	71 353	>1 %	37 938 875
2022	47 188 092	5 268 854	11 %	11 943	>1 %	44 763 252
2023	44 486 158	5 845 569	11 %	12 781	>1 %	38 818 235
2024 ⁸⁸	45 963 204	5 519 968	12 %	15 299	>1 %	42 142 104

Avots: Limbažu novada pašvaldības budžets

Kopumā finansējuma iespējas dažādām nozarēm ir ierobežotas, ņemot vērā iedzīvotāju skaita samazināšanos un sabiedrības novecošanās rādītājus, kas ietekmē arī kopējos pašvaldības ieņēmumu apjomus. Līdz ar to pēc pašvaldību darbinieku viedokļa, tas prasa efektīvu esošo līdzekļu izmantošanas plānošanu. Vienlaikus sociālajā jomā, vērtējot sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, Valsts kontrole ir secinājusi, ka jau kopš 2013. gada nozīmīgas problēmas sociālajā jomā, kas ir cieši saistīta ar finansējumu, ir:

- valsts un pašvaldību sniegtais atbalsts nav mērķēts un ir nepieciešams to pilnveidot attiecībā uz trūcīgākajiem iedzīvotājiem;
- jāīsteno pasākumi, kas ļautu vienmērīgāk pāriet no sociālās palīdzības pabalsta uz algotu darbu;
- precīzāk jāizdala prioritāri atbalstāmās mērķgrupas.⁸⁹

Līdz ar to, attīstot sociālo jomu, ir būtiski vērst uzmanību uz esošajām vajadzībām vietējā sabiedrībā, kas ļautu pakalpojumus nodrošināt mērķēti un atbilstoši esošajai situācijai pašvaldībā.

Attiecībā uz papildu finansējuma piesaisti, Limbažu novadā ES fondu 2014.-2021. gada plānošanas periodā ir ticis izmantots finansējums aptuveni 4,5 miljonu EUR apmērā. Lielākais finansējuma apjoms (36 %) ir bijis uzņēmējdarbība atbalstam, savukārt veselības aprūpes atbalstam finansējums ir bijis 13 % no kopējā ES finansējuma jeb vairāk kā 566,7 tūkstoši EUR un

⁸⁸ Limbažu novada domes 2024. gada 21. februāra saistošie noteikumi Nr. 8 "Par Limbažu novada pašvaldības 2024. gada budžetu". Skatīts 2024. gada 26.aprīlī. <[Saite](#)>

⁸⁹ Valsts kontrole. (2020). Vai valstī īstenotā sociālās iekļaušanas politika sasniedz tai izvirzītos mērķus nabadzības mazināšanas jomā?. <[Saite](#)>

sociālās iekļaušanas atbalstam 8 % no kopējā ES finansējuma jeb 350,6 tūkstoši EUR.⁹⁰ Lielākie un nozīmīgākie projekti plānošanas perioda laikā sociālajā un veselības jomā bija:

- Deinstitutionalizācijas pasākumi sociālajā jomā. Projekta "Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem" pieaugušām personām ar garīga rakstura traucējumiem tika izveidoti un nodrošināti tādi pakalpojumi, kā grupu māja (dzīvoklis), dienas aprūpes centrs, atbalsta grupas pakalpojumus, ko saņēma 10 personas. Bērniem ar funkcionāliem traucējumiem tika nodrošināti tādi sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi, piemēram, kā fizioterapija, ergoterapija, ārstnieciskā masāža, Montesori pedagoģijas nodarbības, kurus saņēma 12 ģimenes. Kopējais projekta finansējums 11 325 758 EUR, no kura 85 % bija Eiropas Sociālā fonda finansējums.⁹¹ Deinstitutionalizācijas ietvaros tika izveidota arī jauna infrastruktūra projekta "Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitutionalizācijas plāna īstenošanai Limbažu novadā" ietvaros – grupu māja (dzīvoklis) 12 pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem un atelpas brīža pakalpojumu divas uzturēšanās vietas pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem. Kopējais projekta finansējums bija 801 488, 52 EUR, no kura aptuveni 61 % bija Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums.⁹²
- Veselības veicināšanas pasākumi. Projekta "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Limbažu novadā" ietvaros tika nodrošināti dažādi veselības veicināšanas pasākumi, piemēram, kā nodarbības grūtniecēm un jaunajām ģimenēm, nodarbības par psihisko veselību, deju-kustību un veselīgu uzturu, bezmaksas ūdens vingrošanas un nūjošanas nodarbības. Kopējais projekta finansējums Limbažu novadam bija 351 035 EUR⁹³, bet Alojās novadam, kas pēc administratīvi teritoriālās reformas 2021. gadā tika pievienots Limbažu novadam, – 105 851 EUR⁹⁴. 85 % no kopējā finansējuma bija Eiropas Sociālā fonda finansējums.
- Infrastruktūras uzlabošana veselības aprūpes pakalpojuma sniedzējiem. Veikta infrastruktūras attīstība SIA "Vidrižu doktorāts". Projekta SIA "Vidrižu doktorāts" veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes uzlabošana" ietvaros izbūvēta kondicionieru sistēma. Kopējais finansējums 10 608, 15 EUR, no kura 85 % bija Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums.⁹⁵ SIA "Skultes doktorāts" projekta "SIA "Skultes doktorāts" veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes uzlabošana" ietvaros tika izbūvēta kondicionieru sistēma un rekuperators. Projekta kopējais finansējums bija 7 762, 58 EUR, no kura 77 % bija Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums.⁹⁶

Vienlaikus, plānojot turpmāko pašvaldības attīstību, ir jāvērtē pašvaldības iespējas piesaistīt ārējo finansējumu, kā arī izvērtēt iespējas uzturēt izveidoto un attīstīto infrastruktūru vai turpināt nodrošināt jaunievistos pakalpojumus. 2024. gadā (aprīļa beigās) pašvaldības saistību apmērs bija 13,38 %, kas bija augstāks kā vidēji visās pašvaldībās (11,35 %). Savukārt prognozētais saistību apmērs 2030. gadā tiek plānots 7,09 %, kas būtu zemāks kā plānotais vidēji visās pašvaldībās (7,15 %).⁹⁷

Šobrīd pašvaldībā ārējā finansējuma piesaiste tiek plānota piesardzīgāk, attiecīgi arī vērtējot pašvaldības iespējas turpmāk uzturēt ieviestos risinājumus vai infrastruktūras objektus, tai skaitā ņemot vērā arī pašvaldības aizņēmumu un galvojumu saistības.

⁹⁰ Reģionālās attīstības indikatoru modulis. (2023). Pašvaldību profils. Limbažu novads. <[Saite](#)>

⁹¹ Limbažu novada pašvaldība. (2023). Par projektu "Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem". <[Saite](#)>

⁹² Limbažu novada pašvaldība. (2023). Īstenotie projekti Limbažu novadā. <[Saite](#)>

⁹³ Limbažu novada pašvaldība. (2023). Īstenotie projekti Limbažu novadā. <[Saite](#)>

⁹⁴ Limbažu novada pašvaldība. (2023) Projekti Alojās apvienības pārvaldē 2022.gadā. <[Saite](#)>

⁹⁵ Limbažu novada pašvaldība. (2023). Īstenotie projekti Limbažu novadā. <[Saite](#)>

⁹⁶ Limbažu novada pašvaldība. (2023). Īstenotie projekti Limbažu novadā. <[Saite](#)>

⁹⁷ Finanšu ministrija. (2024). Pašvaldību finanšu rādītāju analīze. Kopējais saistību apjoms uz 30.04.2024. <[Saite](#)>

4.SOCIĀLĀS UN VESELĪBAS JOMAS SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> • Iedzīvotāji kopumā ir apmierināti ar iestāžu darbu • Iedzīvotājiem ir spēcīga kopienas apziņa • Nodrošināta sociālā dienesta pieejamība visā Limbažu novada teritorijā • Sociālās un veselības jomas pakalpojumu sniedzēju darbinieku mainība līdz šim ir zema, neradot draudus pakalpojumu pārtraukšanai • Uzsākta sadarbība ar NVO sociālā atbalsta sniegšanā (Latvijas Sarkanais krusts, biedrība "Iespēja visiem") • Uzsākta sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu attīstība (Deinstitucionalizācija) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zema iedzīvotāju iesaiste rīcībās, kas ietekmē pašvaldības lēmumus • Trūkst koordinētas sadarbības starp jomām • Trūkst daudzveidīgu un iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu pakalpojumu veselības un sociālajā jomā (netiek veikta mērķtiecīga iedzīvotāju vajadzību noskaidrošana) • Esošās aizņēmumu un galvojumu saistības ietekmē iespējas veidot jaunus pakalpojumus, tai skaitā infrastruktūras nodrošināšanu • Trūkst novērtējumu par esošo situāciju Limbažu novadā vairākos aspektos, t.sk. par vides pieejamību • Atbalsts pamatā tiek nodrošināts cīņai ar sekām nevis cēloņu mazināšanai
IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> • Pieaugošs iedzīvotāju skaits ar augstāko izglītību • Plašāka sadarbība ar NVO gan komunikācijā, gan pakalpojumu deleģēšanā • Veselības veicināšana horizontālā pieeja caur prioritātēm • Izmantot digitālos risinājumus sabiedrības lielākai iesaistei • Iespēja piedalīties prasmju pilnveidē sociālās un veselības aprūpes darbiniekiem, ko nodrošina Labklājības ministrija, Veselības ministrija 	<ul style="list-style-type: none"> • Demogrāfiskie izaicinājumi (novecošanās un iedzīvotāju skaita samazināšanās) • Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju salīdzinoši zems īpatsvars • Pašvaldības ieņēmumu apmērs atkarībā no demogrāfiskajiem rādītājiem • Ierobežotas iespējas piesaistīt kvalificētus speciālistus, ņemot vērā kopējo speciālistu trūkumu valstī • Valsts politisko lēmumu mainība un neskaidrība sociālajā un veselības jomā

5. STRATĒĢISKĀ DAĻA

Stratēģijas vīzija, mērķis un galvenās prioritātes ir definētas, balstoties gan uz nacionālā un reģionālā līmeņa attīstības dokumentiem, gan uz Limbažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.-2030. gadam, kā arī ņemot vērā esošās situācijas analīzi un identificētos izaicinājumus.

5.1. VĪZIJA, MĒRĶIS UN PRIORITĀTES

Stratēģijas vīzija ir saistīta ar iedzīvotāju apmierinātību ar vispārējiem dzīves apstākļiem novadā, veicinot iedzīvotāju informētību par pieejamajiem pakalpojumiem sociālajā un veselības jomā, kā arī iedzīvotāju drošības sajūtu, ka šie pakalpojumi būs pieejami atbilstoši viņu vajadzībām.

Tieši tāpēc stratēģijas mērķis ir pilnveidot esošo sociālās un veselības jomas pakalpojumu klāstu, kā arī attīstīt kopējo vidi pašvaldībā, lai spētu nodrošināt iedzīvotājiem, kā arī novada viesiem nepieciešamo pakalpojumu pieejamību.

Limbažu novada pašvaldība ir noteikusi piecas vidēja termiņa prioritātes (VTP), lai uzlabotu dzīves kvalitāti, veicinātu sabiedrības labbūtību un nodrošinātu efektīvu pakalpojumu sniegšanu, un 12 rīcības virzienus (R.V.).

Pirmā prioritāte uzsver divvirzienu komunikācijas nozīmi starp pašvaldību un iedzīvotājiem, veicinot kopienas drošības sajūtu, sabiedrības uzticēšanos un iesaisti. Šī prioritāte paredz ne tikai komunikācijas kvalitātes pilnveidošanu un iedzīvotāju informētības uzlabošanu, bet arī aktīvu sabiedrības iesaistīšanu un sadarbību ar nevalstisko sektoru pakalpojumu veidošanā un sniegšanā.

Otrā prioritāte koncentrējas uz pakalpojumu dažādības nodrošināšanu, lai tie atbilstu iedzīvotāju vajadzībām. Šajā kontekstā ir svarīgi ne tikai uzlabot esošos pakalpojumus, bet arī attīstīt jaunus, kas spēj nodrošināt visaptverošu atbalstu sabiedrībai. Vienlīdz nozīmīgs rīcības virziens ir veselības veicināšana, slimību profilakse un sabiedrības izglītošana, kas palīdzēs savlaicīgi uzlabot iedzīvotāju veselību un labklājību.

Trešā prioritāte vērsta uz sociālo un veselības pakalpojumu sniegšanas un piekļuves infrastruktūras attīstīšanu. Lai pakalpojumi būtu pieejami un kvalitatīvi, ir nepieciešams uzlabot esošo infrastruktūru un veidot jaunu. Tas ietver ne tikai veselību veicinošas infrastruktūras pieejamības uzlabošanu, bet arī sabiedrības drošības nodrošināšanu pašvaldībā. Infrastruktūras attīstība ir būtiska, lai nodrošinātu, ka visi iedzīvotāji var saņemt nepieciešamos pakalpojumus pēc iespējas tuvāk savai dzīvesvietai un drošā vidē.

Ceturrtā prioritāte ir vērsta uz veselības un sociālo pakalpojumu iestāžu un organizāciju darba vides uzlabošanu. Šī prioritāte akcentē atbalstošas un motivējošas vides radīšanu darbiniekiem, lai veicinātu jauno speciālistu piesaisti darbam novadā un uzlabotu esošo darbinieku labbūtību un apmierinātību ar darba apstākļiem. Darbinieku piesaiste un noturēšana ir kritiski svarīga, lai nodrošinātu kvalitatīvus pakalpojumus iedzīvotājiem.

Piektā prioritāte ir vērsta uz vienota sociālās un veselības jomas jautājumu koordinēšanas un sadarbības mehānisma izveidi un attīstīšanu. Efektīva sadarbība starp dažādām institūcijām ir būtiska, lai nodrošinātu koordinētu un visaptverošu pieeju iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai. Tas ietver gan veselības un sociālās jomas sadarbības koordinēšanu, gan sadarbības veicināšanu ar citām pašvaldībām un valsts institūcijām.

Šīs piecas prioritātes kopā veido visaptverošu stratēģiju, lai uzlabotu Limbažu novada iedzīvotāju dzīves kvalitāti un veicinātu sabiedrības labklājību:

N.P.K	VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTE	RĪCĪBAS VIRZIENI
VTP1	Divvirzienu komunikācija starp pašvaldību un iedzīvotājiem, kas veicina kopienas drošības sajūtu, pieaugošu sabiedrības uzticēšanos un iesaisti	<ul style="list-style-type: none"> R.V.1.1. Komunikācijas kvalitātes ar sabiedrību pilnveidošana un iedzīvotāju informētības uzlabošana R.V.1.2. Veicināt sabiedrības iesaisti, sadarbību ar NVO sektoru un līdzdalību pakalpojumu veidošanā un sniegšanā
VTP2	Pakalpojumu dažādības nodrošināšana atbilstoši cilvēku vajadzībām	<ul style="list-style-type: none"> R.V.2.1. Esošo pakalpojumu uzlabošana un jaunu pakalpojumu attīstīšana R.V.2.2. Veselības veicināšanas, slimību profilakses un sabiedrības izglītošanas pasākumu īstenošana
VTP3	Sociālo un veselības pakalpojumu sniegšanas un saņemšanas vietu un to piekļuves infrastruktūras attīstīšana	<ul style="list-style-type: none"> R.V.3.1. Esošās infrastruktūras uzlabošana un attīstīšana pakalpojumu pieejamības veicināšanai R.V.3.2. Jaunas infrastruktūras izveide pakalpojumu uzlabošanai un paplašināšanai R.V.3.3. Veselību veicinošās infrastruktūras pieejamības uzlabošana R.V.3.4. Sabiedrības drošības un drošas darba vides pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās nodrošināšana
VTP4	Veselības un sociālo pakalpojumu iestādes un organizācijas veicina darbiniekiem atbalstošu un jauno darbinieku piesaistei motivējošu vidi	<ul style="list-style-type: none"> R.V.4.1. Jauno speciālistu piesaistes veicināšana darbam novadā R.V.4.2. Esošo darbinieku labbūtības veicināšana un atbalstošas vides nodrošināšana
VTP5	Izveidot un attīstīt vienotu sociālās un veselības jomas jautājumu koordinēšanas un sadarbības mehānismu Limbažu novadā	<ul style="list-style-type: none"> R.V.5.1. Veselības un sociālās jomas sadarbības koordinēšana un starpinstitucionālās sadarbības veicināšana R.V.5.2. Sadarbības veicināšana ar citām pašvaldībām un valsts institūcijām veselības un sociālās jomas jautājumos

5.2. RĪCĪBAS PLĀNS

5.2.1. REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

Nr.	Progresā rādītājs	Mērvienība	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Vērtība 2027	Vērtība 2030	Avots
VTP1. DIVVIRZIENU KOMUNIKĀCIJA STARP PAŠVALDĪBU UN IEDZĪVOTĀJIEM, KAS VEICINA KOPIENAS DROŠĪBAS SAJŪTU, PIEAUGOŠU SABIEDRĪBAS UZTICĒŠANOS UN IESAISTI							
1	Veikta iedzīvotāju aptauja	Skaitis	2023	1	2	3	Pašvaldības dati
2	Izstrādāta klientu/pacientu apmierinātības anketa par saņemtajiem pakalpojumiem un ieteikumiem to uzlabošanai: <ul style="list-style-type: none"> • Limbažu novada Sociālajam dienestam un aprūpes centriem; • SIA "Limbažu slimnīca"; • Limbažu novada Bāriņtiesai 	Skaitis	2024	0	3	3	Pašvaldības dati
3	Klientu/pacientu apmierinātības pieaugums par saņemtajiem pakalpojumiem	%	2025	n/a	5 % pieaugums pret 2025. gada datiem	10 % pieaugums pret 2025. gada datiem	Pacientu/klientu aptauja
4	Izstrādāts komunikācijas plāns iedzīvotāju informēšanai un izpratnes veicināšanai par sociālo un veselības jomu	Skaitis	2024	0	3	6	Pašvaldības dati
5	Organizēti pasākumi iedzīvotāju informētībai	Skaitis	2024	n/a	3	6	Iestāžu dati
6	Izveidots digitālās saziņas vietnes rīks	Skaitis	2024	n/a	1	1	Pašvaldības dati
7	Organizēto tikšanos / diskusiju skaits ar pakalpojumu sniedzējiem, t.sk. NVO	Skaitis	2024	n/a	3	6	Iestāžu dati
8	Informatīvi izglītojoši semināri, t.sk. lekcijas, NVO kapacitātes stiprināšanai	Skaitis	2024	0	6	12	Pašvaldības dati

VTP2. PAKALPOJUMU DAŽĀDĪBAS NODROŠINĀŠANA ATBILSTOŠI CILVĒKU VAJADZĪBĀM							
1	Palielinājies iedzīvotāju īpatsvars, kas ir ļoti apmierināti ar:				-		Iedzīvotāju aptauja
	Sociālā dienesta darbu	%	2023	25 %		30 %	
	Bāriņtiesas darbu	%	2023	23 %		28 %	
	Pašvaldības policijas darbu	%	2023	22 %		27 %	
2	Palielinājies iedzīvotāju īpatsvars, kuri jūtas ļoti laimīgi ar:						Iedzīvotāju aptauja
	Savu veselību	%	2023	21 %		26 %	
	Kopienu un vidi	%	2023	17 %		21 %	
3	Palielinājies iedzīvotāju īpatsvars, kuri ir ļoti apmierināti ar						Iedzīvotāju aptauja
	Iespēju ikdienā savā apkaimē justies droši	%	2023	42 %		47 %	
	Sabiedrisko kārtību	%	2023	36 %		41 %	
4	Katru gadu izveidots plāns veselības veicināšanas un veselības profilakses pasākumu īstenošanai	Skaitis	2024	0	3	6	Pašvaldības informācija
5	Katru gadu organizēts vismaz viens tautas sporta pasākums pilsētās un pagastos dažādu iedzīvotāju integrēšanai (t.sk. personām ar invaliditāti, senioriem, ģimenēm ar bērniem)	Skaitis	2024	0	42	84	Pašvaldības informācija
6	Attīstīti esošie un izveidoti jauni pakalpojumi sociālajā un veselības jomā: <ul style="list-style-type: none"> • Drošības poga senioriem • Mobilie pakalpojumi sociālajā jomā • Specializētā transporta pakalpojums • Aprūpe mājās pakalpojuma integrācija starp veselības un sociālo jomu • Hospiss stacionārā • Atelpas brīža pakalpojums līdz 14 kalendārajām dienām 	Skaitis	2024	0	2	7	Pašvaldības dati

	Speciālistu pieejamība bērniem un jauniešiem ar uzvedības traucējumiem un atkarību problēmām						
7	Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvara pieaugums	%	2023	56 %	58 %	60 %	CSP
8	Palielinājies iedzīvotāju skaits, kas saņēmuši sociālos pakalpojumus, attiecība pret iedzīvotāju skaitu, kas saņēmuši sociālo palīdzību	%	2023	91 % sociālā palīdzība 9 % sociālie pakalpojumi	75 % sociālā palīdzība 15 % sociālie pakalpojumi	80 % sociālā palīdzība 20 % sociālie pakalpojumi	Sociālā dienesta dati
VTP3. SOCIĀLO UN VESELĪBAS PAKALPOJUMU SNIEGŠANAS UN SAŅEMŠANAS VIETU UN TO PIEKĻUVES INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪŠANA							
1	Labiekārtoti bērnu rotaļu laukumi un tie ir pielāgoti bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (Limbažos, Alojā, Salacgrīvā)	Skaits	2024	0	1	3	Pašvaldības dati
2	Izveidoti seši jauni infrastruktūras objekti, kuru ietvaros tiek nodrošināti pakalpojumi sociālajā un veselības jomā: <ul style="list-style-type: none"> Bērnu sociālā aprūpes centrs – ģimeniskai videi pietuvinātas mājas bērniem Paliatīvās aprūpes centrs (hospiss) Dienas centra specializētās darbnīcas Ģimeniskai videi pielāgota sociālās rehabilitācijas iestāde/ pansionāts Patversme ar atskurbšanas pakalpojuma iespējām Ģimenes ārsta prakses vieta vai feldšera/ārsta palīga punkts Staiceles pilsētā	Skaits	2024	0	50 % no minētā	100 % no minētā	Pašvaldības dati
3	Attīstītas dzeramā ūdens pieejamības vietas publiskās vietās	Skaits	2024	13	14	16	Pašvaldības dati
4	Nodrošināta pieejamība krīzes dzīvokļiem visā Limbažu novada teritorijā	Skaits	2024	0	1	3 (vismaz 1 krīzes dzīvoklis katrā Apvienībā)	Pašvaldības dati
5	Izvērtēta drošības, labbūtnības un vides pieejamība: <ul style="list-style-type: none"> Novērtējums par vides pieejamību 	Skaits	2024	0	6	6	Pašvaldības dati

	<ul style="list-style-type: none"> • Novērtējums par darba aizsardzības prasībām atbilstošu vidi pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās un tā attīstības plāns • Novērtējums par videonovērošanas tīkla atbilstību un tā attīstības plāns • Novērtējums par soliņu pieejamību publiskās vietās un to izvietojuma plāns • Plāns dzeramā ūdens vietu pieejamības attīstībai publiskās vietās <p>Plāns bēgļu un patvēruma meklētāju izmitināšanai</p>						
VTP4. VESELĪBAS UN SOCIĀLO PAKALPOJUMU IESTĀDES UN ORGANIZĀCIJAS VEICINA DARBINIEKIEM ATBALSTOŠU UN JAUNO DARBINIEKU PIESAISTEI MOTIVĒJOŠU VIDĪ							
1	Speciālistiem pieejamo dzīvokļu (mājokļu) skaits	Skaits	2024. gads	0	2	10	Pašvaldības dati
2	Pašvaldības un pašvaldības kapitālsabiedrību darbinieku apmierinātība ar darba apstākļiem	%	2025. gads	n/a	3 % pieaugums pret 2025. gada datiem	5 % pieaugums pret 2025. gada datiem	Darbinieku aptauja
3	Izveidots plāns speciālistu piesaistei	Skaits	2024. gads	0	1	1	Pašvaldības dati
4	Izveidots stipendiju konkursa nolikums	Skaits	2024. gads	0	1	1	Pašvaldības dati
VTP5. IZVEIDOT UN ATTĪSTĪT VIENOTU SOCIĀLĀS UN VESELĪBAS JOMAS JAUTĀJUMU KOORDINĒŠANAS UN SADARBĪBAS MEHĀNISMU LIMBAŽU NOVADĀ							
1	Darbinieku apmierinātības pieaugums par sadarbību ar citām pašvaldības iestādēm un pašvaldības kapitālsabiedrībām	%	2025	n/a	3 % pieaugums pret 2025. gada datiem	5 % pieaugums pret 2025. gada datiem	Darbinieku aptauja
2	Izstrādāts veselības un sociālās jomas sadarbības modelis	Skaits	2025	n/a	1	1	Pašvaldības dati
3	Organizēto tikšanos / diskusiju skaits ar citu nozaru iestādēm par veselības un sociālajiem jautājumiem	Skaits	2025	n/a	3	6	Pašvaldības dati

5.2.2. RĪCĪBAS VIRZIENI UN UZDEVUMI

VTP1. DIVVIRZIENU KOMUNIKĀCIJA STARP PAŠVALDĪBU UN IEDZĪVOTĀJIEM, KAS VEICINA KOPIENAS DROŠĪBAS SAJŪTU, PIEAUGOŠU SABIEDRĪBAS UZTICĒŠANOS UN IESAISTI					
R.V.1.1.1. Komunikācijas kvalitātes ar sabiedrību pilnveidošana un iedzīvotāju informētības uzlabošana					
Nr.	Uzdevums	Izpildes termiņš	Atbildīgais	Iesaistītie partneri	Finanšu resursi
1.1.1.	Veikt periodisku iedzīvotāju aptauju, ne retāk kā reizi trīs gados atbilstoši Latvijas Universitātes izstrādātajai metodoloģijai pētījumā "Limbažu novada iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi pašvaldībā un saņemtajiem pašvaldības pakalpojumiem"	2024.-2030.gads	Limbažu novada Sabiedrisko attiecību nodaļa	n/a	Pašvaldības budžets
1.1.2.	Izstrādāt un regulāri īstenot klientu / pacientu apmierinātības anketu par saņemtajiem pakalpojumiem un ieteikumiem to uzlabošanai	Pastāvīgi 2025.gada	no Limbažu novada izpilddirektors	Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības sociālās un veselības aprūpes jomās	Iestāžu un kapitālsabiedrību budžets
1.1.3.	Digitālās saziņas rīka izveide, kur iedzīvotājiem ir iespēja ziņot un informēt pašvaldību par nepieciešamajiem uzlabojumiem pašvaldībā, piemēram, par ielu apgaismojuma trūkumu "tumšajiem punktiem", kā arī saņemt informāciju par interesējošiem pakalpojumiem un aktualitātēm	Pastāvīgi 2025.gada	no Limbažu novada Sabiedrisko attiecību nodaļa	Limbažu novada pašvaldības IT nodaļa	Pašvaldības budžets
1.1.4.	Pārskatīt un aktualizēt Limbažu novada mājaslapā pieejamo informāciju par veselības un sociālās jomas pakalpojumiem, izvietojot to viegli uztveramā veidā	Pastāvīgi 2024.gada	no Limbažu novada Sabiedrisko attiecību nodaļa	Limbažu novada pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	Pašvaldības budžets
1.1.5.	Izveidots un ieviests ikgadējs komunikācijas plāns iedzīvotāju informēšanai un izpratnes veicināšanai par sociālo un veselības jomu, t.sk. identificējot komunikācijas kanālus, vēlamu un faktisko respondenci, nepieciešamos informatīvos materiālus	Pastāvīgi 2024.gada	no Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada Sabiedrisko attiecību nodaļa, Limbažu novada Sociālais dienests SIA "Limbažu slimnīca", Limbažu novada Bāriņtiesa, ģimenes ārstu prakses, Limbažu novada Pašvaldības	Pašvaldības budžets

				policija, NVO, izglītības iestādes	
R.V.1.2. Veicināt sabiedrības iesaisti, sadarbību ar NVO sektoru un līdzdalību pakalpojumu veidošanā un sniegšanā					
1.2.1.	Organizēt tikšanās / diskusijas ar pakalpojumu sniedzējiem, kas nav pašvaldības iestādes vai kapitālsabiedrības, sociālajā un veselības jomā par iespējamu pakalpojumu nodrošināšanu iedzīvotājiem un savstarpējās sadarbības veicināšanu	Pastāvīgi no 2025. gada	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada Sociālais dienests SIA "Limbažu slimnīca", ģimenes ārstu prakses, Pašvaldības policija, NVO	Pašvaldības budžets
1.2.2.	Aktuālās informācijas apkopošana, skaidrošana un izplatīšana par pakalpojumiem un pieejamo palīdzību, ko sniedz NVO	Pastāvīgi no 2025. gada	Limbažu novada Sabiedrisko attiecību nodaļa	NVO, Limbažu novada Sociālais dienests, Limbažu novada Bāriņtiesa	Pašvaldības budžets
1.2.3.	Veicināt NVO darbību Limbažu novada pašvaldībā, stiprinot NVO kapacitāti un piešķirot tai mērķtiecīgu atbalstu	Pastāvīgi no 2024. gada	Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Limbažu novada pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības, NVO	Pašvaldības budžets; Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums
VTP2. PAKALPOJUMU DAŽĀDĪBAS NODROŠINĀŠANA ATBILSTOŠI CILVĒKU VAJADZĪBĀM					
R.V.2.1. Esošo pakalpojumu uzlabošana un jaunu pakalpojumu attīstīšana					
2.1.1.	Regulāra esošo sociālo pakalpojumu izvērtēšana un jaunu pakalpojumu attīstīšana (piemēram, drošības poga senioriem, mobilo pakalpojumu piedāvājums, specializētā transporta pakalpojums u.c.)	2024.-2030.gads	Limbažu novada Sociālais dienests	NVO vai privātie uzņēmumi kā pakalpojumu sniedzēji, SIA "Limbažu slimnīca"	Pašvaldības budžets
2.1.2.	Sociālās un veselības jomu pakalpojumu integrācija, t.sk. "aprūpe mājās" pakalpojuma integrācija	2025.-2030.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada Sociālais dienests, ģimenes ārstu prakses, SIA "Limbažu slimnīca", NVO	Pašvaldības budžets; Valsts finansējums; Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums
2.1.3.	Tādu sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu kā hospiss (t.sk. slimnīcā) un atelpas brīdis līdz 14 kalendārajām dienām pilnveidošana un attīstīšana	2025.-2030.gads	SIA "Limbažu slimnīca"	Limbažu novada Sociālais dienests, ģimenes ārstu prakses	Cits ārējais finansējums; Pašvaldības budžets

2.1.4.	Pakalpojumu nodrošināšana bērniem un jauniešiem ar uzvedības traucējumiem, t.sk. ar atkarību problēmām (mentors/ uzticības persona jauniešiem un pusaudžiem, atkarību speciālists pusaudžiem un jauniešiem u.c.)	2025.-2030.gads	Limbažu novada Sociālais dienests	Limbažu novada Bāriņtiesa, NVO	Pašvaldības budžets; Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums
R.V.2.2. Veselības veicināšanas, slimību profilakses un sabiedrības izglītošanas pasākumu īstenošana					
2.2.1.	Ikgadējā veselības veicināšanas pasākumu plāna dažādām iedzīvotāju grupām izstrāde, ietverot arī izglītojošus pasākumus (lekcijas, nodarbības) par veselīga dzīvesveida tēmām, slimību profilakses aktivitātes, tautas sporta pasākumus	Pastāvīgi no 2025.gada	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada Izglītības pārvalde, NVO, SIA "Olimpiskais centrs "Limbaži"", Limbažu novada pašvaldības aģentūra "LAUTA", Limbažu novada Sporta skola, SIA "Limbažu slimnīca"	Pašvaldības budžets
2.2.2.	Veselības veicināšanas un veselības profilakses pasākumu īstenošana saskaņā ar apstiprināto un aktualizēto ikgadējo plānu	2025.-2030. gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada Izglītības pārvalde, NVO, Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa, SIA "Olimpiskais centrs "Limbaži"", Limbažu novada pašvaldības aģentūra "LAUTA", Limbažu novada Sporta skola, SIA "Limbažu slimnīca"	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; NVO finansējums
2.2.3.	Preventīvu pasākumu un pakalpojumu attīstīšana ģimenēm ar bērniem (psihologu konsultācijas un atbalsts, mediācija, atbalsta, izglītojošās un pašpalīdzības grupas jauniešiem un vecākiem, ģimenes asistentu tīkls, atelpas brīdis vecākam/aizgādņim, <i>theraplay</i> metode saiknes atjaunošanai, u.c.)	2025.-2030.gads	Limbažu novada Sociālais dienests	Limbažu novada Bāriņtiesa, NVO	Pašvaldības budžets; Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums
2.2.4.	Digitālo prasmju apguve iedzīvotājiem	Pastāvīgi no 2024.gada	Limbažu novada Izglītības pārvalde	NVO, Limbažu novada bibliotēkas, Limbažu	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums;

				novada Sociālais dienests	Pašvaldības budžets
VTP3. SOCIĀLO UN VESELĪBAS PAKALPOJUMU SNIEGŠANAS UN SAŅEMŠANAS VIETU UN TO PIEKĻUVES INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪŠANA					
R.V.3.1. Esošās infrastruktūras uzlabošana un attīstīšana pakalpojumu pieejamības veicināšanai					
3.1.1.	Infrastruktūras pieejamības pielāgošana cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem Cēsu ielā 7, Limbažos, un Klostera ielā 4, Limbažos	2025.-2028.gads	Limbažu novada Sociālais dienests	Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa, SIA "Limbažu slimnīca"	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; Pašvaldības budžets
3.1.2.	Pieejamības nodrošināšana Limbažu novada Sociālā dienesta un SIA "Limbažu slimnīca" teritorijā, veicot uzlabojumus Klostera ielā 2, Limbažos, un no stāvlaukuma Dailes ielā 3, Limbažos, līdz SIA "Limbažu slimnīca" ēkai Klosteru ielā 3, Limbažos	2025.-2030.gads	Limbažu apvienības pārvalde	SIA "Limbažu slimnīca", Limbažu novada Sociālais dienests	Pašvaldības budžets
3.1.3.	Atbalsta pasākumu īstenošana cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšanai	2024.-2027.gads	Limbažu novada Sociālais dienests	Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums
3.1.4.	Ģimenes ārstu prakšu infrastruktūras pieejamības nodrošināšana	2025.-2029.gads	Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Ģimenes ārstu prakses	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; Pašvaldības budžets
3.1.5.	SIA "Limbažu slimnīca" ambulatorās nodaļas un stacionāra nodaļu infrastruktūras pilnveidošana	2025.-2027.gads	SIA "Limbažu slimnīca"	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	SIA "Limbažu slimnīca" budžets; Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums
3.1.6.	Stacionāra un ambulatoro pakalpojumu pieejamības uzlabošana (stāvlaukumu paplašināšana pie ēkām Klostera ielā 3, Limbažos, un Klostera iela 6a, Limbažos)	2024.-2026.gads	SIA "Limbažu slimnīca"	Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	SIA "Limbažu slimnīca" budžets
3.1.7.	Regulāra rotaļu laukumu, vides objektu, dabas taku un kultūrizglītības centru pilnveidošana, papildinot ar elementiem, lai nodrošinātu vides	2025.-2030.gads	Limbažu novada pašvaldības	Limbažu novada pašvaldības Apvienību pārvaldes, Limbažu novada pašvaldības	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums;

	pieejamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem		izpilddirektora vietnieks	aģentūra "LAUTA", NVO	Pašvaldības budžets
R.V.3.2. Jaunas infrastruktūras izveide pakalpojumu uzlabošanai un paplašināšanai					
3.2.1.	Ārējo automātisko defibrilatoru uzstādīšana atbilstoši normatīvajiem aktiem: 1) ar 2025. gada 1. janvāri defibrilatoriem ir jābūt izvietotiem vietās, kur ir vairāk par 1500 apmeklētājiem dienā, 2) ar 2027. gada 1. janvāri defibrilatoriem būs jābūt pieejamiem arī vietās, kur apmeklētāju skaits dienā sasniedz 701 līdz 1500, 3) ar 2029. gada 1. janvāri defibrilatoriem būs jābūt publiskās vietās, kur apmeklētāju skaits dienā sasniedz 301 līdz 700.	2024.-2029.gads	Limbažu novada domes priekšsēdētāja 1. vietnieks	Limbažu Valsts ģimnāzija, Limbažu novada Sporta skola, Limbažu bērnu un jauniešu centrs, Alojās Ausekļa vidusskola, Salacgrīvas vidusskola, SIA "Limbažu slimnīca", SIA "Olimpiskais centrs "Limbaži"	Valsts finansējums; Pašvaldības budžets
3.2.2.	Bērnu sociālā aprūpes centra – ģimeniskai videi pietuvinātas mājas bērniem, kuri palikuši bez vecāku gādības, izveide	2026.-2029.gads	Limbažu novada izpilddirektors	Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa, Limbažu novada Bāriņtiesa, Limbažu novada Sociālais dienests	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; NVO finansējums; Pašvaldības budžets
3.2.3.	Krīzes dzīvokļu nodrošināšana	2025.-2030.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektora vietnieks	Limbažu novada Sociālais dienests, Limbažu novada Apvienību pārvaldes	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; Pašvaldības budžets
3.2.4.	Paliatīvās aprūpes centra (hospiss) izveide	2027.-2030.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	SIA "Limbažu slimnīca", Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums
3.2.5.	Dienas centra specializēto darbinīcu izveide	2025.-2027.gads	Limbažu novada Sociālais dienests	Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; Pašvaldības budžets;

					Valsts finansējums
3.2.6.	Jaunas ģimeniskai videi pielāgotas sociālās rehabilitācijas iestādes/ pansionāta izveide Limbažu pilsētā	2025.-2030.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada Sociālais dienests, SIA "Limbažu slimnīca", Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; Pašvaldības budžets
3.2.7.	Patversmes ar atskurbšanas iespējām pakalpojumam nepieciešamās infrastruktūras izveide	2025.-2027.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada Pašvaldības policija, Limbažu novada Sociālais dienests	Pašvaldības budžets; NVO līdzekļi
3.2.8.	Plāna izstrāde vai integrācija esošajos plānos par bēgļu un patvēruma meklētāju izmitināšanu	2024.-2025.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada Sociālais dienests, NVO, privātie uzņēmumi	Pašvaldības budžets
3.2.9.	Staiceles pilsētā izveidot ģimenes ārsta prakses vietu vai feldšera/ārsta palīga punktu	2025.-2026.gads	Limbažu novada Alojas apvienības pārvaldes vadītājs	n/a	Pašvaldības budžets
R.V.3.3. Veselību veicinošās infrastruktūras pieejamības uzlabošana					
3.3.1.	Velosipēdu statīvu izveide vismaz pie pašvaldību iestādēm un kapitālsabiedrībām	2025.-2030.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada pašvaldības Apvienību pārvaldes, Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Pašvaldības budžets
3.3.2.	Soliņu izvietojuma publiskās vietās novērtējums, plāna izstrāde un tā īstenošana	2024.-2030.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada pašvaldības Apvienību pārvaldes, Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Pašvaldības budžets
3.3.3.	Publisku vietu infrastruktūras projektos integrēt dzeramā ūdens staciju izveidi	2025.-2030.gads	Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Limbažu novada pašvaldības Apvienību pārvaldes	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; Pašvaldības budžets

3.3.4.	Plāna dzeramā ūdens vietu pieejamības attīstībai publiskās vietās izstrāde, piemēram, Vienības parkā, Limbažos un Baumaņu Kārļa laukumā, Limbažos, Limbažu Lielzera pludmalē, Limbažos, un ieviešana	2025.-2030.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektora vietnieks	Limbažu novada pašvaldības Apvienību pārvaldes	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; Pašvaldības budžets
3.3.5.	Pašvaldības infrastruktūras projektos integrēt labiekārtotu sabiedriskā transporta pieturvietu izveidi vai esošo pieturvietu uzlabošanu	2025.-2030.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektora vietnieks	Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; Pašvaldības budžets
R.V.3.4. Sabiedrības drošības un drošas darba vides pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās nodrošināšana					
3.4.1.	Darba aizsardzības prasībām atbilstošas vides nodrošināšana Bāriņtiesā (mēbeles, apgaismojums, ergonomiski darba piederumi, datori), sēžu zāles ieraksta aparātūras iegāde	2025.gads	Limbažu novada Bāriņtiesa	n/a	Pašvaldības budžets
3.4.2.	Veikt nepieciešamā materiāltehniskā nodrošinājuma izvērtējumu darba aizsardzības prasībām atbilstošas vides nodrošināšanai pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās	2025. gads	Limbažu novada Personāla nodaļa	Visas pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	Pašvaldības budžets
3.4.3.	Esošā videonovērošanas tīkla novērtēšana un attīstības plāna izveide sabiedriskās drošības nodrošināšanai	2025.gads	Limbažu novada Pašvaldības policija	Limbažu novada pašvaldības IT nodaļa	Pašvaldības budžets
3.4.4.	Videonovērošanas tīkla pilnveide atbilstoši plānam par sabiedriskās drošības nodrošināšanu	2026.-2030.gads	Limbažu novada Pašvaldības policija	Limbažu novada pašvaldības IT nodaļa	Pašvaldības budžets
VTP4. VESELĪBAS UN SOCIĀLO PAKALPOJUMU IESTĀDES UN ORGANIZĀCIJAS VEICINA DARBINIEKIEM ATBALSTOŠU UN JAUNO DARBINIEKU PIESAISTEI MOTIVĒJOŠU VIDĪ					
R.V.4.1. Jauno speciālistu piesaistes veicināšana darbam novadā					
4.1.1.	Cilvēkresursu attīstības plāna izstrāde un aktualizēšana	Pastāvīgi no 2025. gada	Limbažu novada Personāla nodaļa	Limbažu novada pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	Pašvaldības budžets
4.1.2.	Stipendiju konkursa nolikuma izveide, tā ikgadēja aktualizēšana atbilstoši vajadzībām un konkursa īstenošana	Pastāvīgi no 2025.gada	Limbažu novada Personāla nodaļa	Limbažu novada pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	Pašvaldības budžets

4.1.3.	Mentoru kustības stiprināšana atbalsta sniegšanai jaunajiem darbiniekiem	Pastāvīgi no 2025.gada	Limbažu novada Personāla nodaļa	Limbažu novada pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; Pašvaldības budžets
4.1.4.	Dzīvojamā fonda veidošana sociālās un veselības pakalpojumu jomā nodarbināto speciālistu piesaistei	2025.-2030.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada Apvienības pārvaldes	Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums; Pašvaldības budžets
4.1.5.	Pasākumu plāna izveide par speciālistu piesaisti, popularizējot novada dzīves kvalitāti (t.sk. labās pieredzes stāsti, dalība karjeras dienās izglītības iestādēs)	2024.-2025.gads	Limbažu novada Sabiedrisko attiecību nodaļa	Limbažu novada Sociālais dienests, SIA "Limbažu slimnīca", ģimenes ārstu prakses	Pašvaldības budžets
R.V.4.2. Esošo darbinieku labbūtības veicināšana un atbalstošas vides nodrošināšana					
4.2.1.	Motivējošas atlīdzības un labbūtības sistēmas sociālās un veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem darbiniekiem izvērtēšana un pilnveide, t.sk. piemaksu par darbu riska apstākļos, prēmiju, nelaiemes gadījumu apdrošināšanas piešķiršanas kārtības, bonusu, t.sk. ceļa izdevumu kompensācijas un baseina un sporta nodarbību apmeklējuma apmaksātas iespējas	2024.-2025.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada Personāla nodaļa, Limbažu novada sociālās un veselības aprūpes iestāžu un kapitālsabiedrības vadītāji	Pašvaldības budžets; Kapitālsabiedrību budžets
4.2.2.	Attiecīgā amata atalgojuma līmeņa mēnešalgas viduspunkta sasniegšana sociālajā un veselības jomā	2025.-2027.gads	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Limbažu novada Personāla nodaļa, Limbažu novada sociālās un veselības aprūpes iestāžu un kapitālsabiedrības vadītāji	Pašvaldības budžets; Kapitālsabiedrību budžets
4.2.3.	Zināšanu ieguves, t.sk. profesionālās kvalifikācijas celšanas apmācību, un zināšanas pārneses pasākumu nodrošināšana sociālās un veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā nodarbinātajiem darbiniekiem, t.sk. pieredzes apmaiņas braucieni uz citām pašvaldībām un institūcijām	Pastāvīgi no 2025.gada	Pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību vadītāji veselības un sociālās aprūpes jomā	n/a	Pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību budžets Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums

4.2.4.	Pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību darbinieku ikgadējas apmierinātības aptaujas izstrāde un īstenošanas uzsākšana	Pastāvīgi no 2024.gada	Limbažu novada Personāla nodaļa	Limbažu novada Sabiedrisko attiecību nodaļa	Pašvaldības budžets
VTP5. IZVEIDOT UN ATTĪSTĪT VIENOTU SOCIĀLĀS UN VESELĪBAS JOMAS JAUTĀJUMU KOORDINĒŠANAS UN SADARBĪBAS MEHĀNISMU LIMBAŽU NOVADĀ					
R.V.5.1. Veselības un sociālās jomas sadarbības koordinēšana un starpinstitucionālās sadarbības veicināšana					
5.1.1.	Veselības un sociālās jomas koordinatora (sabiedrības veselības speciālista) amata vietas izveide, t.sk. pamatojuma sagatavošana un amata apraksta izveide	2024.-2025.gads	Limbažu novada izpilddirektors	Limbažu novada Sociālais dienests SIA "Limbažu slimnīca", ģimenes ārstu prakses, Limbažu novada Pašvaldības policija, NVO, Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Pašvaldības budžets
5.1.2.	Veselības un sociālās jomas iestāžu sadarbības modeļa izstrāde un īstenošana, iekļaujot regulāru tikšanās plānu un aktualitāšu risināšanu	Pastāvīgi no 2024.gada	Limbažu novada domes priekšsēdētāja vietnieks 2.	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors, Limbažu novada Sociālais dienests SIA "Limbažu slimnīca", ģimenes ārstu prakses, ilgstošās sociālās aprūpes iestādes	Pašvaldības budžets
5.1.3.	Regulāra sadarbība ar Limbažu novada ģimenes ārstu praksēm (tikšanās organizēšana, aktualitāšu noskaidrošana, vajadzību apzināšana un problēmu risināšana)	Pastāvīgi no 2024.gada	Limbažu novada domes priekšsēdētāja vietnieks 2.	Ģimenes ārstu prakses	Pašvaldības budžets
5.1.4.	Organizēt tikšanās / diskusijas ar citu nozaru iestādēm, t.sk. izglītības iestādēm, kultūras iestādēm, sporta iestādēm, par veselības un sociālajiem jautājumiem	Pastāvīgi no 2024.gada	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	Pašvaldības budžets

R.V.5.2. Sadarbības veicināšana ar citām pašvaldībām un valsts institūcijām veselības un sociālās jomas jautājumos						
5.2.1.	Regulāra un aktīva iesaiste plānošanas reģiona un nacionāla līmeņa attīstības plānošanas un citu dokumentu izstrādē	Pastāvīgi 2025.gada	no	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības, Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa, Limbažu novada Juridiskā nodaļa	Pašvaldības budžets
5.2.2.	Sadarbības iespēju apzināšana un īstenošana ar citām pašvaldībām, t.sk. kopīgu projektu ieviešanā un pakalpojumu sniegšanā	Pastāvīgi 2025.gada	no	Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors	Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības, Limbažu novada Attīstības un projektu nodaļa	Pašvaldības budžets; Cits ārējais finansējums, t.sk. ES fondu finansējums

5.3. UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

Par Limbažu novada Sociālā atbalsta un veselības veicināšanas stratēģijas 2024.-2030.gadam ieviešanu ir atbildīgs Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors.

Uzraudzības un novērtēšanas procesā iesaistās visas Limbažu novada pašvaldības iestādes, kapitālsabiedrības, struktūrvienības un vadības pārstāvji, kas norādīti kā atbildīgie Limbažu novada Sociālā atbalsta un veselības veicināšanas stratēģijas 2024.-2030. gadam Rīcības plānā par uzdevumu izpildi.

Lai veiktu uzraudzību, tiek sagatavoti uzraudzības ziņojumi 2027. gadā un 2030. gadā, ietverot:

- Ievadu;
- Apkopojumu par Rīcības plāna izpildi;
- Rezultatīvo rādītāju novērtēšanu;
- Secinājumus;
- Priekšlikumus.

Ziņojumi ir jāapstiprina Limbažu novada pašvaldības domes sēdē.